

ZIEMIA DRAWIEŃSKA

CZASOPISMO SAMORZĄDOWE

Życzenia wielkanocne

Zdrowych, pogodnych Świąt
Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.
Radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań w gronie
rodziny
i wśród przyjaciół
oraz wesołego Alleluja życzą

Przewodniczący Rady
Miejskiej
Aleksander Dementiew

Burmistrz Drawna
Andrzej Chmielewski
wraz z pracownikami Urzędu
Miejskiego w Drawnie

GMINNE SPRAWY

INFORMACJA DOTYCZĄCA AZBESTU

Burmistrz Drawna informuje, że Gmina Drawno po raz kolejny zamierza ubiegać się o dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na usuwania wyrobów zawierających azbest. Właściciele nieruchomości, którzy są zainteresowani usunięciem wyrobów zawierających azbest w 2022 r. mogą składać wnioski o zakwalifikowanie do udziału w zadaniu, w terminie do 30.04.2022 r.

MIESZKAŃCY BOROWCA MAJĄ WYSOKIEJ JAKOŚCI WODĘ

25 lutego br. miało miejsce uroczyste otwarcie ujęcia wody w Borowcu.

Prawdziwy powód do radości mogą mieć mieszkańcy Borowca. Mają w kranach wysokiej jakości wodę. – Na tą chwilę czekaliśmy od lat. Dziś można powiedzieć, że marzenia się spełniają – mówili mieszkańcy, którzy stawili się na czwartkowym otwarciu nowego ujęcia wody w Borowcu. Gości powitał Burmistrz Drawna, Andrzej Chmielewski, który przypomniał proces realizacji długo wyczekiwanej przez mieszkańców inwestycji. Przygotowanie dokumentacji, uzyskanie pozwoleń, a wreszcie sama budowa musiały zająć trochę czasu.

NOWE TRASY KOMUNIKACJI NA TERENIE GMINY DRAWNO ORAZ DRAWNO-CHOSZCZNO

Zachęcamy do korzystania z nowych otwartych linii komunikacyjnych już od 25.01.2022 r. Informujemy, iż od dnia 25.01.2022r. na terenie gminy Drawno oraz gminy Choszczno uruchomione zostały przewozy autobus na nowo powstałych liniach komunikacyjnych:

1) Linia komunikacyjna nr 1: Drawno, ul. Kolejowa, Zatom-Konotop-Niemieńsko-Dominikowo-Barnimie-Podegrodzie-Chomętowo-Drawno, ul. Kolejowa- Drawno Plac Wolności;

2) Linia komunikacyjna nr 2: Drawno, ul. Kolejowa- Drawno Plac Wolności -Święciechów-Drawno Plac Wolności;
3) Linia komunikacyjna nr 3: Drawno Plac Wolności- Drawno Osiedle -Kiełpino-Brzeziny-Kołki-Krzowiec skrzyż.-Suliszewo-Choszczno, ul. Drawieńska- Choszczno ZUS, Choszczno Poczta-Choszczno, ul. Konopnickiej. Przewozy na w/w liniach komunikacyjnych będą wykonywane przez przewoźnika: Prywatna Komunikacja Lokalna „Jacek” s.c. mgr Teresa Majchrzak, Jacek Majchrzak, ul. Słoneczna 12, 73-220 Drawno według poniższych rozkładów.

ROZKŁAD JAZDY

PRYWATNA KOMUNIKACJA LOKALNA "JACEK" S.C.
mgr Teresa Majchrzak, Jacek Majchrzak
73-220 Drawno, ul.Słoneczna12,

☎ 95 768 22 20 @siuro.pkljacek@gmail.com 🌐 www.pkljacek.pl

Przystanek wjazdowy / Godz. kursów	KURS I	KURS II	Długość Lini-km	Odległość między przystankami w km
DRAWNO, UL. KOLEJOWA 2A (PRZY SKLEPIE BIEDRONKA)	7:40	14:13	0	0
ZATOM	8:00	13:53	14	14
KONOTOP	8:10	13:43	20	6
NIEMIEŃSKO	8:18	13:35	25	5
DOMINIKOWO	8:24	13:29	29	4
CHOMĘTOWO	8:30	13:23	33,5	4,5
PODEGRÓDZIE	8:36	13:17	38,5	5
BARNIMIE	8:40	13:13	41,1	2,6
DRAWNO UL.KOLEJOWA	8:46	13:07	46,2	5,1
DRAWNO RYNEK	8:48	13:05	47,2	1
Średnia prędkość	41,65 [km/h]	41,65 [km/h]		

Legenda: 2- kursuje we wtorki,
4 - kursuje w czwartki
*H - kursuje w okresie ferii letnich i zimowych oraz szkolnych przerw świątecznych

Przystanek wjazdowy / Godz. kursów	KURS I	KURS II	Długość Lini-km	Odległość między przystankami w km
Drawno -Rynek	9:55	16:25	0	0
Drawno -osiedle	9:57	16:23	2	2
KIEŁPINO	10:05	16:15	10	8
BRZYZINY	10:12	16:08	16,6	6,6
KOKI	10:18	16:02	21,2	4,6
KRZOWIEC - SKRZYŻ	10:23	15:57	23,7	2,5
SULISZEWO	10:30	15:50	27,7	4,0
RZECZKI	10:31	15:49	30,1	2,4
RZECZO- SKRZYŻ	10:33	15:47	32,0	1,9
WARDYŃ -SKRZYŻ	10:35	15:45	33,5	1,5
CHOSZCZNO DRAWIEŃSKA	10:40	15:40	38,7	5,2
CHOSZCZNO ZUS	-	15:38	-	-
CHOSZCZNO PO CZTA	10:45	-	40	1,3
CHOSZCZNO -KONOPNICKIEJ	10:50	15:33	41	1,0
Średnia prędkość	44,73 [km/h]	47,31 [km/h]		

Legenda: 3- kursuje w środy,
5 - kursuje w piątki,

Jednocześnie informujemy, że w wyniku rozliczenia kosztów funkcjonowania transportu w okresie od 25 stycznia do 31 marca okazało się, że z linii komunikacyjnej nr 2 skorzystała tylko jedna osoba. W związku z tym od dnia 12 kwietnia 2022r. kursy autobusów na tej linii zostają zawieszane.

TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW JEDNORODZIN- NYCH W GMINIE DRAWNO ZACHODNIOPOMORSKI PROGRAM ANTYSMOGOWY

Burmistrz Drawna ogłasza otwarty nabór zgłoszeń o udzielenie grantu na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację budynków mieszkalnych. Gmina Drawno, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – działanie 2.15 Termomodernizacja budynków jednorodzinnych – Zachodniopomorski Program Antysmogowy, otrzymała dotację na realizację projektu grantowego pn. „Termomodernizacja budynków jednorodzinnych w gminie Drawno”. Warunkiem uzyskania dofinansowania jest likwidacja pieców lub kotłów węglowych opartych o spalanie węgla i zastąpienie ich źródłem ciepła określonym w Regulaminie oraz wykonanie pełnej lub częściowej termomodernizacji budynku jednorodzinnego.

Przyznanie grantu następuje w wyniku złożenia poprawnego pod względem formalnym zgłoszenia o przyznanie grantu (dalej Zgłoszenie). Zgłoszenia rozpatrywane będą na bieżąco w kolejności wpływu. Po akceptacji zgłoszenia zostanie wykonany audyt energetyczny budynku. Termin, do którego można składać Zgłoszenie: do końca czerwca 2022 r. lub do dnia przekroczenia limitu środków finansowych będących do dyspozycji Grantodawcy otrzymanych w ramach naboru. Grant przyznaje się w kwocie: 25 000 zł za wykonanie częściowej termomodernizacji budynku jednorodzinnego (izolacja cieplna ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej) wraz z likwidacją kotła lub pieca opartych o spalanie węgla i zmianą źródła ciepła; 50 000 zł za wykonanie pełnej termomodernizacji budynku jednorodzinnego (izolacja cieplna ścian, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, stropu w tym dachu) wraz z likwidacją kotła lub pieca opartych o spalanie węgla i zmianą źródła ciepła. Grant przyznaje się ryczałtowo po akceptacji przez Gminę Drawno rozliczenia umowy o przyznanie grantu. Miejsce składania zgłoszeń: zgłoszenia wraz z wymaganymi załącznikami należy złożyć w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Drawnie lub przesyłać na adres:

Urząd Miejski w Drawnie, ul. Kościelna 3
73-220 Drawno (liczy się data wpływu).
Wszelkich informacji udzielą pracownicy Urzędu Miejskiego w Drawnie:
Marta Kowarska - nr telefonu: 664772027
email: mkowarska@drawno.pl
Monika Pasierbiewicz - nr telefonu:
664772694 email: mpasierbiewicz@drawno.pl

Dokumenty do złożenia zgłoszenia o udzielenie grantu można pobrać ze strony internetowej www.drawno.pl oraz w Urzędzie Miejskim w Drawnie w godzinach pracy urzędu.

ZŁÓŻ WNIOSEK O ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE ZA ZAPEWNIENIE ZAKWATEROWANIA I WYŻYWIENIA OBYWATEŁOM UKRAINY

Mieszkańcy, którzy zaoferowali zakwaterowanie i wyżywienie uchodźcom z Ukrainy mogą liczyć na rekompensatę poniesionych z tego tytułu kosztów. Zgodnie z art. 13 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. rok 2022 poz. 583) każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, może być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 marca 2022r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz. U. rok 2022 poz. 605) ustala wysokość świadczenia w kwocie 40 zł za osobę dziennie. Świadczenie jest przyznawane za okres faktycznego zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy i jest wypłacane z dołu. Wniosek jest rozpatrywany w terminie miesiąca od dnia jego złożenia w urzędzie gminy. Wnioski o przyznanie świadczenia dostępne są w Urzędzie Miejskim w Drawnie przy ul. Kościelnej 3.

APEL POLICJI ZNAKOWANIE NIERUCHOMOŚCI

Na terenie miasta i gminy Drawno występuje problem związany z art. 64 kw. tj. niedopełnieniem

obowiązku umieszczenia na nieruchomości, w odpowiednim miejscu tabliczki z numerem porządkowym, nazwą ulicy lub placu albo miejscowości.

Brak prawidłowego oznaczenia budynku powoduje znaczne utrudnienie w codziennej pracy różnego rodzaju służb, zwłaszcza tych, których zadaniem jest ratowanie zdrowia i życia ludzkiego, a także zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom. Zgodnie z treścią art. 64§1 kw. „kto będąc właścicielem, administratorem, dozorcą lub użytkownikiem nieruchomości, nie dopełnia obowiązku umieszczenia w odpowiednim miejscu albo utrzymania w należytym stanie tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości, nazwą ulicy lub placu albo miejscowości, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany”

PAMIĘTAJ!

Umieść na swoim budynku: NUMER PORZĄDKOWY, NAZWĘ ULICY LUB PLACU ALBO MIEJSCOWOŚCI! Może to uratować ludzkie zdrowie i życie, gdyż odpowiednie służby przybędą na czas, bo bez problemu trafią pod właściwy adres.

INFORMACJA DOTYCZĄCA OBIEKTU SPORTOWEGO „ORLIK”

Szanowni Państwo, informujemy, że obiekt sportowy „Orlik” jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 16:00 - 20:00, sobota - niedziela w godzinach 13:00 - 18:00 z wyjątkiem świąt. Przed udaniem się na obiekt zapraszamy do zapoznania się z regulaminem, który znajduje się pod adresem <https://drawno.pl/pliki/drawno/pliki/Regulamin%20korzystania%20z%20obiektu%20sportowego.pdf> lub przy wejściu na orlika.

GMINA DRAWNO - BEZ INWESTYCJI NIE MA ROZWOJU

Racjonalne prowadzenie gospodarki finansowej gminy, realizacja wielu ważnych dla społeczności inwestycji, dbałość o dobro mieszkańców poprzez podnoszenie jakości życia, pomimo epidemii duża aktywność branży turystycznej, wysokie miejsce w rankingach - wszystko to stawia gminę Drawno w czołówce gmin powiatu choszczeńskiego.

W ostatnich latach zrealizowaliśmy wiele inwestycji i projektów, dzięki którym rozwija się miasto i gmina, a poziom życia mieszkańców wzrasta - zaznacza Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski. Jest to dobra okazja, żeby przekazać mieszkańcom gminy Drawno informacje na temat tego co się udało wykonać, co jest w trakcie realizacji i tego, co zostało zaplanowane. Nasza praca skupia się w dużej mierze na kontynuacji rozpoczętych działań inwestycyjnych i tych, które są zaplanowane w roku przyszłym i latach następnych - zaznacza Burmistrz Drawna. Pandemia sprawiła, że wiele gmin musiało zmienić swoje plany inwestycyjne. Na szczęście gmina Drawno nie musiała zrezygnować z realizacji planowanych inwestycji. Oczywiście, pandemia sprawiła, że wzrosły ceny towarów i usług, a firmy mają problemy z dostawami materiałów i z ludźmi do pracy i to sprawia, że rozstrzygnięcie przetargów nie jest takie łatwe, jak jeszcze kilka lat temu. Staramy się jednak sobie z tym radzić.

Czas na podsumowanie wspólnego wysiłku wielu osób zaangażowanych w realizację różnych projektów, służących poprawie warunków życia mieszkańców naszej gminy. Był to rok wielu przedsięwzięć wykonanych w zdecydowanej części z funduszy zewnętrznych, pozyskanych z różnych źródeł. Należy podkreślić, że w tym roku otrzymaliśmy również środki na inwestycje z programu Polski Łódź.

Działania inwestycyjne w Gminie Drawno zrealizowane w 2021 roku

Inwestycje zrealizowane:

1. I etap przebudowy drogi Drawno - Zdanów, odcinka ul. Leśników

Zakończono pierwszy etap przebudowy drogi. Cała inwestycja wykonywana jest etapami. Pozostałe do realizacji w 2022 i 2023 r. Całkowity koszt wykonania pierwszego etapu przebudowy to: 1 031 135,36 zł brutto z czego otrzymano 50% dofinansowania.

2. Przebudowa dróg lokalnych ulic Saperów i Zdrojowej na Osiedlu w Drawnie

Zakończono inwestycję dotyczącą przebudowy dróg lokalnych ulic Saperów i Zdrojowej. Był to końcowy etap przebudowy dróg na „osiedlu” w Drawnie. Całkowity koszt ostatniego etapu przebudowy dróg to: 1 286 823,11 zł brutto z czego otrzymano 60% dofinansowania, a całej inwestycji to 3 543 046,25 zł. To ponad 2 km dróg, chodniki i miejsca parkingowe.

3. „Papieski szlak kajakowy Drawy i Korytnicy szansą na rozwój regionu”

W ramach zakończonej inwestycji dokonano przebudowy, remontów i wybudowanie nowych obiektów turystycznych i rekreacyjnych nad jeziorem Adamowo. Zagospodarowano park, powstały nowe ciągi komunikacyjne wraz z elementami ścieżki zdrowia, wykonano oświetlenie ledowe, wyremontowano hangar oraz szatnię sportową. Wykonano drogę wewnętrzną. Całkowita wartość inwestycji w gminie Drawno wyniosła: 2 436 175,00 zł, w tym dofinansowanie w wysokości 85%.

4. Wymiana pokładu pomostu na plaży w Drawnie

Zakończono inwestycję polegającą na poprawie bezpieczeństwa na plaży w Drawnie. Wymieniono pokład pomostu oraz barierki zabezpieczające. Współfinansowanie wyniosło: 20 000,00 zł. Całkowita wartość inwestycji: 45 000,00 zł.

5. Ujęcie wody pitnej w Borowcu

W Borowcu oddano do użytku ujęcie wody pitnej, dzięki któremu mieszkańcy mają w kranach wysokiej jakości wodę pitną. Całkowita wartość inwestycji: 480 200,00 zł.

6. Zakup sprzętu informatycznego

W ramach programu Cyfrowa Gmina otrzymaliśmy dofinansowanie na zakup sprzętu informatycznego dla Urzędu Miejskiego w Drawnie i jednostek podległych. W ramach wsparcia finansowego wykonana zostanie diagnoza cyberbezpieczeństwa instytucji, szkolenie dla urzędników w zakresie cyberbezpieczeństwa oraz zakup i dostawa sprzętu komputerowego.

7. „Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym”

W ramach konkursu „Granty PPGR - Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR w rozwoju cyfrowym” Gmina Drawno otrzymała dofinansowanie na realizację zadania mającego na celu wsparcie rodzin popegeerowskich z dziećmi w zakresie dostępu do sprzętu komputerowego oraz dostępu do Internetu. Otrzy-

-mane dofinansowanie pozwoli na zakup 154 laptopów i 19 tabletów dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Drawno. Kwota dofinansowania: 404 000,00 zł. Trwa przygotowanie procedury przetargowej

8. Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne

Otrzymaliśmy dofinansowanie do projektu: Wsparcie psychologiczno – pedagogiczne, mające głównie na celu wsparcie uczniów, w oparciu o rzetelne rozpoznanie ich potrzeb edukacyjnych i rozwojowych. W 2021 roku zadaniem objęto 211 uczniów Szkoły Podstawowej w Drawnie. Dalsza część będzie realizowana w 2022 r. Kwota dofinansowania: 26 695,30 zł Całkowita wartość projektu to: 28 249,00 zł.

9. Program Antyśmugowy Województwa Zachodniopomorskiego

Gmina otrzymała dofinansowanie w ramach Programu Antyśmugowego Województwa Zachodniopomorskiego na udzielenie grantów dla mieszkańców Gminy Drawno na wymianę źródła ciepła i ocieplenie budynku. Kwota dofinansowania: 888 375,00 zł.

10. Polski Ład

W ramach I naboru Inwestycji Strategicznych w ramach Polskiego Ładu, dwa zadania inwestycyjne złożone przez Gminę Drawno dostały dofinansowania. Są to:

- w ramach inwestycji drogowych - na przebudowę ulic: Żeromskiego oraz Wczasowej w Drawnie oraz drogi do Sieniawy. Realizacja inwestycji planowana jest do końca 2023 roku. Kwota dofinansowania to: 3 192 758,00 zł. (jest to 95% wartości inwestycji).
- w ramach poprawy efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej wyremontowana zostanie szkoła podstawowa w Drawnie oraz dach na przedszkolu miejskim. Planowana realizacja inwestycji - w okresie 19 miesięcy od podpisania umowy. Kwota dofinansowania: 3 771 276,30 zł.

11. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

W ramach naboru dla gmin popegeerowskich Gmina Drawno otrzymała dofinansowanie na budowę komunalnego wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Święciechowie. Inwestycja powstanie w miejscu niedokończonej budowy bloku

wielorodzinnego, który zostanie zezbrany, a w kolejnych latach planuje się budowę cztero lub pięciorodzinnego - lokalowego budynku parterowego. Kwota dofinansowania: 800 000,00 zł.

12. Budowa świetlicy wraz z wyposażeniem w Konotopiu

Otrzymaliśmy dofinansowanie na budowę świetlicy wiejskiej w Konotopiu wraz z wyposażeniem. Kwota dofinansowania: 500 000,00 zł Całkowita wartość inwestycji: ok. 900 000,00 zł.

13. Granty Sołeckie

Dwa sołectwa otrzymały dofinansowanie w ramach Grantów Sołeckich na doposażenie placu zabaw w Podegrodziu i na budowę siłowni zewnętrznej w Brzezinach. Kwota dofinansowania: 20 000,00 zł.

Inwestycje zaplanowane w 2022 roku:

1. Do Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego złożony został wniosek o przyznanie dotacji na sfinansowanie udziału własnego w kwocie - 2 516 000,00 zł, (w maks. wys. do 50%) na modernizację dróg dojazdowych do gruntów rolnych, a dotyczy to drogi Drawno-Zdanów etap II. Na wykonanie tego odcinka mamy już zabezpieczone dofinansowanie w wysokości: 1 851 249,95 zł.

2. W ramach obszaru inwestycyjnego złożyliśmy 5 wniosków o dofinansowanie do Programu Inwestycji Strategicznych w ramach tzw. Polskiego Ładu złożyliśmy:

- wniosek, który zakłada budowę kanalizacji sanitarnej Barnimie - Drawno oraz budowę sieci wodociągowej Niemieńsko - Niemieńsko Zamek. Kwota dofinansowania: 9 462 000,00 zł. Wkład własny do zadania to 5%.
- wniosek na kompleksową przebudowę, rozbudowę i zagospodarowanie terenu po byłym budynku gimnazjum w Drawnie i budynków przyległych na cele społeczne, zdrowotne, rehabilitacyjne, mieszkaniowe i kulturalne. Kwota dofinansowania: 13 500 000,00 zł. Wkład własny do inwestycji to 10%.
- wniosek, który zakłada budowę Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy oczyszczalni ścieków w Drawnie oraz przebudowę drogi dojazdowej wraz z oświetleniem. Kwota dofinansowania: 4 731 000,00 zł. Wkład własny do inwestycji 5%.
- wniosek na uzbrojenie działek budowlanych przy ul. Leśników i ul. Chomętowskiej w Drawnie oraz terenów w Zatomiu w raz z drogami dojazdowymi.

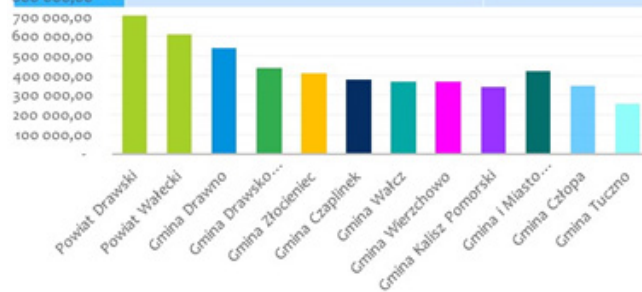
Kwota dofinansowania: 4 851 490,00 zł. Wkład własny do inwestycji to 2%.
 • złożyliśmy wniosek, który zakłada remont i przebudowę oczyszczalni ścieków w Drawnie. Kwota dofinansowania: 1 950 690,00 zł. Wkład własny do inwestycji to 2%.
 3. Złożyliśmy do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wniosek o dofinansowanie zakupu kontenera sanitarno-magazynowego na boisku Orlik. Wartość zakupu ok. 60 000,00 zł. Dofinansowanie do 30 000,00 zł.
 4. Złożyliśmy również wniosek o dofinansowanie na budowę i przebudowę dwóch placów zabaw przy przedszkolu na ulicy Choszczeńskiej w Drawnie i przy Drawieńskim Ośrodku Kultury na ulicy Szpitalnej. Łączna wartość dofinansowania wynosi około 260 000,00 zł.
 5. Ponadto złożyliśmy wniosek o dofinansowanie na przebudowę dwóch świetlic w Brzezinach i Kiełpinie. Planowana inwestycja obejmuje m.in. remont i przebudowę budynków, termomodernizację, wymianę źródeł ciepła na ekologiczne i dostosowanie miejsc dla osób z niepełnosprawnościami oraz wyposażenie świetlic. Wartość inwestycji wynosi 648 234,60 zł., a dofinansowanie to 63,63%.
 6. Trwa nabór do konkursu na „Granty sołectkie”. Gmina Drawno złoży wnioski dla zainteresowanych sołectw. Z terenu Gminy Drawno dofinansowanie mogą otrzymać tylko 2 sołectwa. Wartość grantu do 15 000 zł.
 7. W roku 2022 planowane jest złożenie wniosku o dofinansowania zadania pn. Budowa kanalizacji sanitarnej Barnimie - Drawno lub modernizację oczyszczalni ścieków w Drawnie – w przypadku nie otrzymania dofinansowania z Polskiego Ładu. Dofinansowanie w wysokości 63,63%.
 8. W bieżącym roku złożyliśmy wniosek, który będzie realizowany w 2022 przez świetlice wiejskie na organizację warsztatów artystyczno-rękodzielniczych i wystawy powarsztatowej. Całkowita wartość przedsięwzięcia to kwota 19 556,66 zł.
 9. Planowane jest również złożenie wniosku o udzielenie grantu w ramach programu „Dostępny samorząd” w ramach którego zakupione zostaną usługi pozwalające na obsługę mieszkańców z niepełnosprawnościami. Wartość dofinansowania wyniesie do 100 000,00 zł.

Gmina Drawno jako członek Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim” w roku 2021 znalazła się w czołówce rankingu samorządów w wykorzystaniu środków pozyskanych z zewnątrz.

Wykorzystanie środków przez JST

Lp.	nazwa JST	kwota wsparcia	udział procentowy
1	Powiat Drawski	709 121,00	15,22%
2	Powiat Wałecki	610 762,72	13,10%
3	Gmina Drawno	539 737,93	11,58%
4	Gmina Drawsko Pomorskie	439 448,00	7,78%
5	Gmina Złocieniec	413 353,00	8,87%
6	Gmina Czaplinek	379 068,00	6,49%
7	Gmina Wałcz	370 161,00	6,29%
8	Gmina Wierzchowo	368 895,45	6,27%
9	Gmina Kalisz Pomorski	265 703,00	5,70%
10	Gmina i Miasto Mirosławiec	421 597,00	7,40%
11	Gmina Człopa	347 273,39	5,80%
12	Gmina Tuczno	256 231,39	5,50%

5 121 351,88 zł.

Warto przedstawić wyniki rankingu „Wspólnoty” (ogólnopolskiego pisma samorządu terytorialnego) dotyczące aktywności inwestycyjnej gmin w latach 2018-2020. Należy podkreślić wysokie miejsce, jakie zajmuje gmina Drawno, co niewątpliwie jest konsekwencją dobrego gospodarowania i zarządzania środkami budżetu gminy oraz skutecznego pozyskiwania środków zewnętrznych. Poniżej przedstawiamy porównanie średnich wydatków inwestycyjnych na osobę w gminie Drawno w stosunku do pozostałych gmin powiatu choszczeńskiego i do gminy Kalisz Pomorski należącej do powiatu drawskiego.

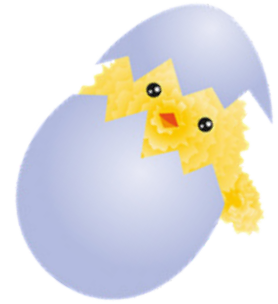
Ranking wydatków inwestycyjnych samorządów 2018-2020 wg WSPŁNOTY
Średnie wydatki inwestycyjne per capita w zł

GMINA	MIEJSCE	Średnie wydatki inwestycyjne per capita (w zł)
PEŁCZYCE (miasta inne, na 610 sklasyfikowanych)	97	1361,57
DRAWNO (miasta inne, na 610 sklasyfikowanych)	311	808,62
KALISZ POMORSKI (miasta inne, na 610 sklasyfikowanych)	440	623,60
RECZ (miasta inne, na 610 sklasyfikowanych)	603	189,68
KRZĘCIN (gminy wiejskie, na 1533 sklasyfikowanych)	972	718,78
BIERZWNIK (gminy wiejskie, na 1533 sklasyfikowanych)	1422	388,49
CHOSZCZNO (ranking miast powiatowych, na 267 sklasyfikowanych Tylko budżet miasta na 2018-2020)	214	536,83

Rok 2021 naznaczony był wieloma trudnościami, również dla samorządów. Pomimo ograniczeń realizowaliśmy zaplanowane zadania, podejmowaliśmy kluczowe decyzje, a także dużo inwestowaliśmy, aby infrastruktura w naszej gminie była nowoczesna, odpowiadała rosnącym potrzebom i jak najlepiej służyła jej mieszkańcom. W tym roku udało nam się zrealizować wiele ważnych dla gminy inwestycji. To one, z każdym dniem przyczyniają się do poprawy jakości życia naszych mieszkańców. Pomimo pandemii nie zwalniamy tempa i nieustannie realizujemy wszelkie pomysły i projekty, by w naszej gminie żyło się jak najlepiej.

Uwaga!

Ważna informacja dla wędkarzy!

W związku z pojawiającymi się informacjami, że po wykupieniu zezwolenia na wędkowanie w Państwowym Gospodarstwie Wodnym Wody Polskie będzie można wędkować w wodach użytkowanych przez Polski Związek Wędkarski informujemy, że nie ma takiej możliwości.

Żeby uprawiać amatorski połów ryb wędką w wodach będących w użytkowaniu Okręgu PZW w Gorzowie Wielkopolskim należy posiadać zezwolenie wykupione u skarbników w Kołach PZW lub wniesieniu opłaty online(e-zezwozenia).

KOŁO POLSKIEGO ZWIĄZKU WĘDKARSKIEGO W DRAWNIE

W dniu 07.11.2021r w Drawieńskim Ośrodku Kultury w Drawnie odbyło się zebranie sprawozdawczo – wyborcze Koła Polskiego Związku Wędkarskiego w Drawnie, podczas którego wybrano nowe władze na lata 2022-2025. W zebraniu uczestniczyli Włodzimierz Tyczewski – członek Okręgu PZW w Gorzowie WLKP oraz Andrzej Chmielewski Burmistrz Drawna. Ponownie Prezesem koła PZW w Drawnie jednogłośnie wybrano Mirosława Hyneka, a do Zarządu weszli:

1. Piotr Kalinowski – Wiceprezes
2. Wojciech Wiśniowski – Wiceprezes
3. Jerzy Wiewiórowski – Sekretarz
4. Jarosław Lisowski – Skarbnik
5. Marek Hynek – Gospodarz
6. Emil Kalinowski – Gospodarz
7. Jolanta Górzyńska – Członek
8. Zbigniew Ogórek – Członek

Komisję Rewizyjną wybrano w składzie: Alina Serdakowska, Krzysztof **Burger**, Mirosław Gmurowski, Rafał Ogórek. Sąd Koleżeński reprezentować będą: Michał Ubysz, Jan Jankowski, Aleksy Kacprzak, Tomasz Michalski. Na Rzecznika Dyscyplinarnego Koła wybrano Radosława Ulas

W dniach 26 -28.03.2022r członkowie koła PZW w Drawnie w składzie: Marek Hynek, Mirek Hynek, Piotr Kalinowski, Zbigniew Ogórek, Radosław Ulas i Michał Ubysz sprząta- li brzegi jeziora Adamowo i Grażyna. Członkowie koła informu- ją, że akcje takie będą powtarzane.
Wojciech Wiśniowski

KALENDARZ IMPREZ WĘDKARSKICH KOLA PZW DRAWNO
W ROKU 2022

IMPREZA	TERMIN	MIEJSCE	UWAGI
Zawody Spletwikowe – Otwarcie Sezonu Wędkarskiego 2022	24.04.2022	J. Adamowo	-
Zawody Spinningowe o Puchar Burmistrza Drawna	01.05.2022	J. Adamowo	Zawody otwarte
Zawody Spinningowe o Mistrzostwo Kola	15.05.2022	J. Grzyzna	-
Zawody Spinningowe o Mistrzostwo Kola	21.05.2022	J. Grzyzna	-
Zawody Spletwikowe z okazji Dnia Dziecka	22.05.2022	J. Adamowo	-
Zawody Spletwikowe o Puchar Nadleśniczego Nadleśnictwa Drawno	12.06.2022	J. Adamowo	Zawody otwarte
Zawody Spletwikowe o Mistrzostwo Kola Seniorów i Juniorów	03.07.2022	J. Adamowo	-
Zawody z okazji imprezy „Lato nad Drawną”	09.07.2022	J. Adamowo	Zawody otwarte

Zawody Spletwikowe o Puchar Prezesa Kola	24.07.2022	J. Adamowo	-
Zawody Spletwikowe o Puchar Henryka Kucharskiego	28.08.2022	J. Adamowo	Zawody otwarte
Zawody Spinningowe o Puchar Starego Chocześciańskiego	02.10.2022	J. Adamowo	Zawody otwarte
Zawody Spletwikowe – zakończenie sezonu	09.10.2022	J. Adamowo	-

Z okazji Świąt Wielkanocnych chcielibyśmy Państwu życzyć wszystkiego dobrego, dużo szczęścia, spokoju ducha, rodzinnej atmosfery i do zobaczenia podczas połowów!

Koło PZW w Drawnie

INFORMACJA Z POSIEDZEŃ RADY MIEJSKIEJ W DRAWNIE

Rada Miejska w Drawnie pomimo ograniczeń pandemicznych pracowała zgodnie z planem pracy. 28 grudnia odbyła się ostatnia zaplanowana w ubiegłym roku sesja zwyczajna, podczas której zostały wprowadzone zmiany do budżetu Gminy na 2021 rok i Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz uchwalono budżet Gminy Drawno na 2022 rok. Na wniosek Burmistrza Drawna Rada podjęła uchwały w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Drawno oraz w porozumieniu z Gminą Choszczno na trasie z Drawna przez Brzeziny do Choszczna. Uchwalone zostały również nowe zasady wypłaty diet sołtysom naszej gminy. Kolejna sesja odbyła się 28 lutego br. Radni przyjęli plan pracy Rady Miejskiej na 2022r. oraz plany pracy poszczególnych Komisji Rady. Radni przyjęli również informację na temat realizacji usług w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków w Gminie Drawno w 2021r. oraz informację z działalności Gminnej Rady Seniorów. Burmistrz Andrzej Chmielewski podziękował członkom tej Rady za ich zaangażowanie w działalność na rzecz osób starszych w naszej gminie. Następnie radni przystąpili do omawiania projektów uchwał m.in. w sprawie wyznaczenia miejsc do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników. Przedmiotem sprzedaży mogą być tylko produkty rolne lub spożywcze oraz wyroby rękodzieła wytworzone w gospodarstwie rolnym. Osoby spełniające te warunki, tj. rolnicy i ich domownicy zwolnieni są z opłaty targowej. Na ten cel zostało wyznaczone miejsce na targowisku w Drawnie. Podjęto również uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego członkom Ochotniczych Straży Pożarnych za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniu pożarniczym. Od 2022 roku strażacy będą otrzymywać ekwiwalent za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym. Ekwiwalent jest wypłacany z budżetu gminy. 29 marca, już w Sali biesiadnej Drawieńskiego Ośrodka Kultury odbyła się XL sesja Rady Miejskiej. Przed rozpoczęciem obrad Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski, Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawnie Aleksander Dementiew i Wiceprzewodniczący Rady z okazji Dnia Sołtysa podziękowali sołtysom Gminy Drawno za ich zaangażowanie w działalność na rzecz swoich sołectw, życząc jednocześnie jeszcze wielu sukcesów oraz zaangażowania wszystkich mieszkańców w działalność sołectw, a także zdrowia i wszelkiej pomyślności. Panowie wręczyli Sołtysom drobne upominki. Porządek obrad był obszerny i zawierał m.in. sprawozdania z działalności gminnych jednostek organizacyjnych. Burmistrz i Przewodniczący Rady podziękowali wszystkim dyrektorom i pracownikom za zaangażowanie w pracy na rzecz swoich jednostek oraz włączanie się w różnorodne przedsięwzięcia gminne. Następnie Burmistrz Drawna przedstawił obszernie informacje na temat pozyskanych w 2021r. środków finansowych zewnętrznych oraz możliwości ich pozyskania w roku bieżącym. Do końca 2021 roku do budżetu gminy na realizację zadań finansowanych ze źródeł zewnętrznych wpłynęło już 2992051,42 zł, pozostałe kwoty zostaną przekazane w bieżącym roku. Podczas tej sesji Radni podjęli 11 uchwał m.in. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Drawno i części obrębu Krasnowa oraz obrębu Dominikowo i części obrębu Chomętowo. W wyniku uchwalenia nowego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drawno, chcąc kompleksowo

zagospodarować obszar miejscowości i terenów bezpośrednio do niej przylegających, Burmistrz zaproponował, aby przystąpić do podjęcia prac planistycznych w trakcie których przewiduje się określenie przeznaczenia terenów oraz sposobów ich zagospodarowania. Proponowane zagospodarowania są zbieżne z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Drawno. Ponadto Radni pozytywnie przegłosowali przyjęcie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na terenie Gminy Drawno na 2022r. Podjęte zostały również uchwały w sprawie dokapitalizowania Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego Spółka z o.o. w Drawnie oraz wniesienia dopłat do kapitału rezerwowego Spółki. Dopłaty zostaną przekazane na realizację zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Ostatnia podjęta uchwała dotyczyła przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2022 w Gminie Drawno. Celem programu jest poprawa poczucia bezpieczeństwa, a także możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość” przez zakup oraz pokrycie kosztów użytkowania tzw. „opasek bezpieczeństwa”. „Opieka na odległość” gwarantuje szeroko pojęty system bieżącego monitorowania stanu seniora w miejscu jego zamieszkania oraz pozwala na natychmiastową reakcję w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia seniora – zarówno spowodowanego problemami w zachowaniu funkcji życiowych, jak również w sytuacji wystąpienia incydentów w miejscu zamieszkania. Do programu kwalifikowani będą seniorzy w wieku 65 lat i więcej z terenu Gminy Drawno, którzy mają problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia, zgłaszające się zarówno przez Ogólnopolską Infolinię - 22 505 11 11, jak również bezpośrednio do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drawnie. Wszystkie uchwały są do wglądu w Urzędzie Miejskim w Drawnie w godzinach pracy Urzędu oraz na stronie www.bip.drawno.pl w zakładce „SYSTEM RADA”. W zakładce tej znajdują się również relacje z obrad Rady oraz imienne wyniki głosowań.

DRAWIEŃSKI OŚRODEK KULTURY

30. FINAŁ WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY W DRAWNIE

W związku z trwającą trudną sytuacją pandemiczną w Polsce i na świecie po raz drugi nasz sztab WOŚP stanął przed ogromnym dylematem, jak zorganizować 30. Finał, by mógł się odbyć i by jak najwięcej osób mogło z niego skorzystać i wziąć w nim udział. I tak postanowiliśmy, że w poszczególnych świetlicach wiejskich będzie można kupić pyszne ciasto, by mieszkańcy poszczególnych sołectw mogli również wesprzeć WOŚP. Poza tym trwały przygotowania do EVENTU zaplanowanego na dzień 28.01.22r., czyli na piątek. I tak panie ze Szkoły Podstawowej w Drawnie: Anna Barska, Iwona Osińska, Aneta Dzierbun zbierały fanty, by w piątek przygotować i poprowadzić loterię fantową, panie z Przedszkola Miejskiego w Drawnie z panią dyrektorką Beatą Wasilewicz i Radą Rodziców oraz rodzicami zbierali fanty oraz ciasta na piątkowy EVENT, panie z Biblioteki Publicznej w Drawnie: Barbara Zajązkowska i Emilia Wojtowicz zbierały książki na kiermasz książki. I tak 28.01.22r. (z racji pogody) w holu kina Drawieńskiego Ośrodka Kultury odbył się EVENT, podczas którego można było kupić: pyszne ciasto upieczone przez osoby, które poświęciły się dla tego celu, paprykarz przygotowany przez pana Jana Witkowiaka, pizzę upieczoną przez panią Michalinę Witkowską, zupę gulaszową ugotowaną na ten cel przez panią Janinę Kordykę. Ponadto można było wziąć udział w loterii fantowej, kiermaszu książki, kupić baloniki z helem, wałeczek cukrowy lub zrobić zdjęcie z Garfieldem, Kubusem Puchatkiem, Olafem czy Sponge Bobem, w które to postacie wcielili się: Szymon Wiatr, Kuba Wiatr, Krystian Wiatr, a pomagali wolontariusze: Hania Stępniewska, Michalina Michniewicz, Julia Żabecka. W niedzielę natomiast, mimo trudnych warunków pogodowych i braku w dostawie prądu zagrał 30. finał WOŚP w Drawnie. Przygotowaliśmy mnóstwo atrakcji, dużo występów, które nie zostały pokazane w całości z racji problemów związanych z prądem. A mieliśmy też mnóstwo rzeczy podarowanych przez ludzi o dobrym sercu na licytację i chcieliśmy, żeby te licytacje doszły do skutku. Mimo tego trudnego czasu, udało się nam, za co bardzo serdecznie dziękujemy WSZYSTKIM ZAANGAŻOWANYM OSOBOM!!!!!!!

Agnieszka Wiśniowska, Elżbieta i Zbigniew Majewscy, Delikatesy „Centrum”, Patrycja Koczorowska, Elżbieta Bacztub-Bakiewicz, Krystyna Kubicka, Agnieszka Biegiewska, Osobom sprzedającym baloniki z helem podczas eventu: Agata Buchajczyk, Agnieszka Kasprzak, Pani Jasi Kordyce za pyszną zupę gulaszową. Osobom zaangażowanym przy kiermaszu książek: Barbara Zajązkowska i Emilia Wojtowicz oraz WSZYSTKIM DARZYŃCOM KSIĄŻEK, Osobom odpowiedzialnym za przygotowanie i przeprowadzenie Loterii Fantowej: Iwona Osińska, Magdalena Osińska, Aneta Dzierbun, Anna Barska oraz darczyńcom rzeczy na loterię, Przedszkolu Miejskiemu w Drawnie za zbieranie fantów na loterię fantową, Rodzicom z Przedszkola Miejskiego w Drawnie za fanty oraz ciasta, Radzie Rodziców z Przedszkola Miejskiego w Drawnie za pomoc przy przygotowaniu WOŚP, za przygotowanie przedstawienia „TRZY ŚWINKI”, które to przedstawienie (i nie tylko ono) nie zostało pokazane ze względu na trudną sytuację pogodową i strach o to, że zabraknie nam prądu.

Bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, które dołożyły swoją cegiełkę do tego, żeby ten finał był dla naszej społeczności sukcesem i wyznacznikiem tego jak bardzo umiemy się dzielić tym, co w nas najlepsze. Mimo że był to finał bardzo trudny z powodu braku prądu od soboty do godz. 14.00 w niedzielę, mimo że ten finał wisiał u nas na włosku, mimo że jeszcze trzykrotnie gasło światło w czasie live'u, to jednak udało się nam.

Z całego serca dziękujemy za piątkowe zaangażowanie podczas EVENTU oraz za niedzielne zaangażowanie: Wolontariuszom, którzy mimo trudnych warunków pogodowych wyszli kwestować: Lidia Nowak, Michalina Michniewicz, Hanna Stępniewska, Julia Żabecka, Marta Gładel, Anna Sroczyńska, Sylwia Kaczor, Agnieszka Kołodziejska, osobom zbierającym i opiekującym się puszkami stacjonarnymi:

Osobom liczącym pieniądze: Dorota i Andrzej Konopelscy, Elżbieta Bacztub-Bakiewicz, Ewelina Krykwińska, Aleksandra Roślik, Michalina Michniewicz, Hanna Stępniewska Ofiarodawcom: Gmina Drawno, Burmistrz i RM w Drawnie, pracownicy Szkoły Podstawowej w Drawnie, Drawieński Park Narodowy, Środowiskowy Dom Samopomocy, Ewelina i Patryk Krykwińscy, Adam Zarecki, Ewa Krauze-Czerepko, Dawid

Siekierzycki, Michalina Witkowska, Krystyna Filipczak, Danuta Kisiel, Wiktoria Wiśniowska, Mirosława Lewandowska, Beata Wińczyk, Jagoda Tarnowska, Dominika Bonczek, Małgorzata Talaga, Weronika Milewska, Jan Witkowiak, Małgorzata Ciechanowicz, Wojciech Małyso, Magdalena Bącelak - pracownia witrażu, Krzysztof Piątek, Stanisława Wandowicz, Aleksandra Roślik, Ewa Biniecka - pracownia ceramiczna, Drawieńskie Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne, Elżbieta i Zbigniew Majewscy, Weronika Milewska, Karolina Garbiak, Gospodarstwo Rolne - Buchajczyk, Bogdan Galas, Grażyna Sobierajska, Małgorzata Seklecka, Renata Stańczyk, Paweł Kowalczyk. Dziękuję wszystkim osobom, które przekazały rzeczy na loterię fantową. Było Was bardzo dużo dobrych duszyczek! Dziękuję osobom, które upiekły ciasto: Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Niemieńsku, Koło Gospodyń Wiejskich w Drawnie, Iwona Małyso, Dominika Jakszuk, Marek Dziermański, Agnieszka Leciejewska, Małgorzata Borowiecka, Edyta Karmelita, Justyna Głowacka, Monika Żabecka, Sandra Wierzińska, Bartłomiej Gławdel, Anna Sroczyńska, Bożena Drewke, Magdalena Stefańska, Agnieszka Sambor, Magdalena Szpulak, Emilia Wróblewska, Magdalena Jacek, Barbara Pawłowska, Dorota Nowak, Małgorzata Seklecka, Aleksandra Ciechanowicz, Helena Zajączkowska, Jadwiga Bednarska, Kamila Podolak-Paszek, Lena Koziorowska, Klaudia Byczkowska, Sylwia Dziemianko, Jakub Wiatr, Beata Wińczyk Danuta Szyler (i te pyszne paszteciki), Ewelina Nowak, Michalina Witkowska za pyszną pizzę. Kiełpino: Jola Czyrkun, Karolina Dworzańska, Justyna Skora, Edyta Mąka, Aneta Skoczylas, Ewa Wolniak, Ania Kaczor, Sylwia Kaczor Fanty: Andrzej Chmielewski, Ewa Biniecka, Sylwia Kaczor. Barnimie: Konopelska Dorota, Falkowska Helena, Małgorzata Seklecka, Bożena Strzelecka, Biegniewska Agnieszka. Świeciechów: Małgorzata Talaga, Marzena Piotrowska, Paweł Piotrowski, Wioletta Pyzocha, Agnieszka Kotniewicz, Agnieszka Leciejewska, Bożena Drewke, Krystyna Filipczak, Monika Michalak, Iwona Wilgocka. Niemieńsko: Justyna Abraś, Agnieszka Kołodziejka, Marianna Rowińska Osobom, które pomogły kroić ciasto: Ewelina Krykwińska,

Aleksandra Roślik, Krystyna Kubicka. Pani Ani Sroczyńskiej i Pani Małgosi Kukulskiej za podarowanie części pojemników na ciasto. Dziękuję za wsparcie finansowe na potrzeby przygotowania WOŚP: Agnieszka Wiśniowska, Aleksandra Roślik, Koło Gospodyń Wiejskich w Drawnie, Paweł Kowalczyk. Dziękuję osobom, które wystąpiły podczas finału WOŚP w Drawnie: taneczny zespół dziecięcy prowadzony przez Panią Beatę Skrzeczkowską oraz zespół taneczny prowadzony przez Marysię z Save the Beat, zespołowi tanecznemu grupy dorosłych prowadzonemu przez Panią Beatę Skrzeczkowską, zespołowi wokalnemu DUTW prowadzonemu przez Pana Alberta Moroza, dorosłym, którzy przygotowali Rzepkę: Zosia Buchajczyk, Wiktoria Krykwińska, Ewelina Krykwińska, Jakub Wiśniowski, Dorota Konopelska, Dorota Durczewska, Małgosia Seklecka, Małgosia Krauz, Ania Antoszewska, Dawid Siekierzycki, Aleksandra Roślik, Edyta Stańczyk-Karmelita. Za pomoc przy stronie muzycznej i za nagranie zapowiedzi dziękuję: Kuba Buchajczyk. Za odbieranie smsów podziękowania: Łukasz Ziółkowski, Maciej Kowalczyk, Jakub Wiśniowski. Dziękuję osobom licytującym. Bez WAS nie uzbieralibyśmy na ten szczytny cel takiej kwoty!! Dziękuję również osobom, które były gotowe do występu, a nie udało się wystąpić w FAMILIADZIE, w „TRZECH ŚWINKACH”, w KABARETACH. Dziękuję za pracę w tych dniach swoim pracownikom: Elżbieta Bacztub-Bakiewicz, Marek Gnysiński, Krystyna Kubicka.

Dziękujemy za to, że pomogliście, aby WOŚP zagrał w sołectwach: Świeciechów: pani Monice Michalak i Ani Sroczyńskiej i wszystkim wymienionym osobom, które upiekły ciasto, Barnimie: pani Agnieszce Biegniewskiej, Magdalenie Taratajcio, Dorocie Konopelskiej, w Kiełpinie: pani Sylwii Kaczor, Anecie Skoczylas i wszystkim osobom, które wspomogły akcję, w Niemieńsku paniom z Koła Gospodyń Wiejskich i Agnieszce Kołodziejkiej. Dziękuję też Panu Maksymowi Baczyńskiemu za pomoc przy plakatach związanych z WOŚP. Dziękujemy WSZYSTKIM ZAANGAŻOWANYM OSOBOM. DZIĘKI WAM, MIMO TYCH TRUDNYCH WARUNKÓW UDAŁO NAM SIĘ ZEBRAĆ KWOTĘ 28 539,42 zł. Wielkie podziękowania dla wszystkich osób, które pracowały nad przywróceniem prądu na naszym terenie. To dzięki Wam mogła odbyć się transmisja na żywo.

Izabela Kowalczyk

DZIEŃ BABCI I DZIADKA

Babcia i dziadek to największe skarby dla wnucząt - zawsze zaakceptują największe szalone pomysły dzieci, zamieniają się w księżniczkę i smoka na zawołanie, z nimi nie grozi nuda. O tym każdy wie, dlatego szczególnie w ten wyjątkowy dzień należy pamiętać o swoich Skarbach. I my także pamiętaliśmy. Z okazji Dnia Babci i Dziadka w świetlicach wiejskich w Dominikowie, Barnimiu, Niemieńsku odbyły się spotkania z dziadkami i babciami przy pysznym cieście oraz występach artystycznych dzieci i Koła Gospodyń Wiejskich w Barnimiu. A nasza dziecięca grupa teatralna w składzie: Zuzanna Durczewska, Zuzanna Byrczak, Zosia Buchajczyk, Klara Świerczewska, Sandra Węglarz, Róża Słodkowska, Igor Wrzocha, Julia Morcinek, Bianka Krykwińska, Nastka Janicka, Paweł Janicki, Miłosz Kowalczyk, Artur Tulko, Nikola Kliś zamieniła się w rolę reporterów i przeprowadziła wywiady na temat babć i dziadków. Cały materiał nagrał i złożył dla nas Jakub Buchajczyk. Dziękujemy serdecznie wszystkim zaangażowanym osobom.

FERIE ZIMOWE 2022 W DRAWIEŃSKIM OŚRODKU KULTURY

Ferie zimowe to dla dzieci czas wypoczynku, a dla nas czas wytężonej pracy. Staraliśmy się aby odbyło się wiele różnorodnych zajęć tak, aby każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Zainteresowani mogli spróbować swoich sił w wielu dziedzinach. W naszej ofercie znalazły się: warsztaty kreatywne "Coś z niczego" prowadzone przez Sylwię Kaczor, "Tańcowała igła z nitką-serca z filcu" szycie z filcu prowadziła Monika Michalak, "Kropkowanie jest super" sztuki malowania mandali uczyła Elżbieta Bacztub-Bakiewicz. "Instrumentarium dla każdego" to warsztaty tworzenia instrumentów z surowców wtórnych a prowadziła je Agnieszka Biegniewska. W pracowni ceramicznej prowadzonej przez Ewę Biniecką odbywały się warsztaty tworzenia z gliny, natomiast warsztaty rysunku i malarstwa w pracowni rysunku prowadził pan Zbigniew Kowalski.

Współpracujący z nami Joanna Osińska oraz Tomasz Bogucki z Drawieńskiego Parku Narodowego poprowadzili warsztaty "Szyjemy wydrę" i "Karmniki z recyklingu". Bardzo się cieszymy ze współpracy i pani Joannie i panu Tomaszowi serdecznie dziękujemy.

Ponadto udało nam się z grupą chętnych osób pojechać do teatru im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wlkp. na wspaniały spektakl "Opowieść wigilijna". Drugi tydzień ferii rozpoczęliśmy warsztatami kreatywnego budowania z klocków lego. Swoich okazałych zbiorów użył Miłosz Kowalczyk. Sporym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia z tańca hip-hop i breakdance poprowadzone przez Stanisława Chrzanowskiego z Dance School Respect ze Stargardu. Ponadto w drugim tygodniu ferii dzieci mogły obejrzeć piękny spektakl "Królowa śniegu" w wykonaniu aktorów Teatru Krak-Art. z Krakowa. Zorganizowaliśmy również turniej szachowy.

Kolejną propozycją były warsztaty tańca zumba żywiolowo prowadzone przez panią Alicję Kamińską dyrektorkę Domu Kultury w Krzęcinie. W ramach współpracy grupa dzieci, która do nas przyjechała z Krzęcina mogła wziąć udział w warsztatach ceramicznych oraz szycia z filcu. Zakończenie ferii zaplanowaliśmy w stylu sportowym a zajęcia poprowadziły panie: Agnieszka Kołodziejska i Agnieszka Kasprzak. Przez cały czas ferii działało również kino "Bajkowe spotkania w kinie" z propozycją wielu bajek i filmów. Wszystkie zajęcia i warsztaty były bezpłatnie.

A co działo się podczas ferii w naszych świetlicach?

W Brzezinach w drugim tygodniu ferii odbyła się kontynuacja warsztatów kropkowania podczas których uczestnicząca grupa młodzieży wykonywała kolorowe mandale. Miłym akcentem w trakcie ferii był Dzień Pizzy, oraz rozmowy z młodzieżą o emocjach, planach oraz marzeniach. W Chomętowie w pierwszym tygodniu ferii wraz z dziećmi spędziliśmy czas na grach i zabawach ruchowych. Przypomnieliśmy sobie grę kółko i krzyżyk w nowej odsłonie (za pomocą kubeczków). Ćwiczyliśmy również umysł dzięki grze w kalamburi i głuchy telefon. Dzieci tańczyły i wyginały swoje ciało według schematów figur narysowanych na kartkach.

Nie zabrakło też prac manualnych - kartki wiosenne. Na koniec tygodnia wspólnie robiliśmy pizzę. Dzieci samodzielnie pokroiły wszystkie dodatki, które później układały na pizzy. Drugi tydzień rozpoczęliśmy od tworzenia smalczykowych przysmaków dla ptaków. Dzieci umieszczały ziarna ze smalcem w różnych pojemnikach oraz owocach.

Mieliśmy też dzień gier planszowych. Dzieci prz przynosiły swoje ulubione gry. Grał w Chińczyka, Skojarzenia, 5 sekund, Warcaby itp. W środę czas upłynął nam na pieczeniu ciasteczek i robieniu galaretek z bitą śmietaną. Przygotowywaliśmy się również do

Walentynek tworząc kartki i serduszka. W Kiełpinie - pierwszy dzień ferii Pani Sylwia prowadziła zajęcia w Domu Kultury w Drawnie - wykonaliśmy drzewka szczęścia z plastra drewna, drutu kreatywnego i pomponików. W następnych dniach z dziećmi z Kiełpina wycinaliśmy maski na bal karnawałowy, które później ozdabialiśmy i wykorzystaliśmy je na balu karnawałowym. Również przygotowaliśmy pyszne babeczki na bal karnawałowy, który odbył się 4.02.22r. Drugi tydzień rozpoczęliśmy od wycinania i szycia serc z filcu, również dzieci wykonały serca z resztek włóczki. Dla urozmaicenia ferii wypiekaliśmy pyszne serca walentynkowe. W przedostatni dzień ferii przygotowaliśmy walentynkową fotobudkę. Ferie zakończyliśmy przygotowaniem ogniska i pieczeniem kiełbasek. W czasie ferii zimowych w świetlicy w Barnimiu uczestnicy skorzystali z zajęć ruchowych z balonkami przy muzyce „W krainie lodu”. Dzieci wykonywały prace plastyczne m. in. malowanie farbami, tworzenie laleczek, misiów oraz owieczek z wełny i kolorowych koralików. Dzięki tym zajęciom dzieci nauczyły się robienia pomponów oraz posługiwania się igłą i nitką zszywając poszczególne elementy. Odbył się również dzień gier planszowych. Najbardziej popularne okazały się gry: „Chińczyk”, „Kraina bajek”, „Kraina ortografii”, „Domino” oraz „Mówiące pióro i „Pingwiny na lodzie”. Zarówno na świetlicy jak i w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbyły się warsztaty instrumentów wykonanych z puszek metalowych, pojemników oraz butelek plastikowych, patyczków od lodów, słomek do picia, talerzyków i kubeczków papierowych, plastikowych łyżek, rolek po ręcznikach i papierze toaletowym oraz ziaren pszenicy, grochu, ryżu i fasoli. Powstały przepiękne gitary, tamburyna, grzechotki, cymbałki i piszczałki. Opiekunki świetlic w Święciechowie i w Barnimiu poprowadziły warsztaty szycia z filcu w Drawień-

-skim Ośrodku Kultury dla dzieci z Krzęcina, podczas których uczestnicy mogli wykonać m.in serduszka, kwiatki, wieiórki, jeże, choinki, poduszeczki. Wraz z grupą śpiewaczą z Barnimia przygotowaliśmy dekorację oraz repertuar stosowny do Walentynek zorganizowanych przez Parafialny Zespół Caritas dla seniorów z naszej parafii. W trakcie spotkania zaśpiewaliśmy kilka utworów o miłości i z humorem. Na tę uroczystość przygotowaliśmy upominki w postaci serduszek wykonanych z ziarenek kawy i koronek.

DRAWNO- SOLIDARNI Z UKRAINĄ

4 marca w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbył się przepiękny, klimatyczny koncert charytatywny „Solidarni z Ukrainą”. W imieniu Pana Burmistrza głos zabrała Sekretarz Gminy Drawno, Pani Mariola Kowalewska. Koncert był potrzebą chwili i nie był wcześniej planowany, wypłynął z potrzeby serca. Dlatego tym bardziej jestem wdzięczna wszystkim artystom, którzy włączyli się do akcji i w piątek, 4 marca dla Państwa wystąpili w Drawnie, a wszystko dla wspólnego celu.

Marta Staniewska - wokal, Maciej Żołnierzów - gitara, Grzegorz Jurkiewicz - pianino, Ania Kuźniak, Hania Bruzi, Hania Działko.

Ponadto w tym przedsięwzięciu wzięły udział dzieci: Julia Morcinek, Bianka Krykwińska, Zofia Buchajczyk, Miriam Jakubas, Antonina Tabasz. Dziękuję wszystkim osobom, które wzięły udział w tej szlachetnej akcji. Dzięki Wam uzbieraliśmy kwotę 2298,76 zł. Dziękuję osobom, które upiekły ciasto. Oprócz mnie były to: Aleksandra, Roślik, Anna Hincza - Gnysińska, Elżbieta Koziorowska. Nagłośnieniem koncertu zajął się Pan Marek Gnysiński. Pieniądze zostały przelane na konto przy Drawieńskiej Straży Pożarnej i przeznaczone dla uchodźców, którzy będą potrzebowali wsparcia na naszym terenie.

Materiał filmowy dostępny w linku:
<https://www.youtube.com/watch?v=C1F5fFrajAo>

Izabela Kowalczyk

NIEZWYKŁY KONCERT MIESZKAŃCÓW GMINY DRAWNO

Dnia 5 stycznia odbył się niezwykle koncert mieszkańców gminy Drawno. Był to koncert niezwykle, bo koncert samych mieszkańców, którzy włączyli się chętnie do wspólnego kolędowania. Niezwykły, gdyż to koncert kolęd, pastorałek i piosenek świątecznych, które są bliskie naszym sercom, które utrzymują magiczny klimat Świąt, które wprowadzają nas w niecodzienny czas świąteczny. Wielu z nas uwielbia, jeśli nie śpiewać, to słuchać świątecznych utworów, muzyka świąteczna łączy ludzi, wprowadza w nas w wyjątkowy nastrój, łączy. Dlatego tym bardziej cieszymy się z tego, że to przedsięwzięcie miało u nas miejsce.

Dziękuję z całego serca za wspólne wydarzenie. Dzięki grupie 64 osób, która zgodziła się wziąć udział we wspólnym kolędowaniu w naszej Gminie podczas Koncertu kolęd i pastorałek w Drawieńskim Ośrodku Kultury ten wieczór był MAGICZNY. Dziękuję bardzo zespołowi przyjaciół z Drawna, zespołowi Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, zespołowi z Dominikowa, zespołowi z Barnimia, grupie anglistów w wieku 6-10 lat prowadzonej przez Panią Aleksandrę Roślik ze szkoły Open Your Mind, Hania Bruzi, Hania Działko, dzieciom prowadzonym przez Pana Alberta Moroza, Miriam i Nikoli. Nie ma nic piękniejszego, jak wspólne przedsięwzięcie, integracja i to, że wspólnie wprowadziliśmy magię w naszym miasteczku. Z całego serca WSZYTKIM zaangażowanym osobom DZIĘKUJĘ. Razem tworzymy historię.

W koncercie wystąpili:

Hania Działko

“Lulajże mi Lulek”

“ Cicho, cicho pastuszkowie”

Uczestnicy koncertu z Open Your Mind,

Aleksandra Roślik

Angliści z klasy I i II

Lena Borowiecka

Zofia Buchajczyk

Antonina Ciechanowicz

Amelia Leciejewska (6 lat)

Maria Radzyńska

Sandra Węglarz

Lena Nowak

Arkadiusz Nowak

Julia Morcinek

Lena Koziorowska

Bianka Krykwińska

w piosence ‘Jingle Bells’

Zespół śpiewaczy z Dominikowa,

Dominikowianki w składzie

Renata Chrzan

Ewa Lewdańska

Danuta Szylar

Elżbieta Szumotalska

Józefa Pomagalska

“Przybierze do Betlejem”

“Dnia jednego o północy”

Miriam Jakubas

„Tylko jedna jest taka noc”

Angliści z klasy III

Klara Świerczewska

Oliwia Ginda

Róża Słodkowska

Urszula Dziermańska

Marta Stępniewska

Artur Tulko

Igor Wrzochal

w piosence ‘Santa Claus Is Coming To

Town’

Drawieński Uniwersytet Trzeciego Wieku

W składzie

Krystyna Pietrzakiewicz

Grażyna Granatowska

Anna Hińcza- Gnysińska

Danuta Sokołowska

Helena Michniewicz

Jan Michniewicz

Ewa Dąbrowska

Stanisława Skotnicka

Maria Szafrąńska

Irena Horodyska

Maria Haptar

Halina Łukasik

Tadeja Hołownia

Krzysztof Rutkowski

Kolędowa Nocka
Malańka miłość
Jest taki dzień
Rokiczanka

Nikola Kliś
„Podarunki z nieba”
„Gdy śliczna panna”

**Zespół śpiewaczy z Barnimia
w składzie:**

Dorota Konopelska
Agnieszka Biegniewska
Magdalena Taratajcio
Krystyna Sowiak
Joanna Bohdan
Irmina Olejnik – Czerwinka

„Malańka miłość”
„Pastorałka od serca do ucha”

Angliści z klasy IV

Patrycja Rowińska
Lena Frątczak
Maria Dams
Julia Olejniczak
Szymon Dziemianko
Amelia Michałek
Iga Nowak
Karolina Dziemianko

w piosence ‘Rockin’ Around The Christmas Tree’

**Śpiewająca grupa przyjaciół z Drawna
w składzie:**

Renata Polarczyk
Hanna Działko
Elżbieta Bacztub- Bakiewicz
Iwona Osińska
Magdalena Osińska
Beata Bruzi
Marek Bruzi
Hanna Bruzi
Jarosław Zagata

“Skrzypi wóz, betlejemski blues”
“Betlejemski wóz”

Hania Działko i Hania Bruzi

“Mędrzy świata”
“Uciekali”

Izabela Kowalczyk

**OBCHODY DNI OSADNIKA
I KOMBATANTA W DRAWNIE
2022R.**

Dnia 8 lutego, w związku z pandemią i niemożliwością spotkania się na

żywo, odbyło się nagranie części uroczystości związanej z Dniem Osadnika i Kombatanta w Drawnie. Gospodarzem wydarzenia był Burmistrz Drawna, pan Andrzej Chmielewski. Ta część uroczystości odbyła się w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Po przywitaniu gości i przemowie związanej z jakże ważnym dla naszej Ziemi Drawieńskiej świętem, odbyło się wręczenie przyznawanych corocznie z okazji Dnia Osadnika i Kombatanta statuetek „Drawieńskie Żurawie”, które zostały wręczone przez Burmistrza Drawna, Andrzeja Chmielewskiego, przewodniczącego Rady Miejskiej w Drawnie, Aleksandra Dementiewa, Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Drawnie, Bogdana Buchajczyka. Ponadto w nagraniu wziął udział pan Tomasz Maciąg ze Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego, który opowiedział o rzeczach zgromadzonych w zbiorach Stowarzyszenia a związanych z okresem przesiedleń na nasze ziemie.

W tym roku „Drawieńskie Żurawie” otrzymali:

**Drawieńskie Stowarzyszenie
Historyczno-Eksploracyjne otrzymało
statuetkę „Drawieńskie żurawie” za
przybliżanie historii ziemi drawieńskiej.**

Drawieńskie Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne powstało z inicjatywy lokalnych pasjonatów historii gminy Drawno oraz szeroko pojętej historii Polski. Formalnie grupa istnieje od 2016 roku, ale działa nieco dłużej. Prezesem Stowarzyszenia jest Pan Tomasz Maciąg. W budynku po byłym gimnazjum stowarzyszenie otrzymało miejsce na siedzibę, w której stopniowo zaczęła powstawać wystawa ze zbiorów własnych, a z czasem również z pamiątek przekazanych przez mieszkańców Drawna. Dotychczasowa działalność stowarzyszenia pozwoliła poznać się mieszkańcom gminy Drawno oraz gmin ościennych m.in. z takich inicjatyw jak:
- posadzenie na terenie Drawna i sołectw dębów z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości,
- współorganizacja wydarzenia Lato 1944, w celu upamiętnienia rocznicy wybuchu zrywu w stolicy 1 sierpnia 1944 r.,
- przeprowadzenie prac eksploracyjnych na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego w Drawnie,
- odwiedzanie grobów lokalnych Bohaterów przy okazji 1 listopada oraz rocznic wydarzeń historycznych, a także nieustanne poznawanie historii kolejnych mieszkańców naszej gminy,

- odsłonięcie tablicy upamiętniającej miejsce zamieszkania pani ppłk Danuty Szyksznian-Ossowskiej ps. Sarenka, łączniczki Armii Krajowej Okręgu Wilno i wieloletniej działaczki Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Oprócz tych większych idei, są też mniejsze, które również cieszą się popularnością, szczególnie wśród użytkowników portalu społecznościowego Facebook. Każdego dnia, na profilu stowarzyszenia, obserwujący przenoszą się w czasie, gdzie poznają miejsca, które przeszły już do historii oraz ludzi, którzy na przestrzeni lat tworzyli drawieńską społeczność. Dzięki tradycji zamieszczania zdjęć, nie tylko obserwujący profil, ale i sami członkowie stowarzyszenia, poznali wiele ciekawych historii ludzkich, oraz otrzymali od mieszkańców sporo pamiątek. Stowarzyszenie nieustannie zachęca do współpracy i dzielenia się swoimi pamiątkami, wspomnieniami, historiami, dzięki czemu wszyscy mieszkańcy gminy Drawno będą mogli szerzej poznać dzieje Ziemi Drawieńskiej.

Państwo Elżbieta i Zbigniew Majewscy otrzymali statuetkę „Drawieńskie żurawie” za wieloletnie wspieranie działalności organizacji pozarządowych w Gminie Drawno. Państwo Elżbieta i Zbigniew Majewscy pochodzą z Kalisza Pomorskiego. Od prawie 40 lat są małżeństwem. Posiadają troje dzieci – dwóch synów i córkę oraz pięcioro wnucząt. Państwo Majewscy swój sklep w Drawnie prowadzą od 30 lat. Handlowali

w różnych miejscach na terenie Drawna. Docelowo ich obiekt, znajduje się na ulicy Kolejowej. Przez wiele lat zatrudnili dziesiątki osób. Byli to wyłącznie mieszkańcy gminy Drawno. Obecnie pracują cztery osoby. Jak oboje twierdzą, utożsamiają się bardziej z gminą Drawno niż z gminą Kalisz Pomorski. To tutaj spędzili i spędzają większość swojego życia. Znają prawie wszystkich mieszkańców Drawna i okolicznych miejscowości, z którymi mają bardzo dobre relacje i którzy do nich chętni wracają na zakupy. Bezpośredni kontakt z ludźmi sprawia im dużo satysfakcji. Wprawdzie oboje są już na emeryturze, ale ciągle są aktywni i nadal pracują. Nie wyobrażają sobie siedzenia w domu. Przez wszystkie lata działalności w Drawnie starają się wspierać finansowo i rzeczowo różnego rodzaju akcje charytatywne i imprezy organizowane przez organizacje pozarządowe na terenie gminy Drawno. Jak podkreślają organizatorzy tych wydarzeń - na Państwa Majewskich zawsze można liczyć.

Państwo Maria i Henryk Szymanowscy statuetkę „Drawieńskie żurawie” otrzymali za popularyzację malarstwa w Gminie Drawno. Pani Maria jest artystką plastyczką oraz członkiem Związku Artystów Plastyków. Zajmuje się przede wszystkim malarstwem olejnym. Brała udział w wielu wystawach w kraju. Przez 20 lat była komisarzem Ogólnopolskich Plenarów Malarskich w Lewinie Brzeskim.

Pan Henryk jest artystą plastyczką, zajmuje się rzeźbą w metalu, bursztynie i kamieniu oraz malarstwem - olej, akwarela. Brał udział w wielu wystawach w kraju i za granicą. W 1979 roku został nagrodzony medalem pokoju na wystawie w Rostoku. Brał udział w licznych plenarach artystycznych. W 1979 został uhonorowany przez Ministra Kultury i Sztuki tytułem „Honorowy artysta”.

Maria i Henryk Szymanowscy związani są również z naszą ziemią drawieńską. Od lat w sezonie letnim mieszkają w Dominikowie, gdzie stali się znani wśród mieszkańców i turystów ze swojej słynnej wystawy prac plastycznych „Przy płocie”, która przetrwała się w spotkaniu artystów i twórców oraz miłośników sztuki również spoza naszego terenu. W roku 2021 Państwo Szymanowscy pomogli zainicjować i zostali komisarzami pierwszego Ogólnopolskiego Plenaru Malarskiego Ziemi Drawieńskiej.

Rodzina Buchajczyków otrzymała statuetkę „Drawieńskie żurawie” za promowanie rolnictwa i walorów Gminy Drawno. Małgorzata i Bogdan Buchajczykowie, Katarzyna i Tomasz Buchajczykowie, Agata i Łukasz Buchajczykowie oraz Natalia i Jakub Buchajczykowie tworzą zgrana rodzinę rolników.

Zaczynając w 1984 roku seniorzy rodziny Pani Małgorzata i Pan Bogdan systematycznie powiększali swoje gospodarstwo, które od kilku już lat modernizują i unowocześniają wspólnie z synami. Obecnie każda rodzina zarządza własnym gospodarstwem. Gospodarstwo rolne Rodziny Buchajczyków jest znane nie tylko w najbliższej okolicy. Od 3 lat w telewizji internetowej prezentowany jest serial dokumentalny „Rolnicy – tak się żyje u nas na wsi”. Bohaterami serialu są ludzie, którzy żyją z pracy własnych rąk, korzystając ze wszystkich dobrodziejstw jakie niesie ze sobą uprawa ziemi i hodowla zwierząt. W programie Rodzina Buchajczyków prezentuje swoje gospodarstwa, większą obyczajowość, zwyczaje oraz uroki naszej małej ojczyzny - gminy Drawno.

Pani Ewa Paszkowska otrzymała statuetkę „Drawieńskie żurawie” za wieloletnią działalność społeczną w Gminie Drawno. Pani Ewa Paszkowska jest osobą znaną w naszej gminie. Od 35 lat pracuje w Zachodniopomorskim Banku Spółdzielczym w Drawnie, obecnie pełniąc funkcję

funkcję Dyrektora. Ale nie ogranicza się tylko do pracy w banku. Od 15 lat jest wolontariuszem Parafialnego Zespołu Caritas w Barnimiu m.in. współorganizuje wielu imprez takich jak: Dzień Seniora, Wigilia dla samotnych czy Festyn z okazji Dnia Dziecka. Prowadzi finanse Parafii Barnimie.

W latach 2006 - 2015 zaangażowana była w realizację projektów dofinansowanych przez Unię Europejską i realizowanych przez Parafię Rzymskokatolicką w Barnimiu - prowadząc tam stronę finansowo-księgową. Były to prace przy zabytkowych kościołach w Barnimiu i Dominikowie m.in. remont zabytkowych Kościołów w Barnimiu i Dominikowie, remont restauratorski zabytkowych organów piszczałkowych w kościołach w Dominikowie i Barnimiu i konserwacja zabytkowej ambony w kościele w Dominikowie. W wyniku powyższych realizacji odrestaurowane zostały cenne zabytkowe obiekty promujące lokalne dziedzictwo kulturowe i historyczne - służące na co dzień mieszkańcom oraz turystom.

Państwo Teresa i Jacek Majchrzakowie otrzymali statuetkę „Drawieńskie żurawie” za aktywną działalność gospodarczą w Gminie Drawno.

Teresa i Jacek Majchrzakowie od 27 lat świadczą usługi transportowe osób na terenie kraju jak i poza jego granicami.

Początki działalności przypadają na rok 1995, kiedy to świadczyli usługi w zakresie dowozów pracowniczych. Z biegiem lat rozszerzali wachlarz transportowy o przewozy szkolne

i okazjonalne. Wychodząc na przeciw oczekiwaniom społeczeństwa otwierali kolejne linie regularne. Od 2004 roku realizują również transport międzynarodowy. Kolejne lata sprawiły, że firma rozszerzyła swój zakres prac o kompleksowe organizowanie wycieczek. Pani Teresa jest organizatorem turystyki, dzięki czemu dostarcza lokalnym mieszkańcom możliwości wyjazdów nad morze i zwiedzania kraju.

Obecnie ich tabor składa się z 10 autobusów i busów, zatrudniają 8 osób. Państwo Majchrzakowie postanowili w przyszłości pozostawić firmę w rękach członków rodziny, dlatego w 2021 roku przedsiębiorstwo przystąpiło do projektu pt. „Sukcesja w firmach rodzinnych”. Przedsiębiorstwa rodzinne są najstarszym i coraz popularniejszym sposobem prowadzenia biznesu. Jako Nestor do projektu przystąpiła Pani Teresa, a Sukcesorem jest syn Michał.

Drawieński Ośrodek Kultury otrzymał statuetkę „Drawieńskie żurawie” za innowacyjną działalność na niwie kultury w Gminie Drawno. Drawieński Ośrodek Kultury jest instytucją kultury w gminie Drawno, do której należą również świetlice wiejskie znajdujące się w siedmiu sołectwach. Głównym celem działalności DOK-u jest krzewienie kultury wśród mieszkańców, zapewnianie im dostępu do niej oraz zaspakajanie i rozbudzanie potrzeb oraz aspiracji kulturalnych mieszkańców naszej Gminy. Ośrodek jest miejscem, gdzie kultura i sztuka łączy pokolenia, pomaga w rozwoju dzieci i młodzieży, a także pozwala realizować się i aktywizować dorosłym i seniorom. Pracują tu lub współpracują z ośrodkiem ludzie o dużym talencie, kreatywni, ambitni i pracowici, prawdziwi społecznicy.

W trudnym czasie pandemii Drawieński Ośrodek Kultury pod kierunkiem Pani Dyrektora Izabeli Kowalczyk w swojej działalności wykorzystał możliwości Internetu. Wiele imprez zostało zrealizowanych właśnie w formie online, m.in. Koncert kolęd i pastorałek Mieszkańców Gminy Drawno, Finał Wielkiej

Orkiestry Świątecznej Pomocy, Papięski Festiwal Piosenki Chrześcijańskiej. Dzięki temu działalność Ośrodka mogła odbywać się nieprzerwanie, a nowa forma przekazu pozwoliła dotrzeć do znacznie większej liczby odbiorców zarówno w naszej gminie, jak również z całej Polski i z zagranicy.

Po części oficjalnej odbył się koncert Kabaret Starszych Panów przygotowany przez M.A.K. – Muzyczną Agencję Koncertową. Maria Radoszewska i Dariusz Koronczewski zaprosili na koncert w wykonaniu artystów szczecińskich: Joanna Sinkiewicz - wokal, Michał Komorek - wokal, Michał Wiśniewski - piano Dariusz Koronczewski prowadzenie Programy tworzone przez autora tekstów Jeremiego Przyborę i kompozytora Jerzego Wasowskiego nadawane w latach 1958-1966 w telewizji sprawiły, że pustoszały ulice. Piękna literatura, przedwojenny wdzięk i takt - to znak rozpoznawczy Kabaretu Starszych Panów. Starsi Panowie Dwaj pomogli milionom ludzi wyjść prawie bez szwanku z kilku dziesięcioleci ciężkiego nonsensu jakim była rzeczywistość PRL. Dzisiaj jest doskonały czas, aby powrócić do tych poetyckich tekstów, które dla prof. Jerzego Bralczyka były najapetyczniejszym językiem polskim jaki można było usłyszeć po wojnie.

Natomiast w piątek 11.02.2022r. o godz. 12.00 nastąpiło oficjalne złożenie kwiatów w związku z obchodami Dnia Osadnika i Kombatanta w Drawnie pod pomnikiem poświęconym „Tym, którzy przywrócili tę ziemię macierzy”. Po zabraniu głosu przez Burmistrza Drawna pana Andrzeja Chmielewskiego oraz Starosty Choszczeńskiej pani Wioletty Kaszak, apel pamięci, poświęcony tym, którzy walczyli o naszą małą ojczyznę, odczytał mjr rezerwy pan Jan Brycki. Po apelu pamięci nastąpił moment złożenia kwiatów i wieńców przez przedstawicieli: instytucji, organizacji, szkół, zakładów pracy i stowarzyszeń. W imieniu Kombatantów Armii Krajowej oraz Stowarzyszenia Osadników Ziemi Drawieńskiej wiązanek złożyli: mjr Andrzej Kowalewski i uczniowie Liceum Ogólnokształcącego klasy wojaskowej z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim im. pamięci Ofiar Terroryzmu 11 Września 2001 r. W imieniu Starostwa Powiatowego w Choszczynie wiązanek złożyli - Starosta Choszczeński Pani Wioletta Kaszak, Wicestarosta Pan Paweł Szuber i członek Zarządu Powiatu Choszczeńskiego Andrzej Konopelski.

Przedstawiciele władz drawieńskich: Burmistrz Drawna Andrzej Chmielewski i Przewodniczący Rady Miejskiej Aleksander Dementiew, Delegacja Dywizjonu Artylerii Samobieżnej w Choszczynie – wiązanek złożył p.o. dowódcy mjr Stanisław Kwiatkowski, Delegacja 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu, Skład Materiałowy w Drawnie, Delegacja Posterunku Policji w Drawnie, Delegacja Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Kaliszu Pomorskim – wiązanek złożył Dyrektor Maciej Rydzewski z uczniami, Delegacja Drawieńskiego Parku Narodowego, Delegacja Nadleśnictwa Drawno, Delegacja RSP w Rzeku i KGW w Kiełpinie, Delegacja Przedszkola Miejskiego w Drawnie, Delegacja Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Drawnie, Delegacja Biblioteki Publicznej w Drawnie, Delegacja Komunalnego Zakładu Usługowo-Handlowego w Drawnie, Delegacja Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Niemieńsku, Delegacja Domu Pomocy Społecznej w Brzezinach, Delegacja Środowiskowego Domy Samopomocy w Drawnie, Delegacja Zachodniopomorskiego Banku Spółdzielczego oddział w Drawnie, Delegacja Drawieńskiego Miejsko-Gminnego Polskiego Stronnictwa Ludowego, Delegacja Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Delegacja Gminnej Rady Seniorów w Drawnie, Delegacja Drawieńskiego Koła Polskiego Związku Wędkarskiego w Drawnie, Delegacja Drawieńskiego Stowarzyszenia Historyczno- Eksploracyjnego, Delegacja Sołectwa i KGW w Dominikowie. Link do filmu z wydarzenia:

<https://drawno.tv-polska.eu/film/519072-dzien-osadnika-i-kombatanta-w-drawnie>
Dziękujemy wszystkim za przybycie na tę uroczystość.

Izabela Kowalczyk

OBCHODY DNIA KOBIET W DRAWIEŃSKIM OŚRODKU KULTURY

Z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet w Drawieńskim Ośrodku Kultury odbył się przepiękny koncert „Najpiękniejsze melodie Musicalowe”. Koncert rozpoczął się od złożenia przez Burmistrza Drawna Andrzeja Chmielewskiego i Przewodniczącego RM w Drawnie Aleksandra Dementiewa wszystkim Paniom życzeń z okazji Dnia Kobiet. Koncert prezentował najbardziej znane przeboje muzyki musicalowej w wykonaniu szczecińskich artystów, związanych z Operą na Zamku w Szczecinie,

Filharmonią i Agencjami Koncertowymi: Maria Radoszewska - mezzosopran, Tomasz Łuczak - baryton, Rafał Kowalczyk - fortepian, Misza Tsebriy - skrzypce, Włodzimierz Zyllin - wiolonczela, Dariusz Koronczewski - prowadzenie koncertu. To był z pewnością niezapomniany koncert. Fantastyczny repertuar, genialne wykonanie, wspaniali artyści. A po koncercie można było udać się na poczęstunek, by jeszcze spędzić ze sobą chwilę czasu. Dziękuję wszystkim osobom, które tego dnia skorzystały z naszej oferty.

Izabela Kowalczyk

RAZEM W POTRZEBIE - EVENT CHARYTATYWNY

11 marca 2022 r. kolejny raz wzbrowało mnóstwo pozytywnej energii zarówno w szkole jak i w naszym Ośrodku Kultury, a to za sprawą mnóstwa dobrych ludzi, którzy włączyli się w akcję charytatywną dla Pani Kamili Kulik. Chcieliśmy bardzo pomóc, bo przecież wszystkim nie da się pomóc, ale jeśli cząstkę tej dobroci damy od siebie, to ten świat staje się lepszy. I choć pomagamy na różne sposoby, to patrząc na to wydarzenie i Wasze dobre serca, to aż w duszy muzyka gra. Dobro wraca, dobro uszlachetnia, dobro czyni nasze życie wartościowym. I tu nie chodzi o chwalenie się, o pokazanie się, to chodzi o wspólnotę, o wspólną pozytywną intencję i o pozytywne wartości. Dziękuję za to bardzo serdecznie. I w ogóle były super! Działo się bardzo dużo - warsztaty dla dzieci tworzenia przypinek kwiatowych z foamiranu, szycia kwiatów z materiału, tworzenia kompozycji kwiatowych z krepiny. Poprowadziły warsztaty przesympatyczne Pani Monika Knap, Roma Hryniewicz, Agnieszka Kasprzak, Sylwia Kaczor. Pani Monika Michalak plotła dzieciom kolorowe warkoczyki. Było pyszne ciasto. I powiem Wam, że nawet nie ogłaszaliśmy tego, a znaleźli się cudowni ludzie, którzy zapytali, czy potrzebujemy ciasto na event. Wiecie, to takie cudowne, że jest wśród naszej społeczności tak dużo ludzi chcących pomagać.

I Pani Agnieszka Leciejewska udzieliła porad prehabilitacji w chorobach przewlekłych, w tym onkologicznych, a Pani Katarzyna Pater udzieliła porad logopedycznych, Pani Klaudia Polišńska udzieliła Wam porad związanych z właściwym modelowaniem i malowaniem brwi, a ja przywiozłam dwa koty brytyjskie, przy których pomogła mi Pani Elżbieta Koziorowska. Pani Basia Zajączkowska i Emilia Wojtowicz zajęły się kiermaszem książek, a Pani Iwona Osińska, Dorota Konopelska i Mirosława Lewandowska poprowadziły loterię fantową. Był też kiermasz różności, w tym piękne rzeczy przekazane przez Panią kierowniczkę Środowiskowego Domu Samopomocy, Annę Kozłowską, pracowników i uczestników ŚDS, Panią Aleksandrę Roślik i Państwa Katarzynę, Krzysztofa Góreckich. Pani Krystyna Kubicka serwowała pyszny popcorn i upieczone przez Was przepyszne ciasto, a Pani Małgorzata Krauz i Anna Tuszyńska serwowały pyszne gofry. Poza tym Pani Ewelina Krykwińska poprowadziła wydarzenia na scenie. Była „Rzepka” z udziałem naszych zaangażowanych mieszkańców: Michalina Pawlak, Emil Morcinek, Dorota Konopelska, Małgorzata Krauz, Małgorzata Seklecka, Anna Kozłowska, Edyta Stańczyk - Karmelita, Dawid Siekierzycycki, Aleksandra Roślik, Bianka Krykwińska, Julia Morcinek, Agata Buchajczyk, Ania Antoszevska. Poza tym wystąpili wokaliści z Drawieńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, dzieci z sekcji wokalne DOK, uczestnicy Świetlicy przy Dworcowej z Kalisza Pomorskiego, duet Grupa My z Choszczna, grupa tańca Save the Beat i uczestnicy Familiady: Anna Barska, Anna Antoszevska, Anna Kozłowska, Agata Kolasa, Dawid Siekierzycycki, Paweł Jackiewicz, Sławek Nowak, Patryk Krykwiński, Łukasz Buchajczyk. A Familiadę poprowadził Emil Morcinek i trochę ja. Na scenie działo się mnóstwo pięknych rzeczy. Niesamowita jest myśl, jak wiele razem możemy zdziałać dobrego. Odwiedziło nas sporo ludzi. Były też z nami miłusie maskotki Kubusia Puchatka i Olafa. Dziękuję Lidia Nowak, Celina Hryniewicz, Hania Stepniewska. Łącznie z akcją przed południem w Szkole Podstawowej w Drawnie zebraliśmy kwotę 7 188,10 zł. Dziękujemy - Drawno - solidarni w potrzebie!

Izabela Kowalczyk

ŚWIETLICE WIEJSKIE NASZEJ GMINY

Brzeziny

W styczniu w świetlicy odbyły się zajęcia z papieroplastyki dla dzieci oraz dorosłych, powstały piękne laurki oraz drobne upominki z okazji Dnia Babci i Dziadka. Dodatkowo odbyły się warsztaty kropkowania, podczas których młodzież wykonała kolorowe mandale na podobrazach. W lutym w świetlicy odbyły się zajęcia tworzenia kwiatów z papieru, malowania farbami oraz kropkowania. W zajęciach bardzo chętnie uczestniczyła młodzież, która grała w gry planszowe oraz karciane, a także w państwa-miasta i statki. Dodatkowo obchodzone były dwa święta nietypowe - Dzień Pizzy oraz Dzień Kota. W ostatni dzień miesiąca rozpoczęta została zbiórka dla potrzebujących z Ukrainy, w którą bardzo chętnie włączyli się mieszkańcy Brzezin. Miesiąc marzec w świetlicy był bardzo pracowity. Tematyką zajęć były zainteresowania oraz hobby. Aby rozbudzać nowe pasje w świetlicy odbyły się zajęcia z wykorzystaniem farb akrylowych, akwarelowych, gliny oraz decupage. Ponadto młodzież wykonała kartki wielkanocne wykorzystując farby akwarelowe oraz stemple. Wychowawczynie włączyły się w akcję charytatywną dla Pani Kamili Kulik, podczas której wspólnie z Paniami: Sylwią Kaczor, Romą Hryniewicz oraz Agnieszka Kasprzak poprowadziła warsztaty dla dzieci.

Kiełpino

Styczeń w związku z tym, że obchodzimy Święto Babci i Dziadka to oprócz laurek dzieci uczyły się pisania życzeń i wierszyków. Wykonywały również kwiatki, ramki, pingwiny z różnego rodzaju materiałów wtórnych. Został także przygotowany kiermasz na WOŚP oraz odbyły się warsztaty w Drawie pt. „Coś z niczego”. Luty to miesiąc ferii zimowych. Dzieci wycinały oraz ozdabiały maski na bal karnawałowy, który odbył się 4 lutego. Inne zajęcia to zabawy z filcem - serca walentynkowe. Zorganizowaliśmy kolejne zajęcia kulinarne - babeczki w kształcie serc. Przygotowaliśmy foto-budkę walentynkową. Ferie zakończone zostały ogniskiem i pieczonymi kiełbaskami. Z okazji Dnia Kobiet zostały wykonane kwiaty z bloku technicznego i bibuły. 11.03.2022r w świetlicy odbył się Dzień Kobiet. Wychowawczynie włączyły się w Event charytatywny dla Kamili Kulik.

Święciechów

Styczeń pod hasłem: powracamy do gier planszowych. Inną formą spędzania czasu było układanie puzzli, ale największym zainteresowaniem cieszą się zajęcia wokalne – karaoke „Każdy śpiewać może”. Tradycyjnie zostały przygotowane upominki na Dzień Babci i Dziadka- Filcowe serca. W świetlicy został uruchomiony punkt sprzedaży ciasta na WOŚP. W lutym kontynuowany był „Maraton gier zapomnianych” oraz dla chętnych warsztaty szycia z filcu w DOK. Zabawy z niespodzianką, ognisko, pieczenie kiełbasek. Na zajęciach plastycznych przygotowane zostały maski karnawałowe oraz dekoracja walentynkowo – karnawałowa. Dzięki współpracy z Radą Sołecką odbył się bal karnawałowy. W marcu dzieci i chętni dorośli zajęli się przygotowaniem do wiosennego ozdobienia świetlicy. Dzieci wspólnie z dorosłymi wykonały Marzannę, a przywitano wiosnę ogniskiem z pieczeniem kiełbasek. W świetlicy odbyła się sesja zdjęciowa dla kobiet.

Dominikowo

Z końcem lutego na nowo została uruchomiona Świetlica Wiejska w Dominikowie. Zorganizowałam spotkanie inicjatywne, na które zaprosiłam Panią Dyrektora Drawieńskiego Ośrodka Kultury oraz Panie z Koła Gospodyń Wiejskich i Panią Sołtys. A ponieważ w tym dniu przypadał Tłusty Czwartek, udało się skosztować pączków własnego wypieku. Czas na nowe przygody! Z początkiem marca kojarzy się przede wszystkim Dzień Kobiet i Mężczyzn. Pani Dyrektora Drawieńskiego Ośrodka Kultury zaprosiła z tej okazji wszystkich mieszkańców Drawna i okolic na przepiękny koncert. W naszej świetlicy również świętowało zające grono mieszkanki Dominikowa. Była to nasza pierwsza wspólna impreza, która pomogła nam się zintegrować. Marzec, to także przyjście wiosny. Spalona wspólnie przygotowana Marzanna, pozwoliła powitać wiosnę przy ognisku i kiełbaskach. Kolejne spotkania w świetlicy zainspirowane są wiosną – robimy z dziećmi kwiaty różnymi technikami, z różnych struktur. Powoli zaczynają się przygotowania do Świąt Wielkanocnych. Wychowawczynie również włączyła się w imprezę charytatywną dla p. Kamili Kulig. W związku z sytuacją w Ukrainie włączyliśmy się w zbiórkę rzeczy dla uchodźców. Mieszkańcy Dominikowa otworzyli swoje serca.

Niemieńsko

Styczeń to miesiąc pod znakiem mnó-

-stwa zajęć plastycznych. Dzieci wykonały mini upominki na Dzień Babci i Dziadka, maseczki karnawałowe, a w dniu 10.01 zorganizowano wspólnie z Radą Sołecką zabawę karnawałową. Malowanie piaskiem bardzo przypadło dzieciom do gustu. Kulinarياً to też jedno z ulubionych zajęć dzieci - własnoręcznie wykonane faworki smakowały niesamowicie. W lutym dzięki dobrej pogodzie można było zorganizować zajęcia ruchowe na powietrzu. Zajęcia plastyczne dominowały podczas ferii – przygotowywanie upominków min. na Walentynki, kontynuacja zajęć- malowanie piaskiem. Kolejne zajęcia kulinarne odbyły się w tłusty czwartek: przygotowanie i pieczenie pączków. W miesiącu marcu odbył się Dzień Kobiet - dzieci przygotowały upominki i wykonały gazetkę związaną z wiosną. Wiele osób zaangażowano w wykonanie kukły Marzanna, która spalona pożegnała zimę. Powitano wiosnę ogniskiem z pieczeniem kiełbasek.

Chomętowo

W styczniu rozpoczęły się przygotowania do obchodów „Dnia Babci i Dziadka”. Dzieci przygotowywały materiały na gazetkę okolicznościową. Z tkanin uszyto wiosenne kwiaty. Na spotkaniu dla dziadków ze słodkim poczęstunkiem i kawą dzieci podarowały gościom przygotowane upominki. Podczas ferii dominowały gry ruchowe, planszowe oraz edukacyjne (kalambury, kółko i krzyżyk itp.) Wspólne wykonanie smalczykowych przekąsek z ziarnami dla ptaków powoli przetrwać trudne zimowe dni. Doskonalenie umiejętności kulinarnych to pieczenie pizzy, ciasteczek oraz robienie deserów. Marzec to przygotowywanie upominków i okolicznościowej gazetki- kwiaty giganty. Ten miesiąc rozpoczął się uroczystością z okazji „Dnia Kobiet i Mężczyzn”. Zaprezentowano program artystyczny dla Pań i Panów oraz niewielkie upominki. Marzec to również przygotowywanie do nadchodzącej wiosny - kwiatowe witraże, bociany z plastikowych łyżeczek i papierowych talerzyków. Dzieci wykonywały motylkowe i biedronkowe magnesy. Udekorowana wiosennie świetlica gotowa na przyjęcie wiosny, a 21 marca wspólnie szukanie oznak wiosny w parku obok świetlicy. Integracyjna wizyta dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Niemieńsku zaowocowała pracami makramowymi – liście.. Na koniec każdy z uczestników otrzymał sznurkową sowę – breloczek.

Barnimie

W miesiącu styczniu w świetlicy trwały przygotowania do Koncertu kolęd i pastorałek, który odbył się w Drawieńskim Ośrodku Kultury. Wspólnie z panią sołtys oraz radą sołecką zorganizowany został Dzień Babci i Dziadka, na który wykonane zostały upominki w postaci kwitków z kolorowych kólek oraz występ artystyczny i słodki poczęstunek. Odbyła się również sprzedaż ciasta, zebrana kwota zasilila konto WOŚP. W czasie zimowego wypożyczynku uczestnicy zajęć skorzystali z zajęć plastyczno - technicznych, na których wykonywali m.in. laleczki oraz owieczki z włóczki, tamburyna, gitary, grzechotki z materiałów z recyklingu. Ponadto odbywały się także zajęcia ruchowe, dydaktyczne gry i zabawy stolikowe. Wraz z grupą śpiewaczą z Barnimia przygotowany został repertuar stosowny do walentynki zorganizowanych przez Parafialny Zespół Caritas Barnimie dla seniorów z naszej parafii. W trakcie spotkania zaśpiewaliśmy kilka utworów „O miłości i z humorem”. Upominki w postaci serduszek wykonanych z ziaren kawy oraz koronek były miłym akcentem uroczystości. Marzec to miesiąc w którym obchodzimy Dzień kobiet i Mężczyzn z tej okazji w naszej świetlicy odbyło się spotkanie pod hasłem „Sto lat niech nam żyją wszystkie panie i panowie też”. Od dnia 02.03.2022r. we wszystkich świetlicach prowadzona jest zbiórka odzieży i produktów dla potrzebujących z Ukrainy.

Elżbieta Bacztub-Bakiewicz

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzymy wszystkim naszym Podopiecznym i ich Rodzinom, naszym Darczyńcom i Sympatykom wszystkiego co dobre i życzyliwne. Niech istota świąt napełni Was siłą oraz radością i sprawi, że optymizm będzie towarzyszył każdego dnia. Mocy w pokonywaniu codziennych trudności życzą: Elżbieta Bacztub-Bakiewicz, Agnieszka Biegniewska, Romana Hrynkiwicz, Sylwia Kaczor, Monika Knap, Agnieszka Kołodziejska, Agnieszka Kasprzak i Monika Michalak.

Pracownicy DOK

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOZY W DRAWNIE

W minionym roku nasz dom uzyskał pomoc finansową w ramach Modułu IV PFRON „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. ŚDS został wyposażony w wiele nowoczesnych sprzętów multimedialnych oraz materiałów do terapii. Zakupione artykuły przyczyniają się do przeciwdziałania i niwelowania skutków pandemii wywołanej wirusem SARS – CoV2 oraz urozmaicają zajęcia terapeutyczne.

3 grudnia na świecie jest obchodzony **DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**. W naszym domu właśnie w tym dniu minionego roku świętowaliśmy **DZIEŃ UCZESTNIKA**.

6 grudnia 2021 r. obchodziliśmy Mikołajki. W ramach kultywowania tradycji tego święta, uczestnicy otrzymali upominki.

16 grudnia Spotkaliśmy się przy wspólnym wigilijnym stole w radosnej i domowej atmosferze. Przy dźwiękach kolęd, dzieląc się symbolicznie opłatkiem, życzyliśmy sobie zdrowych oraz pełnych miłości i życzliwości Świąt Narodzenia Pańskiego.

31.01.2022 r. Tradycyjnie nasz Dom włączył się w organizację 30 FINAŁU WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY, na którym kwestowane były pieniądze na dla zapewnienia najwyższych standardów diagnostyki i leczenia wzroku u dzieci. Ze względu na panującą pandemię koronawirusa, tym razem uczestnicy nie mogli zaprezentować na scenie swo-

-ich umiejętności. Przekazaliśmy jedynie na licytację rękodzieło wykonane w naszych pracowniach terapeutycznych.

Natomiast 11 lutego br. delegacja naszego domu brała udział w uroczystych **OBCHODACH DNIA OSADNIKA I KOMBATANTA W DRAWNIE**.

Karnawał to miła tradycja przepełniona muzyką i zabawą, gdzie ważnym elementem tego okresu są bale karnawałowe. Bal karnawałowy dla naszych uczestników to dzień niezwykły, często wycieknięty przez wiele tygodni. Jest atrakcją bardzo lubianą, dostarczającą im wielu przeżyć i radości. Tak było u nas dnia 25 lutego br. Tego dnia już od rana w ośrodku pojawiały się kolorowe postaci. Na sali podczas płaśów robiło się kolorowo, wszyscy bawili się wesoło, uśmiech nie zniknął z twarzy mimo chwilowego zmęczenia.

Obchody **DNIA KOBIET I MĘŻCZYŹN** w naszym domu to także coroczna tradycja. Zarówno Panowie jak i Panie pamiętają o sobie nawzajem. Słodczyce, uśmiechy, życzenia i kwiaty bardzo wszystkim cieszą, jak pierwsze tchnienie wiosny. Z okazji nadchodzących Świąt Wielkanocnych składamy Państwu najlepsze życzenia. Niech ten szczególnie okres będzie czasem zadumy, wyciszenia, wypoczynku i prawdziwej radości.

A.K

SZKOŁA PODSTAWOWA W DRAWNIE

AKCJA - PRZERWA NA CZYTANIE

Nasza szkoła po raz kolejny włączyła się w Międzynarodową VI już edycję „Przerwa na Czytanie”. Akcja realizowana jest w ramach kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”, oraz w związku z obchodami Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek Szkolnych. Celem akcji jest promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, pokazanie uczniom, że czytanie jest ciekawe oraz zachęcenie uczniów do sięgania po książkę w każdej sytuacji i każdym miejscu. W naszej szkole do czytania zostały zaproszone panie: Barbara Zajączkowska – Dyrektor Biblioteki Publicznej w Drawnie, Elżbieta Bacztub-Bakiewicz – kierownik świetlic, instruktor plastyki, nauczyciele Elżbieta Koziorowska i Marzena Trzcńska. Celem akcji była popularyzacja czytelnictwa oraz pokazanie uczniom, że czytanie jest ciekawe.

E.K. i D.K.

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

Z okazji Dnia Pluszowego Misia biblioteka zorganizowała cykl spotkań czytelniczych z najmłodszymi uczniami. To dobra okazja do zaprezentowania dzieciom książek z biblioteki o misiowych przygodach. Po wspólnym czytaniu i zabawach z misiem dzieci podjęły wysiłek, aby namalować swojego ukochanego misiaczka. Mimo coraz nowocześniejszych i coraz bardziej atrakcyjnych zabawek, moda na misie nie przemija, bo „czy to jutro, czy to dziś, wszystkim jest potrzebny Miś!”

E.K. i D.K.

DZIEŃ KUBUSIA PUCHATKA

Jak co roku, Międzynarodowy Dzień Kubusia Puchatka trzeba uczcić czytelniczko. Dlatego do naszej szkoły do klas I został zaproszony sam KUBUŚ PUCHATEK, za którego przebrała się pani dyrektor DOK w Drawnie - Izabela Kowalczyk. Kubuś został serdecznie powitany, a następnie sam opowiadał o niektórych swoich, wspaniałych przygodach. Uczniowie chętnie je wysłuchali i obiecali przeczytać ciąg dalszy. Dziękuję pani Izie, że znalazła dla nas czas w tym zapracowanym okresie.

Nieco starsi uczniowie klas II zmagali się w międzyklasowym turnieju wiedzy o mieszkańcach Stumilowego Lasu. Po zadaniach testowych, na kolejne pytania udzielali odpowiedzi ustnie po uprzedniej naradzie w grupie. Konkurs ten miał na celu sprawdzenie posiadanej wiedzy na temat książki „Kubuś Puchatek” A Milne, umożliwienie dzieciom wspólnego przeżywania uroczystości z okazji „Międzynarodowego Dnia Kubusia Puchatka”, stworzenie warunków do różnorodnej aktywności dzieci w toku realizacji zadań stawianych do wykonania, jak również integracja dzieci z dwóch grup. Obie grupy wykazały się bardzo dobrą znajomością treści Kubusia Puchatka. Jednak zwycięstwo wywalczyli uczniowie z klasy IIa. Wszyscy uczestnicy otrzymali podarunki i grupowe dyplomy. Klasę IIa reprezentowały: Zuzanna Byrczak, Bianka Krykwińska, Beata Tarczewska i Julia Morcinek. Klasę IIb reprezentowali: Kaja Wojtowicz, Julia Łubińska_Wiewióra, Nikola Klis, Krzysztof Piotrowski

Nad prawidłowym rozstrzygnięciem konkursy czuwało jury w składzie pani dyrektor Szkoły Podstawowej w Drawnie i pani Urszula Kojalowicz- nauczyciel w świetlicy.

E.K. i D.K.

21 LUTEGO: MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO

Z tej okazji w naszej szkole odbyły się konkursy z poprawnego używania języka polskiego. Uczniowie klas najmłodszych I-III mieli możliwość sprawdzenia się w ortograficznej corridzie online. Dla uczniów w kategorii klas IV-VI oraz VII-VIII zostały przygotowane zadania gramatyczne.

Zmagania były na tyle wyrównane, że trzeba było zrobić dogrywkę. W klasach IV-VI uczniowie trudnili się ze związkami frazeologicznymi, natomiast w kategorii klas VII-VII w dogrywce królowała gramatyka.

Zwycięzcami poszczególnych kategorii zostali:

Klasy IV-VI

- I miejsce Karol Oszmiański IVb
- II miejsce Adrianna Milewska IV b
- III miejsce Amelia Brocka Va

Klasy VII-VIII

- I miejsce Szymon Wiatr – VIIIb
- II miejsce Marta Gładel -VIIIb
- III miejsce Hanna Stępniewska – VIIIb

Laureaci konkursu zostali nagrodzeni dyplomem, książką i upominkiem. Gratulujemy zwycięzcom i dzie-

-kujemy wszystkim nauczycielom i uczniom za przyłączenie się do popularyzowania naszego pięknego, choć trudnego języka ojczystego.

M.D.T. i D.K.

DZIECI-DZIECIOM UKRAINY

Pod takim hasłem została zorganizowana w szkole, charytatywna akcja Hot - dogowa, zakończona dużym sukcesem. Panie z biblioteki Dorota i Ela wraz z SU i wolontariuszkami uwijały się jak w ukropie, aby wszyscy zdążyli kupić „pomagającego hot-doga”. Akcja miała wielkie zainteresowanie - trzeba było dwa razy dowozić towar. Każdy uczeń i nie tylko, chciał dołożyć swoją cegiełkę. I cudownie! Nazbieraliśmy 2249,50 złotych na Pomoc dla Ukrainy. Dziękujemy serdecznie naszym sponsorom, Pani Jolancie Garbicz, właścicielce Piekarni w Suliszewie oraz Państwu Majewskim.

Organizatorami akcji byli: bibliotekarze, SU i wolontariat

8 MARCA – DZIEŃ KOBIET

Z okazji Dnia Kobiet został zorganizowany przez Dorotę Konopelską - nauczycielką bibliotekarką i panią Małgorzatę Dolatę-Trzaskawką - polonistką konkurs „Znane Polki”. Zadaniem uczestników z klas IV-VIII było rozpoznanie postaci umieszczonej na gazetce szkolnej i przyporządkowanie odpowiedniego numeru przy imieniu i nazwisku znanej polki.

Do konkursu przystąpiło 36 uczniów. Bezbłędnych odpowiedzi udzieliło siedem dziewcząt:

Michalina Michniewicz – 8c
Wiktoria Dobosz – 8c
Amelia Mleczkowska – 4b
Alicja Glińska – 4b
Amelia Michałek – 4b
Adrianna Milewska – 4b
Iga Nowak – 4 b

Zwycięscy otrzymali pamiątkowe dyplomy i gratulacje.

M.D.T. i D.K.

MASZERUJE WIOSNA, W RĘKU TRZYMA KWIAAT...

Ze śpiewem na ustach Szkoła Podstawowa w Drawnie, w poniedziałek 21 marca pożegnała ZIMĘ. Dostyc już mieliśmy zimna, chłodu i mrozu, dlatego postanowiliśmy, jak nakazuje tradycja, przegonić zimę głośnymi okrzykami a powitać Wiosnę.

Ciekawym pomysłem okazała się taczka na książki oraz wioślo z reklamówkami. Uczniowie prześcigali się w pomysłach.

SU

RAZEM DLA PANI KAMILI

Wspólnie z Drawieńskim Ośrodkiem Kultury w Drawnie, 11 marca wzięliśmy udział w Evencie dla pani Kamili K. W szkole od samego rana działo się wiele. Można było zakupić przepyszne rogaliki, babeczki, soki, gofry i desery przygotowane przez Rodziców i kilku nauczycieli. Wszystkie smakołyki rozchodziły się w mgnieniu oka. Oprócz słodkości dużym zainteresowaniem cieszyła się również loteria fantowa. Każdy kupujący chciał dołożyć swoją cegiełkę do tak szlachetnego celu jakim jest ludzkie zdrowie.

W kolorowym i wesołym kolorodzie, przeszliśmy ulicami naszego miasteczka, robiąc dużo hałasu. W łańcuchu barwnych uczniów, można było dostrzec piękne WIOSNY z wiankami, motylami, trawami i ptakami. To dzięki nim zaświeciło słońce i zrobiło się trochę ciepłej. Po długim okresie siedzenia w domu przed komputerami, mogliśmy wspólnie celebrować ten piękny dzień. Pierwszy dzień KALENDARZOWEJ WIOSNY zapamiętamy również pod hasłem ‘Dzień bez plecaka i torby szkolnej’.

Placzk szkolny został zastąpiony przepięknymi koszami wiklinowymi, walizkami, workami, wiaderkami, poduszkami, reklamówkami, transporterami dla zwierząt, lodówkami.

Przez cały dzień, razem z DOK uzbiera-
liśmy ponad siedem tysięcy złotych, które
zostały wpłacone na konto fundacji.
Dziękujemy bardzo serdecznie
wszystkim Rodzicom, którzy
wspierają nasze akcje charytatywne.
Zawsze możemy na Was liczyć.
Cieszymy się, że jesteście z nami
i pomagacie uczyć młode pokole-
nie człowieczeństwa i niesienia po-
mocy potrzebującym osobom.
Dajcie przykład swoim dzieciom,
jakie wartości są w życiu ważne.

SU, RR

UCZNIOWIE Z UKRAINY W NASZEJ SZKOLE

Edukacja w Polsce doświadcza
w tej chwili kolejnego „sprawdzian” ze
swojego funkcjonowania. Dobrze wiemy,
co dzieje się tuż za wschodnią granicą
naszego kraju. Tysiące małych i młodych
uchodźców z Ukrainy musiało zmienić
swoje życie i swój świat. Większość z nich,
uciekając przed wojną ze swojego kraju,
zatrzymała się w Polsce. W związku z tym,
wiele dzieci i młodych osób trafiło do pol-
skich szkół. Nowa rzeczywistość, nowi
ludzie, nowy język i...trzeba się odnaleźć.

Do naszej szkoły również zapisa-
ni zostali uczniowie z Ukrainy. Są ucznia-
mi klas od 1 do 8. Przychodzą na lekcję
i mimo bariery językowej starają się uczyć,
rozвивać. Z pewnością nie jest im łatwo,
jednak cała społeczność naszej szkoły, za-
równo uczniowie, jak i nauczyciele, stara
się, aby było im tu dobrze, żeby czuli się
zaopiekowani, żeby wiedzieli, że mogą
być w szkole i środowisku bezpieczni.

Uczniowie ci mimo niezna-
omości języka polskiego nawiązują kontakt
z rówieśnikami, pracują na lekcjach. Na-
uczyciele również starają się pokonywać
barierę językową, na lekcjach używają
tłumacza, przygotowują nowym uczniom
materiały w ich ojczystym języku. Już
niedługo rozpoczną się również zajęcia
nauki języka polskiego jako obcego dla
uczniów z Ukrainy, aby w ten sposób mo-
gli nauczyć się podstaw naszego języka,
co z pewnością ułatwi im komunikację
i funkcjonowanie w szkole oraz poza nią.

MTD

PRZEDSZKOLE MIEJSKIE W DRAWNIE

CO W PRZEDSZKOLU SŁYCHAĆ

Jednym z najciekawszych
i najbardziej pracowitych miesięcy
w przedszkolu jest grudzień. Przed dniem
Świętego Mikołaja rodzice z pomo-
cą personelu, jak co roku, przygotowali
najpiękniejszą bożonarodzeniową deko-
rację. Dzieci były zaskoczone i zachwy-
cone niespodzianką. Podziwiała deko-
racje znajdujące się na zewnątrz budynku:
renifery, choinki, bałwanki, kolorowe
lampki choinkowe. Po wejściu do przed-
szkola czekała na nie kolejna atrakcja.
Świąteczny pociąg w zimowej scenerii.
Przedszkolaki z utęsknieniem oczekiwały
na pojawienie się Super Gościa, którym
jest oczywiście Mikołaj. Tym razem rów-
nież ich nie zawiodł. Wśród osób, które
odwiedziły naszych milusińskich był Pan
Burmistrz i cała świta Mikołajowa. Mi-
kołaj poczęstował dzieci i pracowników
przedszkola słodkościami i zostawił
paczki dla każdego dziecka, a wszystkie
grupy zaprezentowały wiersze i piosenki.

Okres przedświąteczny to czas
intensywnych przygotowań do Świąt Bo-
żego Narodzenia. Nasze pociechy po-
znawały w tym czasie tradycje i różne
zwyczaje świąteczne. Uczyły się kolęd,
śpiewały także zimowe piosenki. przygo-
towały dekoracje swoich sal. Z pomocą

swoich pań piekły i ozdabiały piernicz-
ki a następnie wieszały je na choinkach.
Z wielkim zaangażowaniem wykonywa-
ły prace plastyczne, ozdoby choinkowe.
Tworzyły wyjątkowe upominki dla swoich
rodziców. Pisały listy do Świętego Miko-
łaja. Każda grupa wysłała dla swoich naj-
bliższych życzenia bożonarodzeniowe .

Święto Babci i Dziadka, ob-
chodzone 21 i 22 stycznia to jedno
z najpiękniejszych świąt obchodzonych
w przedszkolu. Niestety, ze względu na
pandemię koronawirusa, nasi kochani
Dziadkowie nie mogli odwiedzić nas
w przedszkolu. Dlatego występy z oka-
zji tego szczególnego dnia zostały prze-
niesione w sferę wirtualną, a prezenty
zostały dostarczone do rąk własnych
Dziadkom przez nasze przedszkolaki.
Dzieci śpiewały piosenki, recytowały
wiersze, składały dziadkom życzenia, wy-
konywały upominki oraz laurki. Nagrane
życzenia wysłaliśmy drogą internetową
naszym ukochanym Dziadkom, życząc
im zdrowia i samych szczęśliwych dni.

27 stycznia w każdej grupie
wiekowej odbył się bal karnawałowy.
Karnawał to czas zabaw i balów także dla
najmłodszych. Kolorowe stroje, bajeczny
wystrój sal i skoczna muzyka zachęcała
do wspólnej zabawy tego dnia. Już od rana
w przedszkolu pojawiły się kolorowe po-
stacie. Dzieci były przebrane za bohaterów
znanych bajek. W salach przedszkolnych
spotykaliśmy wróżki, księżniczki, motyl-
ki, piratów, strażaków, policjantów. Nie
spodobało im się wszystkich. Wspól-
na zabawa przyniosła wiele radości na-
szym wychowankom. Świetnie bawiły
się w rytmie porywającej do tańca
muzyki. Brały udział w konkursach.

Dzień Świętego Walentego ob-
chodzony jest na całym świecie jako świę-
to miłości. W Polsce świętujemy ten dzień
zaledwie od kilku lat. Przedszkolaki zapo-
znają się z tradycją Walentynek. Rozma-
wiały o tym w jaki sposób możemy oka-
zywać miłość, szacunek, przyjaźń, bliskim
osobom nie tylko od święta. W tym dniu
zorganizowaliśmy zabawy, konkursy i tań-
ce, podczas których dzieci czuły jak dobrze
jest być razem i jak dobrze możemy się
razem bawić. Powstały ręcznie malowane

serca. Był to wyjątkowy dzień dla dzieci, ponieważ sprzyjał prowadzeniu wspólnych rozmów na temat naszych uczuć w codziennym życiu, co jest bardzo ważne.

Jak w każdym roku 21 marca przywitaliśmy Wiosnę. Była to doskonała okazja aby pokazać dzieciom bogactwo, które niesie ze sobą budząca się do życia przyroda. Przygotowania do powitania wiosny rozpoczęły się już kilka dni wcześniej. Sale zaczęły zmieniać swój wystrój z zimowego na wiosenny. Pojawiły się nowe dekoracje w salach i na korytarzach. Kolor zielony zaczął królować w całym przedszkolu. W każdej sali powstały „kąciki przyrody”. Na tablicach w szatni zawisły prace o tematyce wiosennej. Zwieńczeniem przygotowań powitania wiosny był barwny korowód z Marzanną, kwiatkami i instrumentami. Przemaszerowaliśmy ulicami miasta, a po powrocie do przedszkola zebraliśmy się w ogrodzie i rozstaliśmy się z Zimą tym samym witając Wiosnę.

A przed nami Wielkanoc! - wspaniałe, najradośniejsze święta chrześcijańskie.

Z okazji Świąt Wielkanocnych składamy wiosenne życzenia, wszystkiego co najlepsze, ciepłej, radosnej atmosfery, miłych spotkań z Najbliższymi oraz smacznego jajka i mokrego Lanego Poniedziałku.

Życzą Dyrektor
i Pracownicy Przedszkola

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DRAWNIE

Rok 2022 dla Biblioteki Publicznej w Drawnie zaczął się wielkimi zmianami, wraz z nowym rokiem weszliśmy w automatyzację wypożyczeń. Co za tym idzie, oczywiście wielkie udogodnienie dla naszych czytelników, a także dla nas pracowników. Każda osoba odwiedzająca Nas otrzymuje KARTĘ CZYTELNIKA dzięki której macie Państwo możliwość założenia własnego konta (tu ważną rolę odgrywa podanie adresu e-mail) w naszym katalogu on-line (dostępna zakładka na stronie www.bibliotekadrawno.pl). Daje to możliwość monitorowania swoich wypożyczeń, co ważniejsze jest tam także możliwość dwukrotnej prolongaty książek oraz zamawianie wybranych tytułów. Również od nowego roku wprowadziliśmy w nasz wachlarz ofert dla Czytelnika nową usługę pt. "CZYTANIE BEZ BARIER". Ta usługa skierowana jest do osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, zamieszkałych na terenie gminy Drawno, którzy ze względu na stan zdrowia lub szczególne okoliczności życiowe nie mogą sami dotrzeć do biblioteki. Dzięki tej usłudze czytelnicy mogą wypożyczyć materiały biblioteczne, które zostaną dowieszone im do domu przez pracownika biblioteki. Regulamin tej usługi znajduje się również na stronie internetowej biblioteki. Czytelnicy chcący skorzystać z usługi, mogą składać zamówienia telefonicznie: tel. 95-768-21-63 lub kom. 607-845-908. Tak więc jeżeli nie jesteś naszym czytelnikiem, nic nie stoi na przeszkodzie, na miejscu zapiszemy Was.

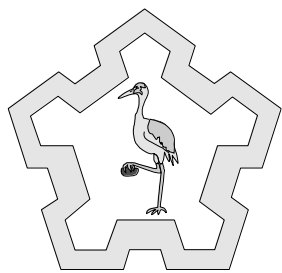
Przypominamy, że biblioteka nadal świadczy e-usługi:

- dostęp do biblioteki internetowej WOLNE LEKTURY, zintegrowane z naszym katalogiem www.drawno-bp.sowwwa.pl,
- dostęp do cyfrowej subskrypcji LEGIMIKod dostępu do pobrania u bibliotekarza,
- ACADEMICA - bezpłatna cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna książek i czasopism naukowych-elektroniczny dostęp na miejscu.

Biblioteka przystąpiła do projektu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących- Edycja 2021” realizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „LARIK” im. Henryka Ruszczyca. W ramach projektu nasza biblioteka otrzymała nieodpłatnie jeden odtwarzacz cyfrowych książek mówionych- Czytak 4. Urządzenie jest przystosowane do obsługi przez osoby niewidome i słabowidzące, jest także przyjazne dla osób starszych. Charakteryzuje się prostą obsługą i dobrą jakością dźwięku. W łatwy sposób pozwoli czytelnikom skorzystać z dobrodziejstw książki mówionej. Nasza placówka wypożycza urządzenie osobom z dysfunkcją wzroku oraz osobom słabowidzącym, które ze względu na swoją niepełnosprawność nie mogą czytać normalnego druku. Jako Biblioteka wzięliśmy udział w wydarzeniu jakim była Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy pod koniec stycznia. Dzięki darom od naszych mieszkańców a także czytelników, wystawiliśmy się na kiermaszu książki w holu kina Wedel w Drawnie.

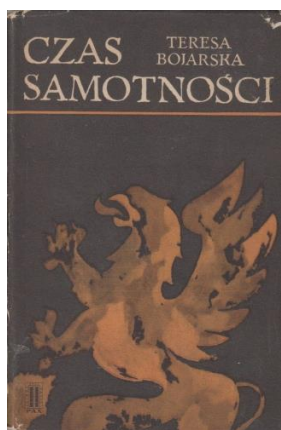
Z początkiem lutego w czasie ferii zimowych przez 4 dni w bibliotece były prowadzone zajęcia z dziećmi. W tym roku tematem naszych spotkań była „ Przyroda o każdej porze roku”. W zajęciach brały udział dzieci w wieku 5-11 lat. Każdego dnia zajęcia rozpoczynaliśmy czytaniem bajki tematycznej. Dzieciaki wykazały się niezwykłą wiedzą na temat pierwszych oznak danej pory roku, dzielnie wykonywały prace plastyczne. Finalnym efektem zajęć w czasie ferii było udekorowanie drzewa na każdą porę roku. Kadra Biblioteki nadal się kształci i kontynuuje udział w projekcie 4 rundy Programu Rozwoju Bibliotek. W najbliższym czasie zostanie ogłoszony konkurs na pisanek wielkanocną. Także odbędą się warsztaty pt. „Tradycje wielkanocne” na których będziemy wykonywać ozdoby świąteczne. W związku ze zbliżającymi się świętami składamy życzenia:

Podążając „*Tropami rycerskiej przygody*” po Pomorzu i Nowej Marchii, trafiamy na wzgórza zamkowe, na ruiny starych zamków i dworów rycerskich. Niegdyś były one zamieszkałe i tętniły niecodziennym życiem. Rycerze w nich zamieszkujący trafiali nie tylko na karty starych kronik. Lektura dawnych powieści i legend znakomicie wypełnia naszą wiedzę krajoznawczą o terenach niegdyś należących do historycznego Księstwa Pomorskiego i Nowej Marchii. Miłośnikom powieści rycerskiej „*Bogusław X*” przedstawiam III tom opowieści autorstwa Teresy Sułowskiej-Bojarskiej (*1923-†2013), zatytułowaną „*Czas samotności*”, wydany w 1967, którego akcja rozgrywa się w Księstwie Pomorskim w latach 1503-1523.

Córka

Po śmierci małżonki Anny Jagiellonki, Bogusław musiał samodzielnie zadbać o przyszłość dzieci. Córkę Annę postanowił wydać za mąż. W powieści ręką księżniczki pomorskiej zainteresowani byli liczni konkurenci, począwszy od bogatych poddanych Bogusława Ebersteinów, po dziedziców sąsiednich królestw. Pisarka tak skomentowała te zaloty:

Rycerz Maks Eberstein z Maszewa znowu gości w Szczecinie. Któryż raz ? Trudno staremu ojcu pojąć serce młodej dziewczyny, choćby własnej córki. Anka ma osiemnaście lat. (...) Dopiero teraz... Bogusław nie chce jej do niczego przymuszać. Stoi mu jednak we wspomnieniach dziad młodego Maks, czarny pan z Maszewa, tuż obok matki, księżnej Zofii. Gdyby nie stryj Warcisław i jego opieka ... (...) zresztą w sprawie Anki były nie tak dawno swaty, i to nie były jakie. Z Danii od królewicza Chrystiana. Bogusław zgodził się.

W rzeczywistości Bogusław nie był przychylny małżeństwu Anny z Chrystianem, przyszłym królem Danii i Norwegii, co wykorzystał elektor brandenburski i wyswatał Chrystiana z siostrą cesarza Karola V, Izabelą córką Filipa I króla Hiszpanii. Natomiast mężem Anny Bogusławówny został w 1515 roku Jerzy I książę legnicko-brzeski.

Jednooki i Pobożny

Autorka barwnie rozpisuje się na temat polowania z udziałem młodego księcia Jerzego, w którym uczestniczy też Heini von Osten. Podstawą do stworzenia tego opisu z pewnością stało się wytłumaczenie przydomku Gryfity – „Jednooki”. Rządy na Pomorzu objął dopiero po śmierci ojca Bogusława X w 1523 roku. Od 1526 roku był też lennikiem Polski z ziemi łęborsko-bytowskiej. Miał Jerzy brata Barnima IX, nazywanego „Pobożnym”, o którym w powieści nie wiele się wspomina. Swoją przydomkę zawdzięczał planom ojca co do jego przyszłości. Szykował go podobno do objęcia godności biskupa kamińskiego. To Barnim posiadał talent rzeźbiarski, jaki autorka powieści przeniosła na jego ojca Bogusława X.

Zbójnickie żniwo

W początkach XVI wieku rozkwitło na Pomorzu rozbójnictwo. Wiele o nim napisał w swej kronice Tomasz Kantzow. Musiał też i taki wątek pojawić się w powieści poświęconej panowaniu księcia Bogusława X. I znajdujemy tutaj odpowiedni opis:

Tak więc pod znakiem trupiej czaszki i pieszczeli grasuje bezkarnie Książę Lolo i Książę Borevit. Piraci sami się tak przewali dla drwiny ze spokojnych ludzi. Brodatymi kumotrami obstawil Gregor Matern trakty i pomniejsze drogi. Spróbuj co przewieźć, człowieku! Wpadną, błysną krwawymi nożami, polecą z krzów strzały. Obedrą cię do skóry, dobrze jeszcze, jeżeli żywot darują! Byłeś zasobnym kupcem, a ostateś nędzarzem bez kapoty na plecach! Nocami spadają na wsi, wiatr niesie kurzawę pożogi i głuszy skowyt mordowanych. Co młodszych, nawet panienki niewinne wiozą w świat i sprzedają bezbożnicy na hańbę lub niewolę. (...) Książę Lolo, mieniący się dla igraszki papieżem, i Borevit chadzają w złotogłowiach i poczynają sobie coraz śmieiej. Od czego więc drużyna książęca, na której dostatki ściągają daniny szafarze? Ich to rzecz zapewnić krajowi bezpieczeństwo.

Autorka jak to ma w zwyczaju, historię traktuje tylko jako informacje do przetworzenia i skupia w jednej postaci kilka biografii. Nie spotykamy wśród historycznych zbójczyr przydomka „Borevit”. Wiemy, że historyczny rozbójnik noszący przydomka „książę Lolle” był przedstawicielem rodu szlacheckiego von Putkamerów. Drugi z Putkamerów przyjął pseudonim „książę Barnim”. Inny szlachcic pomorski – Tomasz von Briesen kazał siebie nazywać „papieżem”, a jeden Podewilsów – „księdzem Janem”. Często razem organizowali napady na polskie pogranicze. Ich ofiarą padł nawet klasztor w Paradyżu. A wśród najeźdźców byli:

Rodinger i Tomasz Trebenitz, Kurt, Dawid, Fryderyk i Henryk von der Goltz, Hans von Glasenapp, Hans i Dinniusz von Zarten, Piotr i Faustyn Meseritz, dwóch Zitzewitzów, „książę Lolle” i „książę Barnim”, Michał von Manteuffel, „ksiądz Jan”, a nawet „papież”.

Największe zasługi w tępieniu rozbójnictwa mieli: starosta białogardzki Hans von Borcke i szczeciński Zabel von Walde. W zamian za to, ich dobra były szczególnie nękane przez łotrzyków. Oni sami ujęli około 30 rozbójników, w tym „papieża” i „księdza Jana”. Ostatecznie rozbój rycerski został zlikwidowany na Pomorzu w 1540 roku. Już jednak Bogusław X podejmował zbrojne wysiłki w celu rozprawienia się ze zbójczyrami.

Polów Szulenburga

W powieści Bojarskiej za zbójnikami rusza w pościg Werner Szulenburg (właśc. Schulenburg). Ci uciekali tak szybko, że nie zdążyli pogrzebać swych zabitych. *Zostawili jak ściervo podłe drogi, odarli z wierzchniej odzieży. Nawet buty zezuli. Ale gdy „zbóje rozłożyli się na polanie, ufni w swe bezpieczeństwo” dopadł ich pościg. Spadli na nich znienacka, chwytały na arkany, troczyły niby gęsi. Nie zdążyli krzyknąć, mając gęby napchane jadem, zdumieli bardziej niż wystraszeni. Ryży herszt, ten sam, który siedział na boku, zreflektował się pierwszy. Jak gruszkę otrząsnął z pleców dwu pacholców, trzeciego odrzucił kolanem, kopnął w brzuch i skoczył na kulbakę. Koń spięty ostrogą stanął dęba, kwiknął. Ktoś uczeplił się uzdy, odleciał stratowany. Bogusławowi ludzie, zanim się obejrżeli, nim dosiedli siodeł, stracili go z oczu. Pozostałych zbójców pojмали Szulenburg i jego ludzie. Jeden z nich stwierdził, (...) że ów, który zbiegł, jest właśnie ich hersztem Gregorem Maternem. Przewodził im już dwa lata i wszystko stało jego myślą i wolą. Wyznał, że nieraz jeździł Matern ku brandenburskiemu księstwu, ale sam, bez kompanii. (...) W świetle błędnącego miesiąca powrócił pościg. Nie zgonili Materna. Miał śmigłego konia i lepiej od nich znał leśne ostępy. Pogubili się w mroku i szukali wzajem, wreszcie zrezygnowali. Jednak Szulenburg spełnił życzenie pana. Powrócił za dwie niedziele, już po świętym Marcinie. Przywiódł dwa pirackie statki chlupoczące w podpokładzie, z postrzępionymi żaglami, ale zdadne jeszcze do naprawy. Trupy rzucono rybom, a żywych po trapię na ład. Trzeba ich było bronić przed nienawiścią tłumów, bo ludzie chcieli rozerwać ich jeszcze w porcie. W miejskim lochu czekali na rozprawę. A potem (...) pomniejszych skazano na stryczek, zaś przywódców na ćwiartowanie żywcem w przytomności całego miasta. Wyrok był srogi, ale i wina niemala.*

Rycerska cześć

Pamiętnego roku 1519 ludzie nie zdążyli jeszcze oczyścić pól w czas płodnych żniw, kiedy coś dziwnego poczęło się dziać w kraju i gdzie indziej. Drogi roily się od pocztów, lasami mknęli konni.

Byli to najemnicy, którzy podążali do Prus, do szeregów armii krzyżackiej, by wziąć udział w wojnie przeciwko Królestwu Polskiemu. Po drodze jednak dochodziło do napadów na spokojne miejscowości. *Wieczór przesycony miodem uspił naodrzańskie wiosieczki – Widuchową i Krajnik, Papiany, Górnowo i Ognicę. Noc stulila je ufną ciszą. (...) nikt nie spodziewał się złego.*

Żołdacy spadają na wioski jak wilki. *Już kłębi się pióropusz wrzącej kurzawy, trzeszczą drewniane gonty. Krzyk zduszonych gardzieli, babski pisk, śmiga biel niewieścich hydek. Żelazna dłoń furka precz koszulę, drze włosy. Wrzask dzieci, wycie gwałconych, ramiona tłamszą opierające się ciała (...). W jednej strasznej godzinie przemknęli jak upiory ożywione starogermanską legendą, za nimi dymią gasnące pożary, cuchną popieliska, w których zostali pobici. Inni pędzą z wiadomościami do Szczecina.*

Bogusław zwołuje radę panów pomorskich. Większość chce się bić. Ale rycerz Kazimierz Lang, *jedyny z chłopskiego rodu*, wykazuje się ponad innymi większą mądrością. Głosi pogląd, że Pomorze nie ma podpisanego z Polską przymierza, więc Korona nie wystąpi w obronie sojusznika, gdy chwyci za broń. Zaproponował rozmowy z najemnikami.

Po dyskusji rada książę podjął decyzję o skierowaniu listu zabraniającego przemarszu przez Pomorze i nakazujące opuszczenie przez najemników ziem księstwa. Z poselstwem książę wysłał Podwilsa i Wernera Szulenburga z kilkoma giermkami. Najemników i wojska brandenburskie spotkali na brzegu jeziora Miedwie. W szeregach tych wojsk posłańcy Bogusława napotkali wielu panów pomorskich, jak Behrów czy Dewitzów spod Dobrej, którzy też nie pytając o zgodę swego księcia, szli na wojnę z Polską. W obozie najemników Podwilś odczytał pismo Bogusława, w którym na koniec władca pomorski poprosił, *by zawrócili wojsko najemnych i prostego stanu ludzi kupy ku Brandenburgii czy cesarstwu*.

Na te słowa *ruch uczynił się wielki, wszyscy mówili razem, szumiało jak w ulu. Pan Podewils udawał, że nic nie słyszy i czytał list aż do końca. Przekrzykiwał, jak mógł, pieniaczy. Nie dostrzegł, że okazali brak uważania poselskiej godności. Ten i ów błysnął już w słońcu nagim żelazem*. Nie wytrzymał tego zachowania Werner Szulenburg i krzyknął: *Zawracać, won, do stu diabłów, albo li brać gościnę, którą dajemu po dobremu, jako ludziom, nie bestiom!* Na te słowa pan Dewiz świsnął mieczem przed twarzą Szulenburga, który podkreślił swe słowa, że *uczciwości i rycerskiej czci służy*, po czym padł nie żywy nie otrzymawszy ciosu od przeciwnika.

I jak przed chwilą burzyli się i krzyczeli w głos, Ninie za legła cisza wielka i rycerze obnażyli głowy. Pochowali miecze, odeszła ich chęć bitki, ukorzyli się przed majestatem śmierci.

Barwy, ruch i życie

W recenzji wydawniczej czytamy: *Bojarska wybrała temat bezbłędnie: dzieje Bogusława Gryfity – ostatniego władcy niepodległego Pomorza to historia tak skomponowana przez los, tak dramatyczna, tak zapierająca oddech, że wystarczyłoby ją zauważyć, przypomnieć, pozwolić, by kolejno mówiły dokumenty*.

Jeden z nich właściwie decyduje o wszystkim, nadaje bieg wypadkom, jest jak zapalenie lontu: dziewiętnastoletni Bogusław, żeniąc się z Małgorzatą brandenburską, podpisuje zobowiązanie, układ, że w razie bezpotomnej śmierci, księstwo zostanie przyłączone do Brandenburgii. Nie można już tego odwrócić, toczy się tylko zażarta walka o ratowanie kolejnych dzieci Bogusława ...

Autorka dała tej opowieści barwy, ruch, życie, wspaniałe sceny liryczne, opisy turniejów, łowów, dzieje miłości ... Jeżeli ta książka ma wady - nikt czytając nie będzie o nich pamiętał.

Los ludzi losem księstwa

W kolejnej recenzji wydawniczej czytamy: *Chyba największy walor tej książki to zatarcie granicy między losami księstwa i losami ludzi. Tragedia Bogusława jako władcy jest jednocześnie tragedią Pomorza, wypadki polityczne opisane są równie przejmująco jak osobiste perypetie bohaterów. Bojarska pokazuje – i to pokazuje przekonująco – jak małe i większe sprawy ludzi wtapiają się w historię, tworzą ją, wynikają z niej w sposób oczywisty. Dlatego wszystkie wątki wydają się w tej książce konieczne, wszystkie razem tworzą obraz tych lat, w których dokonywała się na długie lata izolacja Pomeranii od Polski. Dlatego jest w tej powieści historycznej miejsce na opowieści o zrabowanych skarbach, o czasach i zbójcach, o narodzinach dziecka i o rozstaniu kochanków. To nie jest barwne opakowanie historii. To właśnie także jest historia. Nie ma tu losów ludzkich, które mogłyby się nie liczyć z punktu widzenia historii. Nie ma nic w historii państwa, co mogłoby być bez znaczenia dla osobistego życia ludzi w nim żyjących. Jeżeli pasjonującą książkę Bojarskiej można nazwać lekturą, jest to dobra lekcja świadomości narodowej – nie tylko dla młodzieży.*

Most ponad setkami lat

Książka wzbudziła duże zainteresowanie i była ogłaszana jako powieść historyczna. Z biegiem czasu pojawiła się jednak krytyka, którą złagodzić miała odpowiedź autorki. Pisarka zabrała głos w posłowniu zamieszczonym w trzecim tomie trylogii „Bogusław X”, zaraz na wstępie zwracając uwagę, że *książka niniejsza nie jest publikacją popularnonaukową, nie jest nawet esejem historycznym*. (...) *Przekazuję ją przede wszystkim w ręce mieszkańców Pomorza, tych, którzy przetrwali, i tych, którzy po wojnie przyjęli te ziemie za własne, mówiąc o nich: „Tu jest mój dom”*. (...) *celem moim było przerzucić jakoby most ponad setkami lat, podczas których pod naporem niemczyzny kruszyły się ostatnie słowiańskie relikty Pomeranii*.

Ze względu na potrzebę możliwie pełnego przedstawienia tego okresu i jego bohaterów przesunęłam w czasie pewnie mniej ważne z punktu widzenia historycznego fakty, co według mnie daje bardziej plastyczny i całkowity obraz wydarzeń. Z góry więc przepraszam Szanownych Badaczy historii i mam nadzieję, że nie wezmą mi tego zbyt za złe.

Dalej pisarka przywołuje liczne swoje zabiegi i zmiany w wydarzeniach, które poczyniła w odniesieniu do członków dynastii Gryfitów, szczególnie do Bogusława X i jego najbliższej rodziny. Zaś w przypadku postaci drugoplanowych, którymi w większości zajmowałam się przy przedstawieniu tej powieści, autorka zwróciła jedynie uwagę na sprawę przeniesienia słynnej „czarownicy” Sydonii von Borcke w czasy Bogusława X tym, że według niej *w rodzinie Borków najstarsze córki często nosiły imię Sydonia, a legenda przypisywała im wtedy nadprzyrodzone zdolności*. Co niestety historyk musi bezlitośnie skorygować z realiami historycznymi.

Rezygnując z zajmowania się tutaj dziejami prawdziwej Sydonii i jej powieściowemu odpowiednikowi – Heldze von Osten, zwracam uwagę na zaledwie kilka postaci i ich losów, na jakie czytelnik natknie się na kartach tej powieści. A ponieważ idziemy w naszym cyklu „*Tropem rycerskiej przygody*”, to na rycerskich losach głównie się koncentruję.

Szczeciński wikary z rodu rycerskiego

Wikary od Panny Maryi, Egon Güntersberg, zaciskał palce na dłoni Chocimira Skarsza. Obu wyrwano wprost z pościeli i rzucono w głąb przykościelnego lochu. Nie pojmowali nic. Rozglądali się w mroku oczyma stumaniałymi jeszcze od mocnego snu. Zawijali się wspólną opończą, kulili w wilgoci, przygarniali ku sobie jak pisklęta. Co uczynili i co im zarzucają? Proboszcz nie mogąc znieść przyjaźni słowianina i Niemca, która przejawiała się w tym, że kiedy Skarsz nie potrafił wziąć opłat od biednych ludzi, Güntersberg z własnej szkatuły pokrywał opłatę za ślub, czy chrzciny i składał w dłonie proboszcza. Jednak w powieści młodzi duchowni wraz z innymi mieszczanami zostali oskarżeni o napaść na dzielnicę żydowską.

Imię Egon, nadane przez autorkę Güntersbergowi, przedstawicielowi znanego w Księstwie Pomorskim i w Nowej Marchii rodu rycerskiego, jest z pochodzenia starogermańskie i jest formą miana Egbert, które nie występowało w rodzinie Güntersbergów. Najbliżej można by wskazać miano Eggert, który był formą imienia Erhard i nosił je nowomarchijski rycerz Eggert (Eckhard) von Güntersberg (†1448) pan Kalisza Pomorskiego.

Wiemy, że w czasach Bogusława X na Pomorzu żyło kilku przedstawicieli tego rodu w stanie duchownym, jak komandor swobnicki (1451-1471) i chwarszczański (1471-1474) oraz baliw joannicki (1474) Kaspar von Güntersberg, oraz doktor prawa kanonicznego Kaspar (Jasper) von Güntersberg (1510-1516), pochodzący z Przekolna na ziemi pełczyckiej. Ten był plebanem w Dyminie (1491), wikarym w Stargardzie (1493), w Werben (1493), Pyrzycach (1493), Ancklam (1494), archidiakonem pyrzyckim (1493), słupskim (1493-1510), prałatem i administratorem biskupim (1494-1514). I znajdujemy w końcu nie Egona, ale Eggharda de Güntersberga kanonika kamińskiego (1408), który 8 stycznia 1411 roku został witztmem kamińskim zachowując kanonię i prebendę w Kamieniu, ale i wikariat w kolegiacie NMP w Szczecinie oraz w kościele św. Jana w Stargardzie. Zrezygnował z tych uposażeń w 1430 a zmarł przed 26 sierpnia 1435 roku.

Imiona

Imię „Egon” nie jest jedynym nie używanym na Pomorzu, a wprowadzonym dla bohaterów powieści. Zauważamy, że powieściopisarka sięgała do imion żeńskich, jakie rzeczywiście funkcjonowały wówczas, ale w niewielkim wymiarze, bo do tej grupy mian zaliczyć można jedynie powszechnie znane imiona „Anna” i „Małgorzata”. Jednak żeńskie imiona „Helgi”, „Ingi” i „Hildegardy”, prawie nie występowały na Pomorzu. Chyba należałoby sięgnąć do źródeł i przywołać imiona mające związki z Pomorzem, bo powieściowe panie „Margot”, „Malena”, czy „Anusia” i „Marysia”, wyglądają tutaj dosyć dziwnie.

Podobne wrażenie budzi informacja o zatrzymaniu się królowny Anny w drodze do Szczecina w leśniczówce w Kliniskach u „*Leśniczego Gozdawy*”, u którego niegdyś polował w lasach jej ojciec Kazimierz (Jagiellończyk). Zarówno użycie tutaj nazwiska Gozdawa, odnoszącego się przecież do polskiego rodu rycerskiego, jak i wieść o polowaniu króla polskiego Kazimierza Jagiellończyka na terenach Księstwa Pomorskiego, które podlegało Cesarstwu Niemieckiemu, może co najmniej budzić u nas zdziwienie zapewne nie mniejsze, niż u królowny Anny, gdyby tam dotarła.

Za niepotrzebne, bo wprowadzające pewien chaos u czytelnika, uważam przenoszenie postaci z innych czasów do epoki Bogusława X. Wspomniałem to już wyżej w przypadku wikarego Güntersberga i Sydonii von Borcke.

Autorka wyraźnie skupia wszystkie złe konotacje na jednym z potężniejszych rodów pomorskich i uważa, że *ród Ostenów brzemieniem legł na barkach Bogusława*, tymczasem o wiele większych kłopotów dostarczył księciu ród Maltzahnów, o którym nic nie znajdziemy na kartach powieści.

Warto też poprawiać pomyłki, bo wspomniane przez autorkę oblężenie Pyrzyc nie miało miejsca w 1477, ale w 1478 roku. Chyba recenzenci zauważyli potem część tych problematycznych spraw, bo pisali: *Mniejsza o szczegóły: co dalej? Bo przecież chwila, w której urywa się akcja, to pauza, nie koniec.*

Bogusław X Pomorzanin

Bogusław X pyta Jana Bugenhagena w powieści: *Czemu to nie gadasz po naszymu?* Kronikarz odpowiada: *Bo Niemcem się czuję, po niemiecku zwykłem myśleć i gadać.* Na to Bogusław: *Aleć ja słowiańskim jestem panem i w moim języku ludzi słucham. Tak to cię moja siostra, księni Gertruda, uczyła, Bugenhagen?* Tak autorka przedstawiła świadomość narodową na pomorskim dworze w czasach Bogusława X. Nie można wykluczyć, że książę rozumiał mowę pomorską (kaszubską), ale od dawna dominował język niemiecki.

Język słowiański był rozumiany jeszcze w początkach XVI wieku, skoro w swej kronice Tomasz Kantzow, który z pochodzenia był Pomorzaninem, zapisał w języku nazwanym przez niego „wendyjskim” dwa zdania. Już jednak Tomasz Kantzow wspominał, że czasy wendyjskie odeszły. Pisał, że lud pomorski jest teraz, czyli w początkach XVI wieku, *bardziej uprzejmy i pobożniejszy niż był za czasów wendyjskich (słowiańskich), zachował jeszcze wiele z grubiaństwa zarówno Wendów, jak i surowego*

nieba pod którym żyje (J.Strzelczyk, Tomasz Kantzow jako historyk na tle epoki, w: Thomas Kantzow, *Pomerania. Kronika Pomorska z XVI wieku*, Szczecin 2005, s. 18).

Chociaż książę miał świadomość swego pochodzenia. Wiemy przecież ze źródeł dotyczących podróży księcia do Ziemi Świętej, że w 1497 roku Bogusław na pytanie skąd pochodzi i kim jest, odpowiadał, że jest *Pomorzaninem (Bomern)* !

Naczmiar Nałęcz-Czarnkowski z Człopy

Powieść wspomina, że wśród odesłanych przez Bogusława X w 1497 roku z Innsbrucka rycerzy pomorskich znajdowali się: Naczmiar Nałęcz-Czarnkowski z Człopy, Ostasz syn Pokrzywnickiego z Nakła i starościc Ciesław Tuczyński burgrabia z Wałcza.

Potem *Pan Naczmiar Czarnkowski siedział na szczecińskim dworze od chwili, kiedy rozeszła się wieść o śmierci dobrych, pomorskich rycerzy, która na dalekich wodach napotkała ich z rąk pirackich.*

Wiemy, że w Człopie w 1496 roku siedział Sędziwój z Czarnkowa, kasztelan kaliski, z żoną Katarzyną z Kretkowa. W 1506 roku Człopa należał do Macieja z Czarnkowa. Byli to przedstawiciele polskiego od wieków rodu rycerskiego herbu Nałęcz. Żaden z nich nie nosił imienia „Naczmiar”. Wydaje się, że powieściopisarka wykorzystała do stworzenia imienia swego bohatera nazwiska pomorskiego rodu rycerskiego Natzmer. Nie miał on jednak nic wspólnego z Czarnkowskimi. Zaś Człopa w czasach Bogusława X znajdowała się w granicach Królestwa Polskiego i nie była podporządkowana władzy księcia pomorskiego.

Starościc Ciesław Tuczyński burgrabia z Wałcza

Ojciec jego, pan Maciej jeszcze niedawno zwał się z niemiecka Wedel, Ninie jednak wierni e służąc Gryfitom pragnie nosić pomorskie miano. Nakazał się wolać Tuczyńskim od rodowej włości Tuczo. Samotnie włada pan Maciej w pięknym Wałczu, którego jest burgrabią. A w dalszej części powieści autorka twierdzi już, że to nie Maciej, ale jego syn pan Ciesław Tuczyński był burgrabią z Wałcza (s. 252).

Tuczyńscy na Tucznie wałęckim byli spolszczoną linią nowomarchijsko-pomorskiego rodu von Wedel. Rycerze z tego rodu przez całe średniowiecze zamieszkując na pograniczu Nowej Marchii, uczestniczyli w wydarzeniach politycznych tego obszaru. Od drugiej połowy XV wieku, gdy Tuczo weszło w skład Królestwa Polskiego, Wedlowie zaczęli ulegać polonizacji, a nie „pomoryzacji” przyjmując wzorem polskiej szlachty nazwisko od swej posiadłości. Wedlowie Tuczyńscy przyjęli polskie imiona i imiona ogólnochrześcijańskie w polskim brzmieniu i zapisie (Maćko, Jan, Krzysztof, Kazimierz, Jakub, Andrzej, Stanisław i Józef).

W czasach Bogusława X żył Maćko (Matzeke) von Tuczyński de Wedel (*ok.1474-†1550) pan Tuczna, połowy Drawna i Korytowa, ożeniony z Katarzyną Donaborską herbu Topór, córką kasztelana rogozińskiego. Był podwójnym lennikiem – króla polskiego i elektora brandenburskiego, znanym ze źródeł od 1493 roku. Nie wiemy co robił potem, więc znowu pojawia się chronologiczna luka, którą powieściopisarka wypełniła udziałem w pielgrzymce księcia pomorskiego Bogusława X. Potem źródła wspominają Maćka Tuczyńskiego w 1505 roku, kiedy wspólnie z bratem Jakubem prowadził spór z krewnymi z Drawna o zamek Mirosławiec z przyległościami. Spór zakończył się dopiero w 1521 roku, kiedy król polski Zygmunt Stary, dał Maciejowi Tuczyńskiemu prawa do Mirosławca i kolejnej części (¼) miasta Tuczna. Maćko Tuczyński dożył roku 1550.

Fikcyjny przodek pisarki na szczecińskim dworze

Jednym z powieściowych bohaterów jest Dominik Skołyszyna. Przybył na dwór księcia Bogusława X wraz z Anną Jagiellonką. Zwyciężył w turnieju uświetniającym uroczystości weselne. Potem wziął udział w podróży księcia pomorskiego na dwór cesarski. W kolejnym turnieju w Norymberdze *trzech rycerzy z konia kopią wysadził i pokonał*. Poległ w bitwie morskiej z korsarzami w drodze do Ziemi Świętej.

Powieściowy bohater Dominik Skołyszyna wskazuje w jaki sposób autorka powieści tworzyła swe postacie. Autorka nadała rycerzowi nazwisko historycznej wsi Skołyszyn, znajdującej się w Województwie Podkarpackim, koło Jasła. W źródłach wspomniana dopiero od 1359 roku. Dopiero w XVI wieku stała się własnością rodu Sułowskich. Z tej miejscowości i tej rodziny pochodził Dominik Sułowski herbu Strzemie, ojciec pisarki (z domu Sułowskiej, a po mężu Bojarskiej). Zaś polski ród rycerski pieczętujący się herbem

Strzemie miał mieć według Jana Długosza udział w zamordowaniu św. Stanisława biskupa krakowskiego i z tego powodu musiał uciekać z królem na Węgry. Stąd w powieści dygresja autorki o tym wydarzeniu. I tak w powieści znalazł się całkowicie prywatny wątek związany z przeszłością rodziny autorki, a nie mający z Pomorzem i realiami historycznymi nic wspólnego.

Jedyny prawdziwy fakt w tym całym literackim zlepku jest pojawienie się wraz z Anną Jagiellonką w Szczecinie polskiego rycerza, który naprawdę pokonał wszystkich w weselnym turnieju. Niestety kronikarze nie wspomnieli jego imienia. Badacz historii polskich turniejów rycerskich dr Bogdan Brzustowicz uważa, że mógł to być Rafał Leszczyński.

Pomorski Walter Scott

Rycerskie historie i opowieści z czasów księcia Bogusława X odnajdujemy w twórczości pisarskiej już w pierwszej połowie XIX wieku, w czasach, gdy tworzył mistrz powieści legendarno-rycerskiej, pisarz szkockiego pochodzenia Walter Scott (*1771-†1832). Jego powieść wznawiana na polskim rynku do dzisiaj - „*Ivanhoe*” (1819), mogła być znana Teresie Bojarskiej. Nie wielu jednak czytelników wie, że mianem „Pomorskiego Waltera Scotta” nazywa się niemieckiego pisarza Johanna Ernsta Benno (*1777-†1848) pochodzącego z Karlina, który po wojnach napoleońskich osiadł w Szczecinie, gdzie był sekretarzem rządowym, na koniec pracował w Izbie Rachunkowej w Koszalinie. Benno jest zaliczany do pisarzy naśladowujących brytyjskiego autora powieści historycznych Waltera Scotta. Ten zapomniany pisarz znalazł się w centrum zainteresowania historyków literatury dopiero od niedawna. Jego

dorobek w 2001 roku na łamach pisma „Baltischen Studien” analizowała Regina Hartmann, a potem Henryk Romanik w artykule „Jan Ernest Benno – koszaliński pisarz jeszcze obcy” publikowanym na łamach „Rocznika Koszalińskiego” (2002) i „Prowincjonalnego Okazjonalnika Literackiego Łabudź” (2004).

Pierwsza powieść Johanna Ernesta Benno została wydana w 1822 roku nosiła tytuł „Bogusław X, książę pomorski” (*Bogislaus der Zehnte. Herzog von Pommern*). Była to także najstarsza powieść poświęcona czasom panowania tego pomorskiego władcy. Już po wydaniu cieszyła się dużym zainteresowaniem i w 1825 roku pojawiło się na rynku wydawniczym jej drugie wydanie. Dzisiaj dostępne jest wydanie C.G.Hendessa z Koszalina z 1910 roku.

Grzegorz Jacek Brzustowicz

Bishop Antoni Dziemianko

Apostolic Administrator
of Minsk-Mohilev Archdiocese
General Secretary of Catholic Bishops'
Conference of Belarus

14 maja 2010 r. ówczesny ks. mjr Andrzej Lemieszko gościł w swojej parafii biskupa. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyż parafia pw. Św. Jadwigi Królowej w Choszczynie odwiedzana była przez wielu hierarchów kościelnych. Wyjątkowość choszczeńskiego gościa polegała głównie na tym, że był wówczas sekretarzem generalnym Konferencji Episkopatu Białorusi (funkcję tę pełnił w latach 2006–2015) i od 2007 r. był

biskupem pomocniczym archidiecezji mińsko-mohylewskiej. Nie trzeba dodawać, że przyjechał do Choszczyna z Białorusi. Oczywiście o wizycie było wiadomo dzień – dwa dni wcześniej. Mimo, że nie służyłem już w Drawnie lecz w Czarnem zostałem na nią zaproszony. Pojechałem bardzo chętnie nie tylko z ciekawości, ale także dlatego, że z Białorusią jestem związany uczuciowo, ponadto zainteresowanie wzbudziło we mnie nazwisko Księdza Biskupa, które w środowisku drawieńskim jest popularne. Na marginesie wspomnę, że noszący to nazwisko zaimponował mi swego czasu swoją prawą i honorową postawą. O ks. bp. Antonim Dziemianko w 2010 r. poza funkcją i kilkoma danymi biograficznymi trudno było coś więcej się dowiedzieć. Dziś wiadomo znacznie więcej. Urodził się 1 stycznia 1960 roku we wsi. Zabrodzie w parafii Дзераўная (Dzierajnaja) archidiecezji mińsko-

mohylewskiej koło Stołpców. Jest drugim w kolejności z pięciorga dzieci Bernarda i Jadwigi Dziemianko. Białoruska nazwa parafii, z której Biskup się wywodzi brzmi obco. Lecz miejscowość ta z racji, że należała kiedyś do państwa polskiego ma swoją polską nazwę, która dla niejednego Drawnianina brzmi swojsko. To Derewno. Wynika stąd, że niejedyn drawieński pionier – osadnik był chrzczony w wodzie świeconej z tej samej kościelnej chrzcielnicy, dlatego warto coś o miejscowym kościele wspomnieć

Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Derewnie i jej świątynia

Początkowo parafia nosiła wezwanie Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. Jej świątynią parafialną jest Kościół Wniebowzięcia NMP - jednonawowy, postawiony na planie prostokąta, z pięcioboczną częścią ołtarzową i dwiema małymi bocznymi zakrystiami. Zlokalizowany w historycznym centrum miasta. Jest to

zabytek architektury gotyckiej i renesansowej z XVII wieku. Geneza kościoła jest pogmatwana gdyż według inwentarza z 1789 r. kościół miał powstać w 1590 r. za sprawą wojewody trockiego Mikołaja Krzysztofa Radziwiłła „Sierotki” i jego żony Eufemii (1539 – 1589) . Niestety jak się okazuje Radziwiłł nie miał żony Eufemii tylko jej córkę Elżbietę (1569 -1596) z Wiśniowieckich . Według innej wersji fundusze na budowę kościoła zebrała właśnie Eufemia, która była żoną zmarłego wcześniej wyznającego nauki Kalwina Andrzeja Iwanowicza Korybut Wiśniowieckiego (zm.1584 r.) . Sam Mikołaj Radziwiłł też był wyznawcą kalwinizmu, ale w 1567 roku przeszedł na katolicyzm ,czyli nie mógł on wpłynąć na początkowy jak się sądzi protestancki charakter fundowanego kościoła. Na bazie inwentarza z 1655 r. wywnioskowano, że fundatorem świątyni był kanonik wileński i miejscowy proboszcz ks. Wojciech Sielawa, stąd powstanie jej datuje się także na lata trzydzieste XVII wieku. Najbardziej przekonuje to, iż pierwotna świątynia powstała z funduszy Radziwiłłów i Wiśniowieckich i została przebudowana przez ks.Sielawę. Natomiast w drugiej połowie XVII wieku dobudowano do fasady głównej kościoła wieżę , która ma trzy kondygnacje, z których dwie są czterokondygnacyjne, a jedna ośmiokondygnacyjna. Wieżę wieńczy czterospadowy dach z krzyżem. Naroża wieży i ściany główne w dolnej części wzmocnione są przyporami. Okna są półokrągłe, umieszczone w górnej części ścian. Pod oknami znajdują się płaskie łukowe wnęki. Bryła świątyni nakryta jest sklepieniem cylindrycznym na łukach obwodowych z pasowaniem nad otworami okiennymi. Część ołtarzowa otwiera się na główne pomieszczenie dużym łukowym otworem. Przedśwójce i zakrystie nakryte są sklepieniami krzyżowymi. Nad wejściem znajduje się chór wsparty na czterech kolumnach. Na chór prowadzą dwa boczne schody. Kościół otoczony jest murem. Przy kościele znajduje się kilka pomników, na których są polskie napisy. Stoją tu : dzwonnica i groby sług kościelnych, Niedaleko znajduje się cmentarz z katolicką kapliczką drewnianą z XIX wieku. Na cmentarzu pochowano dawnych parafian w tym bliskich Feliksa Derżyńskiego ojca Edmunda , brata Stanisława i tragicznie zmarłą siostrę 14 letnią Wandę . Ich zateizowane mogiły są pokazane na stronie <https://tomkad.livejournal.com/299263.html> . Z wyszczególnionych na tej stronie innych nagrobków można odczytać wiele nazwisk spotykanych w Drawnie. Obok kościoła znajduje się Szkoła Niedzielna, która uczy w języku białoruskim. Interesujące jest również to, że wszystkie nabożeństwa w kościele odbywają się również w tym języku. Kościół jest jednonawowy, (<https://www.radzima.org/ru/object-photo/3126.html>)

Nim został biskupem

Po ukończeniu szkoły średniej Dziemianko chciał wstąpić do Seminarium Teologicznego w Rydze. Jednak ta edukacja wymagała w ówczesnym ZSRR zgody władz, której nie uzyskał. Tak rozpoczął konspiracyjną drogę ku kapłaństwu. Pracując jako palacz i dozorca przez trzy lata studiował teologię w tajnym seminarium duchownym w Niedźwiedzicy. Jego edukacja przebiegała pod okiem ówczesnego proboszcza i wikariusza generalnego diecezji pińskiej ks. dr. Wacława Piątkowskiego. Po trzech latach studiowania otrzymał potajemnie święcenia diakonatu. Mając 20 lat przyjął 28 października 1980 r., także potajemnie sakrament kapłaństwa ,z rąk litewskiego biskupa pomocniczego koszedarskiego Vincentasa Sladkevičiusa MIC (1910-2000), późniejszego kardynała i metropolity kowieńskiego. Fakt święceń kapłańskich utrzymywany był w tajemnicy, stąd oficjalne podjęcie posługi kapłańskiej było niemożliwe. By być blisko kościoła pracował jako zakrystian i organista. Inwigilowany i szykanowany przez milicję i służby specjalne namawiany był na podjęcie współpracy. Odmawiał. W 1982 r. powołany został do służby wojskowej. mimo choroby serca i reumatyzmu trafił na 19 miesięcy do batalionów budowlanych w arktycznym obwodzie murmańskim na półwyspie Kola .Po wyjściu z wojska starał się o posadę kapłańską w Nowogródku, gdzie zmarł miejscowy proboszcz ks. Nowaczyk. Liczne petycje wiernych do władz w Grodnie, Mińsku i w Moskwie poskutkowały. Proboszczem miasta Mickiewicza był do 1998 r. Przyczynił się do odrodzenia parafii w sąsiednich rejonach. W czasach „pierestrojki” zaangażował się w odbudowę wielu kościołów. Organizował od podstaw parafie w Brzozówce i Koreliczach. W 1992 rozpoczął studia zaoczne w Instytucie Rodziny Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Ukończył je w 1996 r. uzyskując tytuł magistra teologii

Biskup

4 lipca 1998 roku Ojciec Święty Jan Paweł II mianował ks. Antoniego Dziemiankę biskupem tytularnym Lesvi (położona w północnej Algierii stolica historycznej diecezji Cesarstwa Rzymskiego zlikwidowana w VII w. podczas ekspansji islamskiej), jednocześnie został biskupem pomocniczym diecezji grodzieńskiej. Święcenia biskupie otrzymał we wtorek 29 września 1998 r. w Grodnie, w katedrze pw. św. Franciszka Ksawerego, z rąk legendarnego kard. Kazimierza Świątka abp metropolity mińskiego i mohylowskiego jako głównego konsekrateura, w towarzystwie dwóch współkonsekratorów Dominika Hrušovského, abp tyt. Tubii, nuncjusza

apostolski w Republice Białoruskiej, bp. Aleksandra Kaszkiewicza ordynariusza grodzieńskiego. Obecny herb biskupi bp Dziemianko posiada trzy pola, Pierwsze górne przedstawia archanioła Michała z mieczem i wagą na czerwonym tle obok w polu błękitnym wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem, w trzecim dolnym polu na zielonym tle św. Andrzej Bobola. W środku jest niejako spinająca trzy pola czarna kotwica. Poniżej napis UT UNUM SINT (*Aby byli jedno*), który jest jednocześnie tytułem 12 encykliki Jana Pawła II z 1995 r. W latach 1998 - 2004 był wikariuszem generalnym diecezji grodzieńskiej, proboszczem parafii katedralnej i rektorem Seminarium Duchownego w Grodnie. 14 grudnia 2004 r. został biskupem pomocniczym archidiecezji mińsko-mohylewskiej. 14 czerwca 2006 r. Ojciec Święty Benedykt XVI mianował go Administratorem Apostolskim archidiecezji mińsko-mohylewskiej. Stało się to po tym, jak kard. Kazimierz Świątek poprosił o zwolnienie go z obowiązków arcybiskupa. Po objęciu urzędu arcybiskupa mińskiego i mohylewskiego przez Tadeusza Kondrusiewicza został 21 września 2007 r. biskupem pomocniczym archidiecezji mińsko-mohylewskiej.

W Choszcznie

W maju 2010 r. do Szczecina przybyła na zaproszenie metropolity szczecińskiego – kamieńskiego delegacja episkopatu Białorusi. Wśród członków delegacji był ks. bp Antoni Dziemianko, który jak wiadomo 14 maja 2010 r. przyjechał do parafii pw. Św. Jadwigi Królowej w Choszcznie. Była to kilkugodzinna duszpasterska wizyta, stąd czas pobytu miał wypełniony. Zaczęto od kościoła filialnego pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Starym Klukomiu. Pierwotnie zbudowany w II połowie XV w. z ciosów kamiennych. W XIX w. dobudowano neogotycką wieżę z kostki granitowej i wykończono cegłą. W wyniku działań wojennych kościół popadł w ruinę, odbudowany został w 1975 r. i w 1976 konsekrowany. Na początku XXI w. przeszedł remont generalny, który całkowicie odmienił jego wizerunek, symbolicznym zakończeniem remontu było poświęcenie odrestaurowanego kościoła. Uroczystość zbiegła się z wizytą gościa z Białorusi. stąd to biskup mińsko – mohylewski poświęcił tę piękną świątynię. Kolejnym punktem wizyty była Msza Święta w budowanym kościele parafialnym w Choszcznie. Był to jak wiadomo okres wielkiego wysiłku budowlanego parafii i jej proboszcza. Podczas Mszy Św. ks. bp Dziemianko bierzmował przygotowanych do tego sakramentu młodych parafian. W podziękowaniu za duszpasterską i z punktu duchowego ważną wizytę parafia ofiarowała ks. biskupowi kielich mszalny i monstrancję. Jak to w parafii było tradycją ostatnim punktem był wspólny posiłek połączony z spotkaniem z wiernymi pochodzącymi z stron rodzinnych Jego Ekscelencji. Niestety zbyt krótki czas jaki miano na przygotowanie wizyty spowodował, że nie było fizycznej możliwości by to spotkanie odbyło się w znacznie szerszym gronie np. z udziałem Drawnian, ściśle związanych z m. Derewno. Jednak należy pamiętać, że ten kłopot organizacyjny wynikał z faktu, że Drawno to zupełnie inna parafia i dekanat. Szkoda, że tak się nie stało, gdyż mogłoby się zdarzyć iż biskupowi raptownie powiększyłaby się ilość poznanych dalekich krewnych, o czym jestem przekonany. Ponieważ dzięki ks. mjr Lemieszko podczas kolacji siedziałem obok Księdza Biskupa, miałem i ja okazję trochę porozmawiać. Niestety nie wiedziałem o tym, że pochodził z regionu tak mocno z Drawnem związanego. Jednak podczas rozmowy powiedziałem, że w niedalekim Drawnie Jego nazwisko wśród mieszkańców występuje. W trakcie spotkania rozmawialiśmy o Białorusi, o kard. Świątku, o przeszłości. Polityki w rozmowie nie było. W imieniu naszego środowiska saperskiego podarowałem Jego Ekscelencji wykonanego z mosiądzu wojskowego orła będącego dokładną kopią orła znajdującego się pod figurką Matki Bożej stojącej przy wjeździe do jednostki w Drawnie. 3 maja 2012 roku ogłoszono w Pińsku decyzję Ojca Świętego Benedykta XVI o mianowaniu biskupa Dziemianko biskupem diecezji pińskiej. 16 czerwca 2012 r. został biskupem diecezjalnym diecezji pińskiej tym samym ks. bp Antoni Dziemianko został trzecim w kolejności i pierwszym po 66 latach biskupem pińskim. Pierwszym był Sługa Boży Zygmunt Łoziński, o którym w dzieciństwie niemal jako o świętym opowiadała mi moja matka chrzestna śp. Anna Suchanek rodem spod Nieświeża,

Opracował : Andrzej Szutowicz

TOPOGRAFOWIE Z DRAWNA CZ.2

Z topografami drawieńskimi związany był absolwent Oficerskiej Szkoły Topografów w Jeleniej Górze z 1955 r. kpt. Romuald Paszek. Był to oficer 6 Samodzielnego Oddziału Topograficznego w Komorowie w którym służył od listopada 1955 r. czyli niemal od początku jego istnienia. W 1956 wchodził w skład 1 grupy topograficznej (kier. por. Tadeusz Zajac) jednej z pięciu etatowych. W jej składzie od kwietnia do października brał udział w opracowywaniu 9 arkuszy zdjęć topograficznych na fotopłanie w skali 1 : 20 000 w rejonie Nowego Dworu i Łodzi. W 1958 r. podczas pracy w rejonie Łodzi miał pewne zdarzenie. Dwaj jego żołnierze wbili palik na podwórzu pewnego gospodarza. Ten zainteresował się owym palikiem i spytał się żołnierzy : co to będzie? Na to oni odpowiedzieli, że tędy będzie przebiegała linia kolejowa. Zaniepokojony gospodarz zaczął prosić by palik przenieść dalej w ogród. Na to żołnierze odpowiedzieli, że sami nie mogą

Zdj. 1985 r. Od lewej: Szef Wydziału Topograficznego Oddziału Operacyjnego Sztabu Pomorskiego Okręgu Wojskowego, plk W. Milewski, p. M. Kołodziejek dowódca ppłk R. Wandowicz. W drugim rzędzie od lewej chor. H. Walczak, sierż. Z. Rosiak, sierż. Z. Sierzputowski, chor. A. Cechowski, sierż. Cz. Jarmarkiewicz.

tego zrobić gdyż muszą uzyskać polecenie od dowódcy por. Peszka. Żołnierze przybiegli do dowódcy i prosili by on potwierdził gospodarzowi to co oni mu nagadali o zmyślonej linii kolejowej. Za chwile przyszła do nich żona gospodarza i poprosiła wszystkich na posiłek. Zaproszenie zostało przyjęte i topografowie zasiedli do stołu. Podczas rozmowy jaka się nawiązała gospodarz ponowił swoje prośby o przesunięcie palika. Tym razem porucznik bajerował, mówiąc, że jest to operacja skomplikowana ale z sympatii do gospodarza zrobi to.

Po posiłku próbował zapłacić za strawę lecz pieniądze nie zostały przyjęte. Po wyjściu od gospodarza palik został przez żołnierzy przesunięty do ogrodu sąsiada. Gospodarz był zadowolony a porucznik nasycony. W 1962 r. był w grupie kpt. Zdzisława Dusza, która zajęła pierwsze miejsce w współzawodnictwie. W 1966 r w grupie kpt. Bolesława Otachela. Rejonem zainteresowania oddziału było wówczas Lubsko- Nowa Sól - Szprotawa- Żary i Tatry. Rozkazem szefa Sztabu Generalnego WP nr 0142/org z dnia 19.10.1968 r. została powołana do życia 94 Wojskowa Składnica Materiałów Topograficznych (JW 3781.). Kpt Paszek został wyznaczony na jej organizatora i oddelegowano go do Drawna. Etat czasy „P” składnicy przewidywał: Kierownik – oficer starszy, dwóch kierowników sekcji – oficerowie młodszy, trzech magazynierów – podoficerowie, trzech pracowników wojska, dwa samochody ciężarowo- szosowe. Jednostka była niejawną. Rozkazem personalnym Szefa Departamentu Kadr MON nr 070 z dnia 29.03.1969 r. kierownikiem Składnicy został, kpt. Witold Twarowski, kierownikiem sekcji ogólnej – ppor. Bogusław Przybylski a kierownikiem sekcji przechowywania – por. Kazimierz Chmieliński. Rozkaz dzienny nr 1. Jednostki ukazał się 25.04.1969 r. Tym samym 94 WSMT rozpoczęła swoją działalność. Wcześniej zgodnie z rozkazem Dowódcy Pomorskiego Okręgu Wojskowego (POW) nr 0138 z dnia 23.04.1969 r. na stanowiska magazynierów zostali wyznaczeni kpr. Henryk Walczak i kpr. Bogusław Wojtkiewicz, którzy 02.06.1969 r. przystąpili w Drawnie do wykonywania obowiązków. Pierwszym pracownikiem cywilnym Składnicy została na etacie starszej księgowej Genowefa Bałaj. W dniu 13.06.1969 r. 94 WSMT otrzymała pierwszy transport wydawnictw topograficznych z 93 Składnicy Map z Białobrzegów. Na stanowisko magazyniera został wyznaczony rozkazem POW nr PF 399 z dnia 12.12.1969 r. st. kpr. Bolesław Kozłowski. Do końca roku 1970 r. Składnica została zgodnie z etatem uzupełniona stanem osobowym. Można rzec, że Romuald Paszek zapoczątkował długoletnie kontakty służbowe między Komorem i Drawnem, które ożyły szczególnie z chwilą utworzenia 2 RBM. Po wykonaniu zadania powrócił do 6 SOT. W 1970 r. jego macierzysta jednostka zmieniła nazwę na 6 Samodzielny Oddział Topogeodezyjny i przeniesiona została do Torunia. W tym też roku Paszek wchodził w skład 3 grupy kpt. Zdzisława Duszy, która w tymże roku zajęła 1 miejsce w współzawodnictwie. Oddział wykonywał wówczas zadania związane z Bieszczadami, rejonu Borne – Sulinowo i Okonek oraz Morza Bałtyckiego. Od 6 do 20 października Peszek był w doraźnie utworzonej grupie mjr. Henryka Flisa w ramach której brał udział w ćwiczeniach armijnych „TUKAN” prowadzonych przez dowódcę POW. Grupa działała na korzyść wojsk raketowych. Testował wówczas samochody specjalne Star 660 TOP. W oddziale służył do 1976 r. Trzecim kierownikiem 94 WSMT był ppłk Zdzisław Zawierta. Stanowisko to zajmował w latach 1977 – 1981 r. Absolwent Oficerskiej Szkoły Artylerii w Toruniu. W 1963 r. był jednym z pierwszych oficerów Brygady Rakiet w Choszczynie dowódcą

plutonu (metrolog) w baterii dowodzenia d-ca kpt. Kubów. Dowódcą stacji meteorologicznej w 16 dart. W latach 1965 – 1975 był dowódcą baterii meteorologicznej Brygady Rakiet. Jako dowódca stacji był odpowiedzialny za meteorologiczne zabezpieczenie startów rakiet (kpt.) podczas ćwiczenia w 1967 r. Podczas ćwiczeń 30 czerwca 1970 r. dowodził baterią meteorologiczną brygady. W 1973 r. w czasie ćwiczenia , podczas startu grupowego rakiet dokonał swoją baterią sondowania atmosfery do 40 km (mjr). Był działaczem choszczeńskiego KS Grunwald wchodził w skład jego zarządu i bezpośrednio opiekował się trenującą młodzieżą. Kilka razy kierował obozami rekreacyjno – sportowymi. Latem 1972 na takim obozie w Mikołajkach przebywało pod jego kierownictwem ok 140 uczestników spośród choszczeńskich dzieci młodzieży. Byli oni także zaangażowani w pracach Regionalnego Obserwatorium Hydrologiczno – Meteorologicznego. Przez krótki okres był komendantem garnizonu Choszczno. Mieszkał w Choszcznie tam też zmarł.

Zdjęcie z 1992 r. - 94 WSMT Drawno. Od lewej: por. J. Pierożek, . M. Kołodziejek, chor. H. Walczak, chor. A. Cechowski. W drugim rzędzie od lewej, sierż. M. Podolak, p. A. Flantowicz,, sierż. A. Emilianowicz (po cywilnemu)

Propagator topografii wojskowej i były dowódca oddziału płk. Eugeniusz Sobczyński napisał o topografach dywizji: Było to najniższe ogniwo służby w strukturach dowodzenia, które spełniało także ważną rolę w promocji opracowań kartograficznych w armii, i odgrywali dużą rolę w szkoleniu żołnierzy i oficerów z topografii wojskowej. Szczególnie zasłużyli się na tym polu topografowie: ppłk mgr inż. Kazimierz Chmieliński i ppłk Ireneusz Godzic. Pierwszy z nich zasługuje na uwagę gdyż w latach 1969 – 1974 był pierwszym od sformowania w Drawnie kierownikiem sekcji przechowywania po czym w latach 1974-1977 był drugim w kolejności kierownikiem 94 Wojskowej Składnicy Materiałów Topograficznych (94 WSMT) w Drawnie. Wcześniej w latach 1965 – 1969 był oficerem 6 Samodzielnego oddziału Topograficznego w Komorowie . W ramach 6 grupy topograficznej oddziału (kier. kpt. Zdzisław Dusza) brał udział w uczytelnieniu zdjęć lotniczych do opracowania mapy metodą uniwersalną 11 arkuszach godłowych w Tatrach. Ogólnie z Drawnem związany był służbowo przez 8 lat. Ze składnicy odszedł w stopniu majora. Przeszedł do 8 Dywizji Zmechanizowanej w Koszalinie. Tam awansował i stamtąd odszedł do rezerwy. Mieszka w Koszalinie. Jego następcą ppłk Ryszard Wandowicz, urodził się w 1935 r. Absolwent Oficerskiej Szkoły Topografów, po ukończeniu której pracował w terenie, wykonując lub aktualizując mapy topograficzne. W latach 1965 – 68 brał udział w pracach grupy, wykonującej mapę Tatr. Ogólnie w Oddziale Topograficznym

(JW 1440 w Toruniu) przesłużył 24 lata (1957 – 1981) na stanowiskach: topograf, starszy topograf, dowódca topogeodezyjnego zespołu polowego grupy topogeodezyjnej.. Podczas swojej służby wojskowej był często nagradzany za najlepiej opracowane arkusze map topograficznych. Posiadał Złotą Odznaką „ Za Zasługi w Dziedzinie Geodezji i Kartografii”. Niestety w skutek choroby serca musiał zrezygnować z zawodowej służby wojskowej i przejść na emeryturę. Jego następcą, por. Janusz Pierożek to późniejszy znany samorządowiec , pracownik pomocy społecznej i członek założyciel Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej (TPZD)

Toruń ostatni garnizon

Z uwagi na złe warunki przechowywania map i wydawnictw kartograficznych oraz zmianę doktryny politycznej, w tym rozpad Układu Warszawskiego, który nastąpił 1 lipca 1991 roku nastąpiły zasadnicze zmiany w urzutowaniu wydawnictw topograficznych (w ilościach i zasięgach map). Składnica na mocy zarządzenia dowódcy POW nr 436 z 11.02.1992 r. została pod komendą por. Janusza Pierożka przeniesiona do Torunia i włączona do 6. Samodzielnego Oddziału Topogeodezyjnego; zmieniono również jej przeznaczenie.

Ostatni kierownik

Ostatnim kierownikiem 94 WSMT(dowódcą JW.) był mjr / dziś ppłk w st. spocz. mgr inż. Ryszard Bożek.

Absolwent Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Rakietowych i Artylerii w Toruniu – kierunek rakiety taktyczne, Wyższej Szkoły Pedagogicznej i Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Służbę pełnił w 7 Dywizjonie Rakiet Taktycznych. (Dnia 14.09.1982 r. ppor. Ryszard Bożek dowódca obsługi wyrzutni raketowej - Zestaw 9K52 Łuna, z baterii startowej dowodzonej przez por. Zenona Fedorowicza, dokonał startu rakieta bojową 9M21F, która trafiła w cel i uzyskał ocenę - bardzo dobrą za realizację zadania bojowego). w Budowie k. Złocieńca , potem w 6 Samodzielnym Oddziale Geograficznym (1984 – 1992) i w 94 Wojskowej Składnicy Materiałów Topograficznych (1992- 1995) , następnie w Oddziale Zabezpieczenia Topograficznego i w Wojskowym Centrum Geograficznym. Zawodową służbę wojskową zakończył w 2006 r. Obecnie pracuje jako pracownik Resortu Obrony Narodowej w Wojskowym Centrum Geograficznym w Warszawie. Ppłk w st. spocz. mgr inż. Ryszard Bożek jest jednym z 31 – członków założycieli Konfraternii Świętego Apostoła Jakuba Starszego przy Katedrze Polowej

Wojska Polskiego (prywatne stowarzyszenie wiernych świeckich) , której działalność została zainaugurowana w dn. 14 grudnia 2015 r . Zgodnie z uchwałą o założeniu Konfraterni oraz o wyborze jej pierwszych władz wszedł w skład jej komisji rewizyjnej (2015 – 2019) .. Jest Kawalerem Orderu Rycerskiego Świętego Jakuba Jako współautor uczestniczył w powstaniu kilkunastu publikacji (np. Wojskowe Centrum Geograficzne Informator Rodowód i współczesność 1951-2011) , przewodników i artykułów naukowych oraz jest współautorem książki „Camino – Bądź Wierny – Idź” oraz „Rycerze i Pielgrzymi w Tradycji Europejskiej”. Uczestnik pielgrzymek na Camino de Compostela ("Droga Królewska" ponad 800 km w 24 dni, "Trudna Droga Rzymska" - 1035 km w 30 dni i z "Przełęczą św. Bernarda do Rzymu" ponad 1000 km w 30 dni oraz z Białegostoku do Wilna, z Warszawy do Łagiewnik i inne.

KADRA I PRACOWNICY WOJSKA 94 WOJSKOWEJ SKŁADNICY MATERIAŁÓW TOPOGRAFICZNYCH (JW 3781) W LATACH W 1969 – 1995.

(wg. ppłk w st. spocz. Ryszarda Bożek)

DOWÓDCY

1.	ppłk Witold Twarowski	1969 – 1974
2.	ppłk Kazimierz Chmieliński	1974 – 1977
3.	ppłk Zdzisław Zawierta	1977 – 1981
4.	ppłk Ryszard Wandowicz	1981 - 1987.
5.	por. Janusz Pierożek	1987 - 1992– Drawno/Toruń
6.	mjr Ryszard Bożek	1992 - 1995 - Toruń

KADRA

1.	kpt. Bogusław Przybylski	1969 – 1979
2.	mjr Kazimierz Chmieliński	1969 – 1974
3.	chor. sztab. Henryk Walczak	1969 – 1995
4.	plut. Bogusław Wojtkiewicz	1969 – 1972

5.	sierż. Bolesław Kozłowski	1969 – 1976
6.	sierż. Tadeusz Sekular	1970 – 1979
7.	sierż. Waldemar Sobieszek	1972 – 1975
8.	st. sierż. Waldemar Serocki	1976 – 1984
9.	chor. Jan Puziak	1979 – 1982
10.	sierż. Kazimierz Obrzanowski	1979 – 1985
11.	sierż. sztab. Mirosław Podolak	1979 – 1992
12.	st. chor. sztab. Andrzej Cechowski	1983 – 1995
13.	st. sierż. Czesław Jarmarkiewicz	1984 – 1987
14.	st. sierż. Zdzisław Rosiak	1985 – 1993
15.	chor. sztab. Zbigniew Sierzputowski	1987 – 1989
16.	sierż. Adam Emilianowicz	1988 – 1992
17.	por. Krzysztof Krawczyk	1992 – 1995 - Toruń
18.	plut. Robert Kruszewski	1993 – 1995 - Toruń
19.	st. sierż. sztab. Tadeusz Malak	1992 - 1995 - Toruń

PRACOWNICY WOJSKA

1.	p. Genowefa Bałaj	1969 – 1972
2.	p. Stanisław Sokolski	1970 – 1983
3.	p. Mieczysław Białas	1971 – 1972
4.	p. Rudolf Dużyk	1972 – 1975
5.	p. Danuta Sokołowska	1972 – 1974
6.	p. Zygmunt Masło	1975 – 1976
7.	p. Ewa Leszkowska	1974 – 1977
8.	p. Maria Kołodziejek	1977 – 1992
9.	p. Józef Trześniewski	1977 – 1980
10.	p. Bogdan Kubicki	1981 – 1983
11.	p. Paweł Sońła	1983 – 1984
12.	p. Arnold Flantowicz	1984 – 1992
13.	p. Zdzisław Rosiak	1984 – 1985
14.	p. Teresa Marczak	1992 – 1993 - Toruń
15.	p. Robert Kruszewski	1992 – 1993 - Toruń
16.	p. Krzysztof Bruzdewicz	1993 – 1995 - Toruń

Dalszy ciąg w następnym numerze Kawalierzy.

http://encyklopedia.naukowy.pl/7_Dywizjon_Rakiet_Taktyczny

Źródło: R. Bożek, dz. cyt., s. 7-8.

PIERWSZA ROCZNICA

27 kwietnia 2021 zmarł w Szczecinie ks. bp. Jan Gałęcki. Były wikariusz drawieński ; biskup pomocniczy biskupa szczecińskiego - kamieńskiego, biskup tytularny, wikariusz generalny, były członek Komisji Episkopatu do Spraw Środków Społecznego Przekazu, doktor filozofii, wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Szczecinie. Urodził się 18.06.1932 r. w Zalesiu k. Ciechanowa. Kształcił się w Krasieńcu i Makowie Mazowieckim, następnie w latach 1950–1952 w Niższym Seminarium Duchownym w Słupsku. W 1952 złożył egzamin dojrzałości. W 1957 ukończył studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie – Paradyżu. Świecenia kapłańskie przyjął 23 czerwca 1957 w Gorzowie Wlkp., następnie był wikariuszem w parafiach: w Zielonej Górze (1957–1959 i 1960–1964), Szczecinie (1959–1960) i od lipca 1964 do lipca 1966 sprawował posługę duszpasterską jako wikariusz w Drawnie. Potem był wikariuszem w Szczecinku (1966–1970). Od 1971 do 1974 był administratorem i proboszczem parafii p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Świata w Stargardzie Szczecińskim. W 1972 ukończył studia magisterskie w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W tej samej uczelni w 1978 obronił doktorat. Biskupem tytularnym i ustanowiony biskupem pomocniczym w Szczecinie został 4 lutego 1974, konsekrowany był 17 marca 1974 w katedrze

szczecińskiej przez Prymasa Polski, Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Jako dewizę biskupią przyjął słowa: „Mitte me” (Poślij mnie). 18 marca 1974 został wikariuszem generalnym diecezji szczecińsko – kamieńskiej . 22 września 2007 r. Nuncjatura Apostolska w Polsce poinformowała, że Benedykt XVI przyjął rezygnację bp. Gałęckiego z pełnionego urzędu. Od tego momentu j był już biskupem seniorem.

Ks. bp Jan Gałęcki w gminie Drawno wyświęcił: kościół w Świąciechowie (14.11.1981), kościół w Zatomiu

(24.05.1991),
kaplicę w
Chomętowie
(14.06.1998),
sztandar OSP w
Drawnie, sztandar
PSL w Drawnie,
sztandar
Gimnazjum
Publicznego im.
Saperów Polskich
w Drawnie i
tablice
pamiątkowe
umocowane przy
głównym wejściu
do szkoły oraz w
2000 r.
drawieński
obelisk saperski
w Choszcznie.
Udzielił
sakramentu
bierzmowania
setkom parafian

Wspomnienie ks. biskupa Jana Gałęckiego o żołnierzach garnizonu Drawno

wygłoszone w Choszcznie w Niedzielę Palmową Roku Jubileuszowego 2000

„I jeżeli pozwolicie to i ja dam świadectwo, wspomnę bo byłem wikariuszem w Drawnie, a dzisiaj właśnie mówimy o tych saperach, którzy są z Drawna, którzy byli w Drawnie. Tak było, nie było łączności jaka jest dzisiaj. Nie było żołnierzy na mszy świętej w kościele, nie było sztandarów. Ale pamiętam, że chodziłem po kolędzie do koszar, przyjmowały mnie rodziny żołnierzy. Nie zawsze może byli mężowie bo byli na służbie, ale przyjmowały mnie ich żony. Bardzo się z tego cieszyłem, że mogę pójść do koszar i odbyć kolędę w okresie Bożego Narodzenia. Następnie mam takie wspomnienie. Kiedy ktoś zamówił orkiestrę wojskową z Drawna, by grała na zabawie, a był to tzw. czas zakazany, czas adwentowy, to żołnierze powiedzieli, że nie będą grać na zabawie kiedy Kościół nie tańczy (Kościół to znaczy ci, którzy do niego należą), oni więc nie mogą grać, nie mogą muzykować tym, którzy by w okresie zakaznym tańczyli. I trzecie takie wspomnienie mam o żołnierzu, który wychodząc na przepustkę przychodził do miasta, jak zwykle ma się czas wolny, idzie się coś zobaczyć, przejść się, pospacerować, klękał na schodach przed kościołem, składał ręce i modlił się. Raz go spotkałem, drugi raz, poszedłem kiedy przyszedł na modlitwę i zaprosiłem go do siebie i rozmawialiśmy. Był z Łodzi, mówił że służy w tej kompanii, jest człowiekiem wierzącym, dawał takie świadectwo, ja to do dziś pamiętam, tacy żołnierze byli, myślę że nie on jeden, takich było wielu- jego widziałem. Potem spotkałem go na Jasnej Górze, tam były uroczystości, był ale już odsłużył swoją służbę wojskową. Kiedy wyjeżdżał, przyszedł na pożegnanie do mnie i zostawił mi obrazek Matki Boskiej Częstochowskiej (przed którym modlił w koszarach), nie wiem czy wzięłem ten obrazek, czy oddałem mu, aby mu dalej Matka Boża patronowała, by go wspierała i dowiedziałem się potem, że wstąpił do seminarium i pewnie dzisiaj jest kapłanem. Kochani to już tyle lat, a ja noszę w swoim sercu takie postawy żołnierzy, żołnierzy z Drawna.

Tak zawsze postrzegaliśmy żołnierzy, oficerów Wojska Polskiego, że byli to ludzie honoru. Pisali i teraz piszą na swoich sztandarach Bóg – Honor – Ojczyzna. Myślę, że trudno bez Boga o honor, o prawdziwą służbę ojczyźnie. Niech więc nasze wojsko, nasi żołnierze poczynając od dowódców tych najwyższych rangą

poprzez wszystkich przełożonych, po żołnierzy czynnej służby – będą ludźmi wiary, honoru i bohaterskiej służby ojczyźnie. Byłem już jako biskup w koszarach w Drawnie, mam też miłe wspomnienia. To że są teraz czasy- kiedy możemy być razem, kiedy możemy razem się modlić i razem się odwiedzać i za to chciałem serdecznie podziękować”.

Z kroniki parafialnej w Drawnie :

1965 r. – „Na uroczyste oddanie Polski w macierzyńską niewolę Bogurodzicy wyjechała liczna delegacja z ks. wik. J. Gałęckim na czele do Częstochowy” ; 1966 r. – „Po odejściu ks. J. Gałęckiego objął katechizację dzieci ks. Franciszek Radomski z Chojny”; 1969 r. – „Triduum ku czci św. Stanisława Kostki odbyło się przy minimalnej dotychczas frekwencji młodzieży męskiej. Wynik: koniecznie trzeba się zajmować duszpasterstwem młodzieży, by zachować przynajmniej poziom z czasów ks. Gałęckiego wytrawnego młodzieżowca”; 1974 r. – „Dnia 17. III br o godz. 16 w katedrze w Szczecinie odbyła się konsekracja nowo mianowanego biskupa pomocniczego dla diecezji Szczecinsko-Kamińskiej ks. Jana Gałęckiego... Na uroczystej konsekracji której przewodniczył ks. prymas Stefan Kardynał Wyszyński przy udziale licznie zebranych biskupów Polski było około 300 osób wiernych z parafii Drawno jak też duszpasterze teje parafii”. 1977 r. – „W dniu 20 maja parafia witała ks. biskupa Jana Gałęckiego, dawnego wikarego, który

udzielił sakramentu Bierzmowania 272 osobom”.

GRUSZY TAKIEJ W KIJOWIE NIE MA

Jamy lato 2007 rok

Na cmentarzu w Ostrowie Lubelskim jest pomnik, a na nim nazwiska zamordowanych w czasie II wojny światowej. Ciocia uważnie je czytała, a w końcu rzekła: Proszę cię, zawieź mnie do Jam. Nie był to dla mnie problem. Prośba Cioci wzbudziła mą ciekawość, lecz nie dziwiła, gdyż na cmentarnym pomniku zauważyłem również jej nazwisko rodowe. Gdy jechaliśmy, była zamyślona, dwa, może trzy razy szepnęła pytająco: Czy rośnie tam ta grusza? Jaka grusza? - spytałem. Moja – odpowiedziała. Jak Cioci? Przecież Ciocia tu nie mieszkała? Mieszkałam, rzekła. Nie pytałem dalej, wkrótce wjechaliśmy do wsi.

Dziecięcy los

Helena i Konstanty byli wyznania prawosławnego, mieszkali w Kolechowicach, mieli dwoje dzieci - syna Hipolita i urodzoną w 1938 r. córkę, czyli ciocię Ninę. Nastąpiła wojna, ta w 1941 r. W wiosce pojawili się uciekinierzy z Majdanka. Byli to wzięci uprzednio do niewoli czerwonarmiści, których miejscowi poukrywali. To samo zrobili rodzice Niny. Jeden z ukrywanych wpadł w ręce niemieckie i wydał, kto i gdzie ukrywa Rosjan. 22 maja 1943 r. Niemcy przyjechali i zabrali matkę Niny, wywieziono ją do Rudki Kijańskiej, tam na dziedzińcu szkoły przy współudziale dzieci volksdetchów z HJ została zakatowana i z litości dobita strzałem pistoletowym. Ciało wrzucono do bagna. Rodzina musiała długo starać się, aby móc ją godnie pochować. Nina trafiła do babci Antoniny. 29 lipca 1945 r. Niemcy wjechali i do niej, babcia chwyciła dziewczynkę na ręce. Niemiec podszedł i zrzucił dziecko z rąk babci, a starą kobietę dołączył do już „wyłapanych”. Razem z nią wszystkich rozstrzelano. W obejściu zostały dwie dziewczynki. Jedną przygarnęła rodzina (rodzice) wujka Niny, a ją zabrał stryj Stefan do Jam.

Jamy 1943

Stryj był dobrym człowiekiem, lecz przeżycia dziewczynki z Kolechowic spowodowały, że szukała sobie azylu, miejsca gdzie mogłaby czuć się bezpiecznie. Znalazła je w ogrodzie wujka. W jej wyobraźni od nieszczęść chroniła ją rosnąca tam grusza. Granice bezpieczeństwa wyznaczał cień drzewa a jego korona była dla niej swoistym parasolem chroniącym nie tylko od warunków atmosferycznych.. 9 października 1943 r gdy z gruszy opadały już żółtawe liście Niemcy zabrali i zamordowali jako zakładnika wujka Stefana w publicznej egzekucji w Ostrowie Lubelskim. Niebawem dziecko zabrała siostra matki ciocia Stefania, z którą wróciła do jej domu w Kolechowicach. Miała szczęście. 8 marca 1944 r. nastąpiła pacyfikacja wsi Jamy. Ponieważ ojciec Konstanty zginął w niewyjaśnionych okolicznościach w Uścimowie a brat Hipolit poległ w partyzantce świat jej krewnych po pacyfikacji skurczył się znacznie.

Jamy 2007 r.

Wizytę w Jamach zaczęliśmy od kościoła katolickiego, na którego ścianie wyeksponowana jest ufundowana przez Teresę i Mieczysława Daniel tablica ze stu kilkudziesięcioma nazwiskami osób zabitych podczas pacyfikacji, co spowodowało, że kościół stał się swoistym pomnikiem pamięci. Ciocia stała dłuższą chwilę, co jest zrozumiałe. Kilka osób spośród tam wymienionych nosiło jej nazwisko, jedna o inaczej brzmiącym, była rodzoną siostrą Jej ojca. Podjechalśmy pod dom, którego niegdyś właścicielem był jej wuj Stefan. Dom nie był już w rękach jego rodziny.

Wyzwolenie 1944 r.

W Kolechowicach mieszkała u ciotki Stefanii i jej męża Teofila, wychowywała się razem z ich córkami Leonią i Zinaidą. Rano 22(?) lipca weszło Wojsko Polskie. Jednak wolność okazała się gorzka. Wyzwolenie oraz odwetowe nastawienie przybywających z Wołynia osadników obudziło również zakusy niektórych starych mieszkańców wsi, którzy odgrzaali się prawosławnym z Kolechowic. Dla nich byli to zwykli Ukraińcy, też winni wołyńskiej tragedii. Rozpoczęła się psychoza strachu i oczekiwanie na zemstę za niepopelnione winy. Niestety, wspierana przez władzę. Strach musiał być wielki, gdyż już w 1944 roku wujostwo Stefania i Teofil zdecydowali się wyjechać na Ukrainę. Zabrali ze sobą Ninę. Była dla nich trzecią córką. Ojcowiznę opuściła także rodzina wujka Stefana z Jam.

Na Ukrainie

W 1944 r. Ciocia z wujostwem i kuzynkami zamieszkała blisko Krzywego Rogu. Początkowo nie chciała uczyć się nowego języka, jednak w skutek choroby przemogła się. Ukończyła studia, jest hydrologiem, posiada tytuł naukowy, jest autorką kilku specjalistycznych podręczników akademickich. Wyszła za męża, mąż też był znanym geologiem - odkrywcą złóż ropy naftowej w jednej z dawnych republik, niestety zmarł wiele lat temu. Ciocia zamieszka w Kijowie, ma jedną córkę, wnuka i zięcia - jednego z pierwszych uczestników akcji ratowniczej w Czarnobylu

Zdj. rodzinne. Zrobione w 1966 r. w alei parkowej w Krzywym Rogu, ówczesnym mieście zamkniętym, gdzie nic nie można było dokumentować. Do którego można było wjechać na specjalne zezwolenie. W którym podczas pobytu co kilka dni należało meldować się w komendzie milicji, w celu konfrontacji tożsamości. W tym mieście urodził się dzisiejszy prezydent Ukrainy. Jest pochodzenia żydowskiego tak jak stojące tu dwie moje kuzynki. Pozostałe osoby to moi rodzice, brat

wujek ciciocie w tym ciocia Nina i inne kuzynki.

Jamy 2007 r.

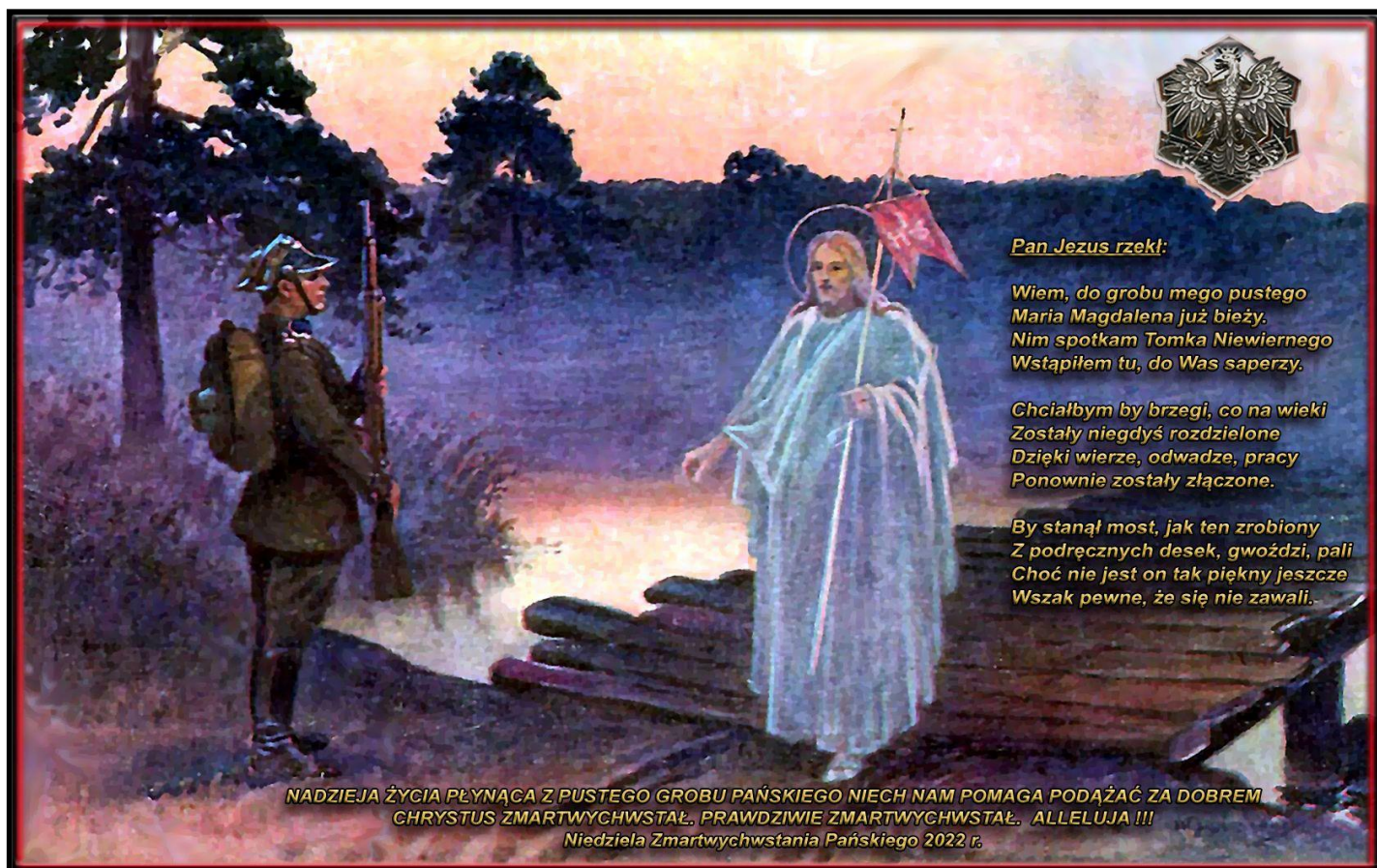
Wyszedł do nas gospodarz. Powiedziałem mu, że pani, która jest ze mną. to moja ciocia, przyjechała z Ukrainy. Mieszkała w jego obejściu w czasie wojny, a gdy się bała, chroniła się pod gruszą, która gdzieś tu rosła i że Ciocia ma jedną małą prośbę, chciałaby zobaczyć tylko tę gruszę, oczywiście, jeśli jeszcze rośnie. Gospodarz spojrział na rejestrację naszego samochodu, GBY i próbował zachęcać nas, byśmy sobie pojechali i nigdy tu nie wracali. W końcu podnerwowany powiedziałem mu, że niech się nie obawia, bo nikt tu po jego ziemię nie przyjedzie, a nam chodzi tylko o gruszę. Cioci zależy, by zobaczyć gruszę, Tu chodzi o gruszę! - niemal krzyknąłem. - A skąd mam wiedzieć, że ta pani tu była? - odpowiedział. Spytałem czy jest tu jeszcze ktoś z

dawnych mieszkańców. Okazało się, że żyła matka gospodarza, była w domu, ale jak twierdził, ma Alzheimera i kompletnie nic nie pamięta. Panie, mówię mu, tu są moje dokumenty, powiedz pan tylko, czy jest, czy nie ma tej gruszy. Ciocia, widząc, że nie dojdziemy do porozumienia, powiedziała, byśmy wracali do Ostrowa. Wtedy z sieni domu usłyszeliśmy kobiecy głos: - Nina, to ty? I w drzwiach ukazała się stara kobieta. Jak widać cudownie uzdrowiona, płakała, ciocia zresztą też. Niemal zaczęto robić przyjęcie. Niestety dowiedzieliśmy się, że grusza dawno temu uschła i została ścięta. Nie mogliśmy zostać dłużej, wróciliśmy do Ostrowa.

Luty 2022 r.

Gdy na niebie pojawiły się rosyjskie samoloty, rodzina w Polsce zaproponowała jej, by pakowała się i z najbliższymi przyjechała do Bytowa na Kaszuby. Mimo szczerych intencji i zapewnień, że nie będzie kłopotem, odmówiła opuszczenia Kijowa. Nie chce się tułać, nie chce być ciężarem, choć wcale by nim nie była. Chce pozostać we własnym domu. Powiedziała: Mam zapasy i umiem żyć, gdy jest ciężko, a gdy nie będę dawać rady, to zadzwonię. Mojej gruszy już nie ma, dlatego boję się, jak inni, ale u was też nie ma gruszy, więc strach będzie zawsze przy mnie i jeśli ma tak być, to najlepiej we własnym domu. Obecnie w kierunku Kijowa strzelają armaty, lecą wystrzeliwane rakiety, nadlatują bombardujące samoloty. Kto wie? Może, ci zrzucający bomby i strzelający z różnej broni są potomkami tych, którym Jej rodzice i krewni pomagali przeżyć tamtą wojnę z Niemcami i za co oddali życie, pozostawiając swoje dzieci sierotami?

Andrzej Szutowicz

Pan Jezus rzekł:

*Wiem, do grobu mego pustego
Maria Magdalena już bieży.
Nim spotkam Tomka Niewiernego
Wstąpiłem tu, do Was saperzy.*

*Chciałbym by brzegi, co na wieki
Zostały niegdyś rozdzielone
Dzięki wierze, odwadze, pracy
Ponownie zostały złączone.*

*By stanął most, jak ten zrobiony
Z podręcznych desek, gwoździ, pali
Choć nie jest on tak piękny jeszcze
Wszak pewne, że się nie zawali.*

**NADZIEJA ŻYCIA PŁYNĄCA Z PUSTEGO GROBU PAŃSKIEGO NIECH NAM POMAGA PODAŻAĆ ZA DOBREM
CHRYSYTUS ZMARTWYCHWSTAŁ. PRAWDZIWIE ZMARTWYCHWSTAŁ. ALLELUJA !!!
Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego 2022 r.**

(Kompozycja kartki; Krystian Czapiewski na podst : <https://gazetaolsztynska.pl/ostroda/556173,Swiateczne-kartki-ze-starego-kredensu.html>)

W POLSKIEJ TRADYCJI, ZDROWYCH , SPOKOJNYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH, ŻYCZY: KOLEGIUM REDAKCYJNE KAWALIERY. Drawno - Pelczyce 2022

KAWALIERA

BIULETYN KOŁA NR 21

STOWARZYSZENIA SAPERÓW POLSKICH W DRAWNIE
IZBA HISTORYCZNA ZIEMI PELCZYCKIEJ W PELCZYCACH

73-220 Drawno , ul. Jeziorna 2. Tel. 500 358 148.

Redaguje Kolegium:

Redaktor naczelny: Andrzej Szutowicz; z-ca red. nac. Gerard Sopiński; dział sportowy: - Jerzy Wiewiórowski;

dział ogólny: - Marian Twardowski , Jan Brycki ;

Redakcja nie odpowiada za opinie wyrażane przez autorów artykułów.

Pogody, słońca, radości, w niedzielę dużo gości, w poniedziałek dużo wody - to dla zdrowia i urody. Dużo jajek kolorowych, Świąt wesołych oraz zdrowych!!!

Życzy Dyrektor Biblioteki Publicznej w Drawnie wraz z pracownikami.

DRAWIEŃSKI PARK NARODOWY

DAWNY WODOCIĄG GRAWITACYJNY W GŁUSKU

Kiedy powstawał był nie tylko osiągnięciem techniki, ale przede wszystkim wielkim udogodnieniem w codziennym życiu mieszkańców ówczesnego Steinbusch, czyli dzisiejszego Głuska. Wiejski wodociąg grawitacyjny, zbudowany w I połowie XIX wieku z inicjatywy ówczesnego właściciela tych ziem Friedricha Sydowa, nie był zresztą jedynym przykładem na wykorzystanie siły i bogactwa tutejszej natury. Innymi ciekawymi obiektami na terenie DPN powstałymi za rządów Friedricha Sydowa są, m. in.: Kanały Głuchy i Sicieński, czy młyn, most i pułapka na węgorze na rzece Płocicznej. Te trzy ostatnie, skupione zresztą w ramach jednego obiektu, po którym pozostały tylko relikty świadczące o dawnej świetności, zwiemy dzisiaj Starą Węgornią na Płocicznej.

System wodociągu, po którym pozostały tylko niszczejące w gęstwinie ruiny, wykorzystywał naturalne ukształtowanie terenu, które człowiek zmodyfikował dla celów gospodarczych. Na tym terenie szczególne znaczenie miały naturalne cieki i zbiorniki wodne, będące podstawą budowy sieci kanałów i stawów hodowli ryb. Woda z kanału Głuchego, prowadzącego od Jeziora Ostrowieckiego zasilala (i tak pozostało do dziś) stawy rybne dzisiejszego Podszkła (Rybakówki), koło Głuska, a w swym dalszym biegu wprowadzała w ruch podsiębierne koło wodne (woda przepływała dołem koła), które z kolei przenosząc energię, napędzało pompę tłoczącą wodę systemem studni i rur do zbiornika znajdującego się kilkaset metrów dalej, na wzgórzu za kościołem w Głusku.

Po tym, jak zbiornik wypełnił się już do odpowiedniego poziomu, zgodnie z prawami fizyki woda opadała w stronę zabudowań osady. Kiedy natomiast w zbiorniku było jej za dużo, to nadmiar spływał do położonego poniżej Kanału Sicieńskiego. Co ciekawe, z chwilą otwarcia Kanału Głuchego, Kanał Sicieński utracił dawną rolę cieku wodnego zasilającego wspomniane już wcześniej stawy rybne w Podszklu. Pozostałości zbiornika widoczne są do dziś. Z kolei w budynku, stojącym w bezpośrednim sąsiedztwie kanału, w którym znajdują się relikty koła wodnego, istniała ponadto pułapka na węgorze. Nie tak jednak okazała jak ta znana ze Starej Węgorzi na rzece Płocicznej. Cały system sprawnie działał aż do roku 1965 kiedy to Kanał Głuchy został przerwany na wysokości Podszkła. Pozbawione swego „paliwa” koło wodne nie było już w stanie napędzać całej instalacji. Zniszczeniu uległ także ceglany (nietypowy, bo okrągły) budynek dawnej lodowni, tuż obok Podszkła. Co ciekawe przerwanie Kanału było też ostatnim aktem likwidacji obiektów Pozycji Pomorskiej (Wału Pomorskiego) na tym terenie. Jeden ze schronów, położony na wzniesieniu (patrząc z Podszkła w stronę Głuska), groził osunięciem się w stronę nowo wytyczonego odcinka Kanału, co mogło spowodować jego ponowny zator i przerwanie wałów. Obiekt (podobnie jak wszystkie w okolicy), w II połowie lat 40-tych XX wieku został zniszczony. Wysadzono go w powietrze pozbawiając cech bojowych. Kolejny wybuch fizycznie unicestwił ten schron. Prace ziemne wykonane przy budowie Kanału Głuchego oraz istniejące do dziś materialne dowody dawnej świetności, świadczą o dużym zaangażowaniu sił i środków w czasie kolonizacji Puszczy Drawskiej. Można uznać ją za modelową, racjonalnie i w przemyślany sposób wykorzystującą dostępne bogactwo naturalne.

Tomasz Bogucki

Ziemia Drawieńska wydawca **Urząd Miejski w Drawnie**, 73-220 Drawno, u. Kościelna 3, tel 95 768 20 31
e-mail: poczta@drawno.pl ; adres strony internetowej www.drawno.pl
Druk: Profi-Druk Sp. z o.o. ul. Drukiego-Lubeckiego 1A 70-660 Szczecin tel. 091 462 40 04

Redakcja: Mariola Kowalewska - red. naczelny, Izabela Kowalczyk, Alicja Łukasik, Edyta Musiałek, Mirosław Jankowski, Beata Wasilewicz, Małgorzata Dolata-Trzaskawka, Andrzej Konopelski, Ewelina Wiśniowska, Tomasz Bogucki, DPN

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów materiałów bez wiedzy i zgody autora. Materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za wykorzystywanie w druku materiały nie wypłaca się honorarium traktując to jako działalność społeczną autorów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za poglądy wyrażane przez autorów artykułów. Redakcja nie drukuje anonimów.